

Genç Birikim'den...

Kıymetli okurlarımız,

Yeni bir sayıyla karşınızda olmanın heyecanı ve mutluluğu içerisindeyiz. Çünkü büyük bir emeğin ardından hazırlanarak elinize geçen dergimiz vesilesiyle sizlere yeni bir bilgi, yeni bir bakış açısı, yeni bir ufuk kazandırabiliyorsak bizler de bundan çok büyük bir haz duyuyoruz. Eğer bu şekilde bir hayra vesile olabilmişsek Allah Zülcelâl nezdinde de İnşallah bu hayırdan nasibimize düşeni alırız.

Zaman o kadar hızlı akıp gidiyor ki günlerin, haftaların, ayların hatta yılların nasıl akıp gittiğini fark edemiyoruz bile. Rabbimizin bize verdiği ömür sermayesi de hızla tükeniyor. Sermayeyi kullanarak kâr elde etmek ya da sermayeden yiyerek zarara girmek elimizde. Bize verilen cüz'i iradeyle ya Rabbimizin çağrısına kulak vererek, dini sadece Ona mahsus kılarak vaat edilen cennete ya da şeytan ve nefsimizin emirlerine uyarak cehenneme gidebiliriz. Ömrümüzün ne kadar olacağı bize bildirilmediğine göre ölüme her an hazırlıklı olmalı ve amel defterimizi hayırlı işlerle doldurmamız. "Daha yaşıyoruz küçük, daha sonra iyi bir kul olurum." düşüncesiyle görevlerimizi ertelemek basiretli bir davranış

olmaz. Bu minval üzere de çocuklarımızı da en güzel şekilde eğitmeli ve onların "salih evlat" olmaları için anne ve babalar olarak elimizden gelen her türlü imkânı kullanmalıyız. Her türlü fenalığın kol gezdiği, fuhşun, ahlaksızlığın, yalanın, maddi çıkarların, bireyseliğin insani erdemlerin önüne geçtiği içinde bulunduğumuz şu ortamda çocuklarımıza sahip çıkmalı ve onları en güzel şekilde yetiştirmeli/eğitmeliyiz.

Dergimizde özellikle eğitim konularına değinen yazılara yer vermeye çalışıyoruz. Bu ayda da yine eğitim konularına değinen ve bizlere sorumluluklarımızı hatırlatan yazılara yer vermeye çalıştık.

Yine Türkiye gündeminden düşmeyen "çözüm süreci"ni dergimizin genel yayın yönetmeni Ali Kaçar detaylı bir şekilde değerlendiriyor ve bizlere PKK/KCK'nın içyüzünü, çözüm sürecinde geline nokta ve bundan sonra yapılacakları yazısında anlatıyor.

Elbette yine güncel ve İslami konuları işleyen diğer yazılarımız da sizlerin istifadesine sunulmuş durumda.

Sizleri yazılarımızla başbaşa bırakırken hepimizi Allah'a emanet ediyoruz.

Yıl: 17 Sayı: 187

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İbrahim Hakkı Toprak

Genel Yayın Yönetmeni

Ali Kaçar

Yazışma Adresi

İlkiz Sokak No: 22/B
Sıhhiye - ANKARA

Yayın Türü

Yerel, Süreli

Yönetim Yeri

İlkiz Sokak No: 22/B
Sıhhiye - ANKARA
Tel : (0312) 229 67 18
Fax: (0312) 229 67 19

Dizgi & Tasarım

Genç Birikim

Baskı

Sistem Ofset
Strazburg Cd. No: 31/17
Sıhhiye - ANKARA
Tel: (0312) 229 18 81

Baskı Tarihi:

18.12.2014

genc
BİRİKİM

web : <http://www.gencbirikim.net>
e-mail : gencbirikimdergisi@gmail.com

Abone Şartları:

Yurtiçi abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 50 TL'yi Yurt dışı abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 75 TL'yi HAYRETTİN BİCAN - IBAN NO:TR36 0006 7010 0000 0069 4054 72 veya ADNAN BOZAN - IBAN NO:TR60 0020 3000 0075 4150 0000 02 no'lu hesaba veya Ramazan DEMİRHAN 6157119 no'lu posta çeki hesabına yatırmanız ve Posta Çeki alındı belgesinin fotokopisini ve adresinizi İlkiz Sokak No: 22/B Sıhhiye /ANKARA adresine göndermeniz yeterlidir.

Bu sayımızda...

- 3 **Çözüm Süreci ve KCK/PKK**
Ali KAÇAR
- 14 **Başımıza Gelenler**
Süleyman ARSLANTAŞ
- 18 **Söz, Sözcük, Hakikat**
Hayriye BİCAN
- 21 **İstimdâd, Tevessül ve Rabıta Konularında Doğru Tavr - I**
Muhammed İMAMOĞLU
- 26 **Resulullah Efendimiz'in Örneğinde Eğitim-Öğretim Metodları**
Ahmed Muhammed MÜNİR
- 32 **İnsanı Düşünmek**
Erdal BAYRAKTAR
- 35 **İslamî Çalışmalarda Eğitimin Önemi**
İdris KERİMOĞLU
- 38 **El Kaide'den IŞİD'e Irak ve Suriye'deki Direniş - IV**
Ali KAÇAR
- 48 **BAE Neden Amerika'daki İki İslamî Kuruluşa Terörist Diyor?**
Adam TAYLOR / Çev: Ahmet FURKAN
- 50 **Allah'ın Rasulünü Ancak Allah'ın Kitabı Eğitebilir**
Fatih PALA
- 53 **Dine Karşı İlk Reaksiyon: "Allah Fobisi"**
Mehmed ADIGÜZEL
- 56 **Yarın Yaparım, Yarın Yaparım Deme!**
Abdullatif ACAR
- 59 **Davet Sorumluluğumuz**
Yakup DÖĞER
- 62 **Ölüm ve Sekeratı**
Muhammed Yusuf AKÇAY

Çözüm Süreci ve KCK/PKK

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

Devletin PKK ile görüşmeye başlaması, Oslo süreci ile ya da Erdoğan'ın 28 Aralık 2012'de 'İmralı ile görüşüyoruz ve bundan sonra da görüşmeye devam edeceğiz' şeklindeki açıklamasıyla başlamış değildir. Kürt sorununu çözmek ya da PKK ile barışı gerçekleştirmek için ilk ve ciddi görüşme Turgut Özal döneminde yapılmıştır. 1990'lı yılların başlarında başlayan bu görüşmeler sayesinde, şayet Özal'ın ölümü olmasaydı, belki de bugün Kürt sorununu değil de başka şeyleri konuşuyor olacaktık. Çünkü Özal, Kürt'üm demenin bile suç sayıldığı bir dönemde bu konuda en cesur adımı atmıştır. Bu amaçla -Türkiye'de bazı kesimlerce Kürt olduğu için 'peşmerge' denilerek küçümsenmesine rağmen- Irak Kürdistan Yurtsever Birliği Başkanı Celal Talabani ile görüşmüş ve bu konu ile ilgili olarak PKK ile görüşmesini talep etmiştir. Özal-Talabani görüşmesinin bu şekliyle kamuoyuna yansımaları sert tartışmalara neden olmuştur. Bu görüşmede, 'federasyon', 'konfederasyon'¹ 'özerklik' ve 'genel af' gibi konuların gündeme gelmesi, özellikle de Kemalistleri çileden çıkarmıştır. Talabani'nin de bir Alman dergisine 26 Mart 1991'de yaptığı açıklamada, Özal'ın kendisiyle bu çerçevede görüştüğünü teyid etmesi ve hatta Özal'ın kendisine "Kürtlere özerklik vereceğini" söylemesi bu tartışmaları daha da alevlendirmiştir.

1 Aydoğan Vatandaş, Armegegon Türkiye-İsrail Gizli Savaşı, Timaş Yayınları, 1997, İstanbul, sh. 70 Ayrıca, bkz; Mahir Sayın, age. sh.109,110,111

Bütün bu tartışmalara rağmen Özal, Kürt meselesinin etraflıca tartışılmasını, Güneydoğu meselesinin sopayla değil siyasi yolla çözülmesi gerektiğini düşünmekteydi. Bu nedenle 'konfederasyon dâhil her şeyi tartışalım' sözü Özal'a dış bileyenler açısından bardağı taşıran son damla olmuştur. Ancak, buna ve HEP milletvekillerinin 6 Kasım 1991'de meclisin açılışında Kürtçe yemin² etmek istemesiyle başlayan siyasi ve toplumsal gerilime rağmen sivil çözümünden yana tavır koyan Özal geri adım atmamış, sorunun şiddetle çözülemeyeceği düşüncesiyle diyalog ortamının oluşması için çalışmalarına devam etmiştir. Bu konuyu etraflıca kamuoyunun gündemine getirmek için Cumhurbaşkanı Sözcüsü Kaya Toperi ve Başyaveri Kurmay Albay Arslan Güner'i 'Kürt Sorunu' konusunda bir rapor hazırlamak üzere görevlendirmiştir. Kısa bir süre içerisinde Kaya Toperi ve Arslan Güner'i tarafından hazırlanan ve Ocak 1992'de Özal'a sunulan 10 sayfalık raporda, "Karşılaştığımız sorunun, basit bir terör olgusunun çok ötesinde olduğu aşîkârdır" tespitiyle bulunulmuştur.

Bütün tepki ve olumsuzluklara rağmen ümidini yitirmeyen Özal, çözüm arayışını sürdür-

2 Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana, 6 Kasım 1991 günü, yeminini, Kürtçe, "Ez vê sondê li ser navê gelê kurd û tirk dixwîm" (Bu yemini Türk ve Kürt halkı adına ediyorum) sözleriyle bitirdi. 3 Mart 1994 tarihinde Meclis'te oylandı ve Orhan Doğan, Hatip Dicle ve Selim Sadak'la birlikte Zana'nın dokunulmazlığı da kaldırıldı. Bir gün sonrasında, 4 Mart 1994'te, Zana, bu üç arkadaşıyla birlikte Meclis bahçesinde gözaltına alındı. 8 Aralık 1994'teki karar duruşmasında Zana, örgüt üyeliği suçlamasından 15 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Leyla Zana 1994 yılında girdiği Ankara Ulucanlar Cezaevi'nde 10 yıl kaldı.



müş ve bu amaçla 1992/Martının ilk haftasında Çankaya Köşkü'nde Demokrasi Partisi (DEP) milletvekilleri Ahmet Türk, Sırrı Sakık ve Orhan Doğan'la görüşmüştür. Sakık, Özal'ın bu görüşmede "Genel af çıkarıp sorunu kökünden çözeceğim" dediğini aktarmıştır.³

ÇÖZÜM İÇİN ÖZAL'A SUNULAN ÜÇ KÜRT RAPORU!

Özal, Toperi ve Güner'in hazırladığı rapordaki tespitleri 13 Mart 1992 tarihli MGK'da gündeme getirmiş ve genel af da dâhil siyasi-sosyal çözümlere değinmiştir. Ancak Özal bu raporu yetersiz ve eksik görmüştür. Bu nedenle Anavatan Partisi (ANAP) milletvekili Adnan Kahveci'yi yeni bir rapor hazırlaması için görevlendirmiştir. Kahveci, Güneydoğu'da bir süre inceleme yaptıktan sonra "Kürt sorunu nasıl çözülemez?" başlıklı hazırladığı raporu Mayıs 1992'de Özal'a sunmuştur. Kahveci'nin hazırladığı bu raporda şu satırlar dikkat çekmekteydi:

"Askeri çözümle hiçbir ülke çözüme ulaşmamıştır. Bugün Kürt sorunu siyasal bir kriz halini almıştır. Çözüm için cesur siyasal adımlara ihtiyaç vardır. Bu nedenle Kürt realitesi, Kürt kimliği ve dili hızla kabul edilerek, Kürtler'in si-

yasal hakları verilmelidir. Bu durum Türkiye'de demokrasiye ufuklar açmakla kalmayıp PKK gibi terör örgütlerine olan halk desteğini de ortadan kaldıracaktır" diyen Kahveci, bir yıl sonra şüpheli bir trafik kazasında hayatını kaybetmiştir.⁴

Adnan Kahveci'nin raporu, 27 Ağustos 1992 tarihli MGK toplantısında tartışılmıştır. Toplantıda TRT GAP kanalından Kürtçe yayını savunan Özal, Kürtçe eğitimin serbest bırakılması gerektiğini söylemiştir. Cumhurbaşkanı her ne olursa olsun federasyon seçeneğinin bile tartışılmasından yana olduğunu açıkça belirtmiştir.⁵

Kürt sorunu ile ilgili olarak Kara Kuvvetleri eski Komutanı ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri emekli Orgeneral Kemal Yamak da bir rapor hazırlamıştır. Ocak 1993'te Özal'a sunulan bu raporda, "Bu mücadelenin sadece asker ve güvenlik güçleriyle yapılması hem yetersiz, hem noksan, hem de yanlış bir uygulamadır. Zira askeri tedbirler başarılı olabilir, fakat hem bölgevi (bölgesel), hem de geçicilik vasfı taşır. Kalıcı, devamlı ve bölgenin bütününe kapsa-

4 Adnan Kahveci, 5 Şubat 1993 tarihinde eşi ve iki çocuğu ile birlikte Bolu-Gerede yakınlarında trafik kazası geçirdi. Adnan Kahveci ve eşi olay anında hayatlarını kaybederken, 17 yaşındaki çocukları Aslıhan Kahveci yaralı olarak kurtuldu ancak, bitkisel hayata girdi ve 10 gün sonra vefat etti.

5 <http://www.aljazeera.com.tr/dosya/devletin-pkk-ile-ilk-temasi>

yan sonuçlarla boğuşmak yerine, sebepleri de yok ederek sonuca ulaşacak devlet çapındaki tedbirlere ihtiyaç olduğu kabul edilmelidir.” Bu mücadelenin sadece asker ve güvenlik güçleri ile yapılması, hem yetersiz, hem yanlış, hem de noksan bir uygulamadır” deniyordu. Ancak bu raporun üzerinden çok uzun zaman geçmeden Özal 17 Nisan 1993’de şaibeli bir şekilde ölmüştür. Böylece Özal’ın ‘Kürt Sorunu’ ile ilgili olarak başlattığı bu çalışma yarıda kalmıştır.

Özal’dan sonra Başbakan Demirel ile Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü’nün Diyarbakır’da yaptıkları konuşmada; “biz Kürt realitesini tanıyoruz” açıklamaları, Başbakan Tansu Çiller’in ‘Bask modelini’ tartışabiliriz demesi ve Başbakan Mesut Yılmaz’ın ise, AB’nin yolu Diyarbakır’dan geçer sözü siyasilerdeki Kürt sorununa bakışının değiştiğini göstermesi açısından önemlidir. Ama sözden öteye, pratiğe geçmemiş hatta bu konuda tek bir adım bile atılmamış, tersine karşılıklı yüzlerce insanın ölümüne neden olan bir süreç başla(tıl)mıştır.

ERBAKAN DA KÜRT SORUNUNU ÇÖZMEK İSTEDİ!

Türkiye Devleti’nin Abdullah Öcalan ile bir başka görüşme ise Başbakan Necmettin Erbakan döneminde 1996’da gerçekleşmiştir. Erbakan, resmi sıfat taşımayan aracılar ile Öcalan’a çatışmaların durdurulması ve çözüm aranması amacıyla sözlü ve yazılı (mektup) mesajlar iletmıştır. Erbakan, daha hükümetin kurulduğu ilk günlerde 27 Temmuz 1996 günü RP Genel Merkezi’nde Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve Araştırmacı Yazar İsmail Nacar’la bir araya gelerek, Özal’la kesintiye uğrayan barış sürecini yeniden başlatmak istemiştir.

Bu amaçla yapılan bir telefon görüşmesinde Öcalan’a, “eğer siz ve arkadaşlarınız silahlarınızı bırakıp teslim olursanız, bu meselenin barışçıl yollardan çözümü kolaylaşabilir. Belki genel bir

“Askeri çözümle hiçbir ülke çözüme ulaşamamıştır. Bugün Kürt sorunu siyasal bir kriz halini almıştır. Çözüm için cesur siyasal adımlara ihtiyaç vardır. Bu nedenle Kürt realitesi, Kürt kimliği ve dili hızla kabul edilerek, Kürtler’in siyasal hakları verilmelidir. Bu durum Türkiye’de demokrasiye ufuklar açmakla kalmayıp PKK gibi terör örgütlerine olan halk desteğini de ortadan kaldıracaktır” diyen Kahveci, bir yıl sonra şüpheli bir trafik kazasında hayatını kaybetmiştir.

affin çıkarılması söz konusu olabilir” denildiğinde Öcalan ise, “kendisinin teslim olması halinde hemen idam edileceğini, eğer illa teslim olması isteniyorsa o zaman idam yerinin söylenmesi gerektiğini” söyleyerek bu teklife yanaşmamıştır. Aslında Erbakan da, Öcalan ve arkadaşlarının silah bırakmasıyla birlikte Kürt meselesinin çözüleceğine inanıyordu.

Erbakan’ın ‘Kürt Sorunu’ konusundaki bu girişimi, ilk MGK toplantısında krize dönüşmüştür. Kurulun asker üyeleri, Erbakan ve arkadaşlarına sert tavır almışlardır.⁶ Zaten ABD, Erbakan ve Refahyol iktidarını bölgesel çıkarlarına aykırı görmekte ve bir an önce

Erbakan’dan ve iktidarından kurtulmak istemekteydi. Ve çok geçmeden TSK içerisindeki derin yapılanma devreye girerek başlattığı psikolojik harbin neticesinde MGK’da oluşturulan 28 Şubat kararları Erbakan iktidarına dayatılmış, sonra da DYP içeriden çözülerek milletvekillerinin –çeşitli vaat ve şantajlarla- bir bir istifaları sağlanarak koalisyon çöktürülmüştür. Böylece Erbakan’ın Kürt sorununun çözümüne dönük atmış olduğu adım, hem yarım kalmış, hem de postmodern bir darbeye iktidarının sonunu getirmiştir.

ERDOĞAN, KÜRT SORUNU BENİM SORUNUMDUR!

Kürt meselesinde Kemalist politikaların iflasi anlamına gelecek bir başka girişim Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılmıştır. Erdoğan bu konudaki ilk konuşmasını 12 Ağustos (2005) günü Diyarbakır’da yapmıştır. Kürtçe konuşmanın, şarkı türkü söylemenin cezaya tabi tutulduğu, Kürt yok, Kürt sorunu da yok anlayışından ‘Kürt sorunu benim de sorunumdur’ aşamasına gelmiş olması, bu problemten dolayı sıkıntı

6 Daha geniş bilgi için bkz; Şamil Tayyar, “Kürt Ergenekon’u Derin PKK’nın Gizli Kodları, Timaş Yayınları, 1.bsk. İstanbul, Ekim 2011 s.113 vd.



çekmiş Kürtler ve Kürt sorunu açısından önemli idi. Ancak Erdoğan da bu tavrını devam ettirememiştir. Çünkü gerek askeri ve sivil bürokrasi ve gerekse mevcut yasa ve teamüller ile uluslar arası konjonktür Kürt sorununun çözümünü engellemekteydi.

OSLO GÖRÜŞMELERİ!

Ancak Erdoğan da Kürt sorununun dolayısıyla PKK sorununun bir an önce çözülmesi gerektiğine inanmaktaydı. Çünkü Doğu ve Güneydoğu gittikçe daha da yaşanılmaz hale gelmekte ve iktidarının devamını da zorlaştırmaktaydı. 2004 yılına kadar devam eden ateşkesin sona er(diril)erek tekrar çatışmaların başlaması ve Batı tarafındaki illere her gün asker cenazelerinin gitmesi hiçbir partinin uzun süre iktidarda kalmasını sağlayamazdı. Dolayısıyla PKK ile görüşerek silahların bırakılması ve barış ortamının sağlanmasının yolları aranmaya başlamıştı. İşte kamuoyunda gizli yürütülen ve sonradan basına sızdırılan Oslo görüşmeleri böyle bir arayışın sonucunda başlamıştı. Norveç'in başkenti Oslo'da yürütülen bu görüşmeler, 2006 yılı itibarıyla dolaylı, Eylül 2008 itibarıyla ise heyetler

halinde gerçekleşmiştir. PKK liderlerinden Mustafa Karasu'ya göre, bu görüşmelerin ilki Eylül 2008'de ikincisi ya da üçüncüsü Mart 2009'da yapılmıştır. Seçimlerden sonra Mayıs'ta, daha sonra da Temmuz'da görüşmeler devam etmiştir. Bu görüşmelere MİT Müsteşar Yardımcısı (Afet Güneş) ekibiyle geliyordu. Daha sonra 2009 Ağustos'unda, Yol Haritası'nın devlete verildiği süreçten sonra Hakan Fidan da görüşmelere katılmıştır. Hakan Fidan, Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı/Başbakan Temsilcisi olarak görüşmelere katılmaktaydı. PKK tarafından ise, değişik zamanlarda Mustafa Karasu, Sabri Ok, Remzi Kartal, Zübeyir Aydar, Adem Uzun vb isimler katılmışlardır. Toplam 12 adet değişik yer ve tarihlerde yapılan bu görüşmeler 2011 yazına kadar devam etmiştir.⁷

Ancak 14 Temmuz 2011 tarihinde PKK'lılar tarafından Silvan'da gerçekleştirilen saldırı sonucunda 13 askerin öldürülmüş olması sürecin devamını zorlaştırmıştır. Aynı gün, Ahmet Türk'ün eşbaşkanı olduğu Demokratik Toplum

Kongresi (DTK)'nin de özerkliği ilan etmesi yaraya tuz biber olmuştur. Buna bir de Oslo görüşme tutanaklarının basına sızdırılması hükümeti daha da zor durumda bırakmıştır.

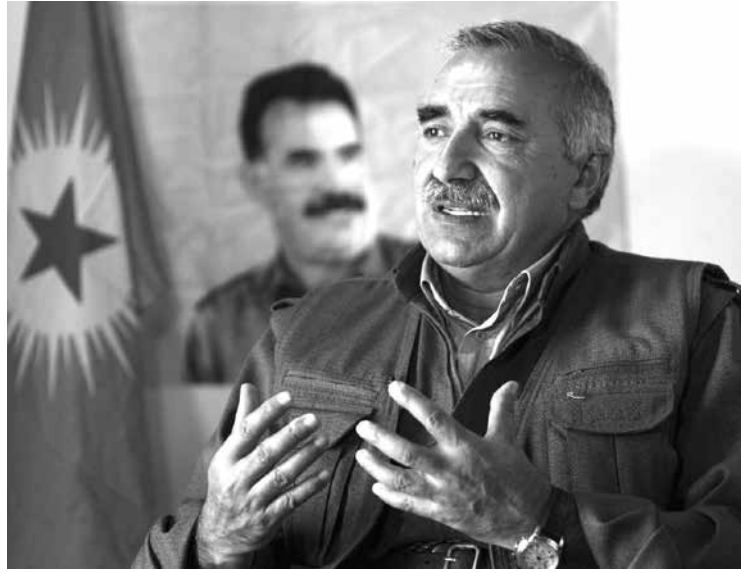
Silvan saldırısı Türkiye kamuoyunda ve dolaşısıyla da hükümette infial meydana getirmiştir. Böylece Ekim 2011'in sonundan itibaren PKK'ya karşı kapsamlı bir mücadele başlatılmıştır. KCK operasyonlarıyla örgüt şehirlerde sokak gösterileri, sokak çatışmaları yaptırılmaz, hatta miting bile düzenletemez hale gelmiştir. TSK'nın operasyonlarıyla ise örgüt tarihinin en ağır darbesini almıştır.

ÇÖZÜM SÜRECİ VE İMRALI GÖRÜŞMELERİ!

Oslo görüşmelerinin başarısız olması, Erdoğan hükümetine geri adım attırmamış, barış için görüşmelerin devamı yönünde karar almıştır. Yeni başlayacak bu görüşmelerin daha sağlıklı yürümesi için, tarafları daha da titiz ve dikkatli davranmaya yöneltmiştir. AKP hükümeti Oslo'daki yanlışlığa tekrar düşmemek için İmralı ile doğrudan görüşmelerin, riski daha da azaltacağını düşünmüş ve görüşmelerin doğrudan Öcalan ile yapılmasını uygun görmüştür. Nitekim Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 28 Aralık 2012 günü TRT'de katıldığı bir programda "İmralı ile görüşüyoruz" açıklamasında bulunması, görüşmelerin aracasız ve doğrudan yapılmakta olduğunu göstermiştir.

Erdoğan'ın kamuoyuna yaptığı bu açıklama çok tartışılmışsa da kamuoyunda menfi yönden çok fazla tepki almamıştır. Bu konuşmadan sonra İmralı'ya gidip gelmeler de sıklaşmaya başlamıştır. Çünkü artık talimatlar İmralı'dan, BDP'ye, Kandil'e ve Avrupa'ya gidecekti. Bu çerçevede BDP heyetlerinin 3 Ocak 2013 tarihinde ilki gerçekleşen İmralı ziyaretleriyle gelişen çözüm süreci ülke kamuoyunda genel olarak olumlu bir beklenti meydana getirmiş, terör örgütünün silah bırakabileceği yönündeki kanaat güçlenmeye başlamıştır. Ancak, BDP'nin İmralı ile yaptığı görüşme tutanakları 28 Şubat 2013'de Milliyet Gazetesi tarafından kamuoyuna duyurulunca kamuoyunda infial kopmuştur. Ancak buna rağmen hükümet tarafından başlatılan sürecin devam edeceği açıklanmıştır.

Özellikle 21 Mart'ta Öcalan'ın 'silahlı güçlerimiz sınır dışına çekilsin. Artık silahlar sussun. Türk halkı ve Kürt halkının akan kanı duracak. Silah değil siyaset işleyecek' şeklindeki mesa-



jının Diyarbakır'da okunması, ülkede yeniden olumlu bir havanın oluşmasına neden olmuştur. Bu mesajın okunmasının akabinde 23 Mart'ta ise PKK/KCK ateşkes ilan etmiştir. Erdoğan 30 Mart'ta yaptığı açıklamada PKK'lıların silahlı olarak sınır dışına çıkmalarına izin verilmeyeceği açıklamasına PKK/KCK sert karşılık vermesine rağmen süreci akamete uğratacak bir olumsuzluğa neden olmamıştır. Nitekim Murat Karayılan, Kandil'de düzenlediği basın toplantısında Türkiye sınırları içindeki 1.500 örgüt mensubunun geri çekilmesinin kademeli gruplar halinde 8 Mayıs'ta başlayacağını duyurmuştur. Bu sürecin devamı noktasında jest olacak tarzda da hükümet de yeni adımlar atmaya başlamıştır. Örneğin 30 Nisan'da Adalet Bakanlığı yaptığı açıklamada son iki ay içerisinde KCK davasında tutuklu 200 sanığın tahliye edildiğini söylemiştir. Başbakan Erdoğan'ın yurt sınırları içindeki teröristlerin silahlarını bırakarak çekilmesi talebine rağmen, örgüt mensuplarının silahlarıyla birlikte çekilmeye başlamasına müsaade edilmiştir. Kırsalda ve şehirde örgüte yönelik bütün operasyonlar durdurulmuş, KCK tutukluları büyük ölçüde tahliye edilmiş veya tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmış ve geri çekilmeye başlayan örgüt mensuplarına müdahale edilmemiştir.

8 Mayıs 2013'te Kuzey Irak'taki Kandil Dağı'nda düzenlenen basın toplantısında, o sırada hâlâ KCK Yürütme Konseyi Başkanı olan Murat Karayılan; bir çerçeve metni okuyarak barış sürecinin fiilen başladığını dünyaya duyurmuştur.

Açıklanan bu metne göre, Çözüm Süreci üç aşamadan meydana gelecekti.

1. "Uygulamakta olan ateşkes ve gerilla güçlerimizin başarılı bir biçimde geri çekilmesiyle birlikte birinci aşama sona erecek ve ikinci aşama başlamış olacaktır."

2. "İkinci aşama, sorunun kalıcı çözümü için, daha çok devletin ve hükümetin yükümlülüklerini yerine getireceği aşama olarak belirlendi." (Koruculuk, özel tim vb. tüm özel savaş yapılarının devre dışı bırakılması, hak ve eşitlikleri garanti altına alacak yeni ve demokratik bir anayasanın yapılması gibi.)

3. "Önder Apo dâhil herkesin özgürleşeceği bu sürecin pratikleşmesi paralelinde silahın tümünden devre dışı kılınması ve gerillanın silahsızlanması gündeme girecektir."⁸

Ancak Karayılan tarafından açıklanan bu süreç, beklenen veya tasarlananın aksine, fazla uzun sürmemiş ve Hazi- ran 2013'teki Gezi Parkı eylemleri sonrasında tamamen durmuştur. PKK'lıların yüzde 20'sinin Türkiye topraklarını terk etmesiyle başlayan tartışma, birinci aşamanın bitmesine rağmen, Karayılan tarafından hükümetin henüz bir şey yapmadığı gerekçe gösterilerek başka boyuta taşınmaya çalışılmıştır.

Ancak bir taraftan da Doğu ve Güneydoğu'da PKK/KCK'nın bilgi ve desteğiyle terör olayları –ölümlü olmasa da- artarak devam etmekteydi. Bu süreçte PKK adım atmak yerine Çözüm sürecini sabote edecek eylemlerini artırarak devam ettirmekteydi. Geline aşamada PKK verdiği sözleri tutmamış ve sınır dışına da çekilmemişti. Aksine dağa katılımların arttığına ilişkin iddialar bulunmaktaydı. PKK'nın kentlerde yaptığı dağa çıkmaya yönelik teşvik, propaganda ve tehdit faaliyetleri bu iddiaları güçlendirmektedir.

PKK/KCK BÖLGEDE DEVLET GİBİ DAVRANIYOR!

PKK, çözüm sürecinin başladığı tarihten bu yana kendisini devletle eşit/denk görmeye başlamıştır. Bunun birinci nedeni, hükümetin, bu sürecin başından itibaren Kürtler adına sadece PKK'yı ve siyasi uzantısı BDP'yi (şimdilerde HDP) muhatap alması, ikinci nedeni ise eylem yapan, yol kesen, işçi kaçıran, zorla vergi toplayan PKK'lılara ses çıkarmamasıdır. Bu, PKK'yı daha da şımartmış ve çözüm sürecinin

PKK, çözüm sürecinin başladığı tarihten bu yana kendisini devletle eşit/denk görmeye başlamıştır. Bunun birinci nedeni, hükümetin, bu sürecin başından itibaren Kürtler adına sadece PKK'yı ve siyasi uzantısı BDP'yi (şimdilerde HDP) muhatap alması, ikinci nedeni ise eylem yapan, yol kesen, işçi kaçıran, zorla vergi toplayan PKK'lılara ses çıkarmamasıdır. Bu, PKK'yı daha da şımartmış ve çözüm sürecinin verdiği imkânları fırsata çevirerek halk nezdindeki gücünü ve otoritesini daha da arttırmıştır.

verdiği imkânları fırsata çevirerek halk nezdindeki gücünü ve otoritesini daha da arttırmıştır. Oysa bölgede, PKK'nın dışında faaliyet gösteren onlarca –hatta yüzlerce- örgüt ve STK bulunmaktadır. Bunların en güçlüsü ise Mustazaf-der (Hüdapar)'dir. Hükümet bütün bu grup ve STK'ları yok saymış, hatta PKK'nın olmayan insafına terk etmiştir. Suriye'de gelişen olaylar ve özellikle de Suriye'de stratejik öneme sahip bazı yerlerin Esad rejimi tarafından PYD'nin kontrolüne bırakılması da PKK'yı daha da pervasızlaştırmıştır.

Güç zehirlenmesi denilen bu hal, PKK'yı ve siyasi uzantısı BDP/HDP'yi, devletin bölgedeki ege-

menliğine karşı meydan okur hale getirmiştir. Bu nedenle bu kesimler, eskiye oranla, devlete karşı, devlet otoritesini zaafa uğratacak tarzda daha rahat ve daha kitsel eylemler yapar hale gelmişlerdir. Özellikle de bölgede oluşturdukları asayiş birimleri, Öz Savunma Birlikleri (ÖSB) kanalıyla halka korku salarak sindirilmekte, bu durum, polise, askere iletilindiğinde ise çözüm süreci bahanesiyle yapılan şikâyetlere kulak tıkanmaktadır. Bütün bu olup bitenler PKK teröristlerini cesaretlendirmiş ve devletin kurumlarına eş kurumlar ihdas etmeye yöneltmiştir. Jandarmanın, polisin yerine güvenlik birimleri (asayiş birimleri, Öz Savunma Birlikleri), mahkemelerin yerine KCK mahkemeleri, maliye yerine vergi/haraç toplayan birimler oluşturul-



muştur. Son olarak Şanlıurfa'da -neredeyse tam teşekküllü- hastane bile oluşturulmuştur⁹. Bölgede yıllardır KCK mahkemeleri, vergi vermeyen, PKK'ya karşı çıkan, kısacası PKK'lıların işine gelmeyen birçok kimseyi yargılamış, yargılananların bir kısmı daha ağır cezalarla cezalandırılmış, bir kısmı ise dağa kaldırılmıştır. Kasım/2014 ayı içerisinde, bir ilin mülki amiri şu itirafta bulunmuştur; 'PKK artık defacto bir durum yapıyor. Mahkemeler kurmuş. Çadır kurmuş. Ardahan'da bir çadır kurmuş. 50-60 tane silahlı gerilla var. Şehirden minibüsle işadamları esnafı taşıyıp şu kadar haraç veriyorsun diyorlarmış.' Daha da ilginç 'bizim ildeki çok üst düzey bir mülki amire PKK'dan bir mahkeme kâğıdı geldi. Seni yargılamak üzere çağırıyoruz. 'Peki, siz ne yapıyorsunuz' diye sorulunca 'Bize kesin talimat var hiçbir müdahalede bulunmayacağız. Hiçbir hareket yapmayacağız.'¹⁰ PKK'nın üst düzey kadrosunda bulunan Duran Kalkan da "Hükümetin askeri, polisi, MİT'i, iti varken Kürt kendisini savunmayacak mı?" diye soruyor.¹¹ Asayiş birimleri, Öz Savunma Birlikleri gibi birimler, ancak bağımsız bir devlette söz konusu olabilir. Bu birimler PKK tarafından oluşturulduğuna göre, bunların hedefi çözüm

süreci değil, bağımsız, müstakil bir devlet kurmaktır. Bunun görülmesi lazımdır.

Cizre'de sözde asayiş birimi ile gündeme gelen ve adına Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi (YDG-H) denilen yapılanmanın dağıttığı bildirilerde kullanılan ifadeler de dikkat çekici. "Çözüm süreci nedeniyle rehavete kapılmayın" Köy ve mahalle muhtarları ile sivil toplum örgütlerini dolaşan örgüt üyelerinin, 'bize katılmazsanız seçime giremezsiniz' şeklinde tehditler savurduğu dile getiriliyor. PKK'nın, köy korucuları ile örgüte destek veremeyen vatandaşları ise "ajan, kelleci, kontra" gibi tanımlamalarla baskı altına almaya çalıştığı vurgulanıyor. Bu konuda örgüte yakın internet sitelerinde yapılan haberler, yürütülen propagandayı deşifre ediyor.¹²

Bölgede, istediğini yargılamak için mahkeme kuran, ceza kesen, dağa kaldıran, halkı vergi ve değişik adlar altında haraca bağlayan, asayiş, öz savunma birlikleri ile gündüzleri şehir merkezlerinde eylem yapan; kimlik kontrol eden, yol kesen, hatta özerklik ilan eden¹³ bir güç, ancak ya bir devlette ya da bölgeye egemen olan bir güçte bulunabilir. Bölge halkı, PKK zulmünden ve bölgenin -isteyerek ya da iste-

9 <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/27696421.asp>

10 <http://www.internethaber.com/mulki-amir-itirafi-pkk-mahkeme-kurdu-ve...-740963h.htm>

11 <http://www.ankarastateji.org/yazar/prof-dr-halil-ibrahim-bahar/cozum-sureci-mi-aldim-verdim-oyunu-mu/>

12 <http://www.sabah.com.tr/gundem/2013/07/09/pkkdan-10-gunde-47-eylem>

13 <http://www.haberler.com/pkk-cizre-de-ozerliklik-ilan-etti-6629386-haberi/>

meyerek- PKK'nın ve eli kanlı teröristlerin insafına terk edilmesinden dolayı rahat değildir. Bölgede yaşayanlar, ya PKK'ya ve zulmüne baskısına boyun eğip teslim olacaklar, ya da ölümü göze alıp karşı çıkacaklar veyahut da bölgeyi terk edecekler. Ne yazık ki, bölgede yaşayanların bir kısmı, PKK zulmünden dolayı bölgeyi terk etmeye başlamıştır. Bugün uygulanan yanlış politikalarından dolayı bölge PKK'ılaştırılmıştır. Ne yazık ki, dün bölgede, Kemalizm'in zulmü, bugün ise PKK'nın zulmü, bölge halkını ezmektedir. Elbette PKK/KCK, bir günde, bir ayda bu kadar güçlenmiş değildir. Bütün bu olup bitenler, yavaş yavaş, herkesin özellikle de hükümetin, bölge yetkililerin gözleri önünde gerçekleşmiştir. Peki, bunlar olup biterken ve sayısız derecede şikâyet,

gerek bölge mülki amirlerine ve gerekse siyasilere iletilmiş olmasına rağmen, neden hükümet ve diğer yetkililer, bu şikâyetlere kulaklarını tıkamışlar, gözlerini kapatmışlardır? Çözüm süreci barış getirecekse, akacak kanı durduracaksa iyidir, güzeldir. Ancak geline durum hiç de öyle olmadığını göstermektedir. 6-8 Ekim olaylarında 4 gencin vahşice, kafaları taşla ezilerek, yakılarak ve üzerinden araba geçirilerek öldürülmesi nasıl izah edilebilir? Bir hayvanın kendi avına bile yapmadığını bu vahşiler, henüz gençliğinin baharında olan bu masum gençlere acımasızca yapmışlardır. Eli kanlı bu katiller, hangi mağarada, nasıl bir eğitim sisteminde geçirilmişlerdir ki, hayvanın hayvana bile reva görmeyeceği bu vahşiliği işlemişlerdir. IŞİD'i kafa kesiyor diye kınayan insanlıktan nasibi olmayan bu vahşiler, IŞİD'in yaptıkları ile mukayese edilmeyecek derecede Nemrudvari/Firavunvari bir vahşeti gerçekleştirmişlerdir. Bizler inanıyor ve ümit ediyoruz ki Yasınler cennete uçmuşlardır, onları katledenler ise cehennem çukuruna yuvarlanacaklardır.

Yeniden yapılanan KCK'nın asıl amacı, 4 ülkeyi (İran, Irak, Suriye ve Türkiye) kapsayacak şekilde Birleşik Kürdistan Devleti'ni kurmaktır. Bu da göstermektedir ki, PKK'nın asıl amacı çözüm süreci değil, bu süreci kullanarak asıl hedefine gitmektir. Kısacası çözüm süreci, asıl hedefine gitmek için bir araçtır. PKK/KCK'nın asıl hedefi ise Birleşik Kürdistan Devletini kurmaktır. Suriye'de, Esad rejiminin PYD'ye bıraktığı kentlerde PYD'nin alan hâkimiyeti kurması PKK/KCK'yı umutlandırmıştır. Bu nedenledir ki, Çözüm sürecini sona erdirmek için her oyuna başvurmuşlardır.

PKK çözüm sürecinde yapılanmasını yeniden reorganize ederek, bir devlette bulunması gereken bütün kurumları oluşturmuş ve kamuoyuna da ilan etmiştir. 30 Haziran-5 Temmuz tarihleri arasında Kandil'de yapılan 9. Kongre-Gel Genel Kongresinde PKK ya da PKK'yı da kapsayan KCK'nın (Kürdistan Topluluklar Birliği-Koma Civakên Kurdistan) üst yönetimi değişmiştir. Bu kongrede KCK Genel Başkanlığı, Genel Başkanlık Konseyi ile Eşbaşkanlık'tan oluşan yeni organların oluşumuna gidilmiştir. KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığına Cemil Bayık ve Besê Hozat (Tunceli'li olup asıl ismi Hülya Oran), seçilirken, iki kadın ve iki erkekten oluşan toplam dört yardımcı da seçimlerle belirlenmiştir. Ayrıca Kongre Gel Eşbaşkanlığına

ise Hacer Zagros ile Remzi Kartal seçilmiştir. KCK Yürütme Konseyi Bakanlar Kurulu, Başkanı yani Cemil Bayık ise Başbakan; Kongre Gel ise parlamento konumundadır.

Yeniden yapılanan KCK'nın asıl amacı, 4 ülkeyi (İran, Irak, Suriye ve Türkiye) kapsayacak şekilde Birleşik Kürdistan Devleti'ni kurmaktır. Bu da göstermektedir ki, PKK'nın asıl amacı çözüm süreci değil, bu süreci kullanarak asıl hedefine gitmektir. Kısacası çözüm süreci, asıl hedefine gitmek için bir araçtır. PKK/KCK'nın asıl hedefi ise Birleşik Kürdistan Devletini kurmaktır. Suriye'de, Esad rejiminin PYD'ye bıraktığı kentlerde PYD'nin alan hâkimiyeti kurması PKK/KCK'yı umutlandırmıştır. Bu nedenledir ki, Çözüm sürecini sona erdirmek için her oyuna başvurmuşlardır.

KCK Yürütme Konseyi Başkanlığı'na getirilen Cemil Bayık, 22 Ekim 2013'te Kandil'de haber ajansı Reuters'ın muhabirine yaptığı açıklamada, "...Sürecin sonuna gelindi. Ya Kürt hareketiyle derin ve anlamlı müzakereleri kabul

ederler ya da Türkiye’de iç savaş çıkar. Eğer hükümet koşullarımızı kabul etmezse, şimdi çıkan grupların yeniden Kuzey Kürdistan’a dönüşü için hazırlık yaparız” diyerek bir anlamda örgütün sürece bakışını ortaya koymuştur.¹⁴ PKK, taleplerinin gerçekleştirilmesini barış, taleplerinin reddedilmesini de savaş durumu olarak ilan etmiş. Bu tür tehdit içerikli açıklamalar defalarca çeşitli konumdaki PKK’lılar tarafından yapılmıştır.

ÇÖZÜM SÜRECİ PKK/KCK’YI GÜÇLENDİRMİŞTİR!

PKK/KCK, 8 Mayıs’ta başlayan geri çekilmenin üç ayda tamamlanabileceğini söylemesine rağmen, bilinçli olarak çok yavaş davranmış, sınır dışına çıkarılan PKK mensupları ise genelde hasta ve yaşlı olanlar olmuştur. Ancak buna rağmen hem PKK/KCK, hem de BDP milletvekilleri, geri çekilme işlemi tamamlanmadığı halde, sınır dışına çekilme sürecinin 1 Haziran 2013’de tamamlandığını öne sürerek iç ve dış kamuoyunu da aldatmaya çalışmışlardır.

Örgütün süreç kapsamında bölge kırsalında çözüm çadırı, barış nöbeti çadırı, protesto yürüyüşleri, cenaze törenleri, dağ şenlikleri ve çeşitli kültürel etkinlikler adı altında propaganda amaçlı faaliyetler düzenlendiği, teröristlerin silahlarıyla birlikte bu faaliyetlere iştirak ettiği ve halkı yönlendirdiği görülmüştür. Terör örgütünün halkı bu faaliyetlere katılmaya zorladığı, esnaflara kepenk kapattığı ve faaliyetlere katılmak istemeyen vatandaşları ise tehdit ettiği bilinmektedir. PKK/KCK terör örgütünün çözüm süreciyle birlikte Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da elde ettiği serbestliği sınır dışına çekilmek için değil bu bölgelerdeki devlet otoritesini ortadan kaldırmaya yönelik kullandığı, dağdaki silahlı güce dayalı “devrimci halk savaşı” stratejisi doğrultusunda teşkilatlandığı ve hazırlık yaptığı gözlenmektedir. Bölgede yol keserek kimlik kontrolü yapan, sözde savunma ve asayiş birlikleri tesis eden, bölgedeki esnaf ve işadamlarından haraç toplamaya devam eden, vergi adı altında ihalelerden pay almaya çalışan ve bölgedeki vatandaşlar arasındaki ihtilafları KCK mahkemelerinde yargıya taşıyan terör örgütü, çözüm süreciyle birlikte Doğu ve Güneydoğu Anadolu’daki varlığını giderek kamu otoritesine dönüştürmeye çalışmaktadır.

Bütün bu emareler, terör örgütünün dağ kadrosunu güçlendirmeye çalıştığına, dağdaki silahlı güce dayalı “devrimci halk savaşı” hazırlığı yaptığına ve bu süreci sivil itaatsizlik temalı kitlesel halk hareketleriyle başatabileceğine işaret etmektedir.¹⁵

Örgüt, çözüm sürecinde, süreçten önceki duruma göre çok daha güçlenmiş, devlete meydana okuyacak güce ulaşmıştır. Ancak buna rağmen son aylarda hükümet yetkilileri ve hükümet yanlısı medya günlerdir bayram havasında sözler sarf edip, yayınlar yaparak çözüm sürecinin rayına oturduğu mesajını vermekteler. Oysa PKK kanadından, bilhassa da Kandil merkezli gelen açıklamalar bunun hiç de böyle olmadığını açıkça göstermektedir. PKK’nın sitesi ANF kaynaklı aşağıdaki haberde Murat Karayılan’ın verdiği mesajlar, bunu teyid etmektedir. Karayılan, ‘süreci doğru okumayanlar kaybeder’ diyor ve çatışmasızlık sürecinin devamı için devlete/hükümete çağrıda bulunuyor; “karakolların yapımını durdur, askeri amaçlı yol ve barajların yapımını durdur, polislin sokaklarda halka karşı uyguladığı şiddeti ve vahşeti durdur, ondan sonra da genel bir ateşkes yaşamsallaşsın. Eğer bugün çatışmasızlık yaşamsallaşmıyorsa, bunun nedeni AKP’nin siyasetidir. Karakol ve askeri amaçlı yol ve baraj yapımı zaten ateşkesin ortadan kaldırılması demektir.

PKK 2011’deki PKK değildi; PKK şimdi daha da güçlüdür. Aynı zamanda 6-8 Ekim olaylarında da görüldüğü gibi Kürt halkı da büyük bir serhildan kabiliyetine sahiptir. Dolayısıyla kimse yanlış hesaplara dayanarak hareket etmemeli ve olası bir savaşın eskisi gibi olacağını düşünmemelidir.”

Konuşmasında gençleri mücadele saflarına çağıran Karayılan, “Buradan tüm Kürt kızlarına ve oğullarına sesleniyorum: Dönem zafer dönemidir; gelin siz de zaferin birer militanı olun ve bu tarihsel akışta yerinizi alın. Gelin gerillaya katılın. Gelin, savunma güçlerini kuvvetlendirin ve zaferi kesinleştirin. Eğer bu tarihi dönemde Kürt gençleri gerilla saflarına katılımını sürdürürse, bu, zaferi garanti altına alacaktır. İçinde bulunduğumuz dönem Kürt halkının zaferi kazanacağı dönemdir. Bu nedenle yüreği özgürlükle çarpan tüm Kürdistanlı gençler gerilla saflarına katılmalı ve bu ülkenin şerefli bir

14 <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/kurtler-kobani-ve-cozum-surecinin-gelecegi>

15 Daha geniş bilgi için bkz; <http://www.gençbirikim.net/dergimiz-yayın-yönetmeni-ali-kacar-cozum-sureci-ve-gelinen-asamayı-yazdı/>



evladı olarak tarihi zafer döneminin inşasında yer almalıdır” dedi.¹⁶

KCK Yürütme Konseyi Üyesi Mustafa Karasu da, Hükümet’in son dönemde kamu düzenini yeniden tesis için yaptığı operasyonları ‘siyasi soykırım’ olarak değerlendirerek, ‘kendilerinin de bu operasyonlara karşılık vereceğini, hatta askerleri, polisleri, kaymakamları, diğer devlet memurlarını ve onlarla işbirliği yapacakları ‘tutuklayacakları’ni söylemiştir.¹⁷ Karasu’nun açıklamasından da anlaşılacağı üzere PKK/KCK, meydan okuyor, “sen beni tutuklarsan ben de seni tutuklarım” diyor, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı yerlerdeki egemenlik haklarını tanımıyor. Seninle eşit güç ve yetkilere sahibim diyor.

KCK Yürütme Konseyi Üyesi Sabri Ok, “hiç kimsenin, silah iradesi elinde olan bizler adına konuşması doğru değildir. Bizim böyle bir şeyden haberimiz yok. Gündemimizde de böyle bir

şey yok. Önderlik silahların bırakılması için çağrı yapacak, PKK bunu yapacak şunu yapacak gibi bir durum bilgimiz dahilinde değildir. Gündemimizde de böyle bir şey yok zaten. Bunlar hareketimizin yönetiminin bilgisi dahilinde ancak olabilecek şeylerdir. Kaldı ki biz daha önce de söyledik: Kürt sorununun çözümü konusunda ciddi adım atılmadan, Önder Apo özgürleşip bizzat gerillayla görüşmeden bu tür şeyler tartışılmaz. Gerilla da hiçbir biçimde silah bırakmaz.”¹⁸

“Eğer Kürdistan’da çekilmesi gereken bir güç varsa o da işgalci güç konumunda olan ordu ve polistir. “Siyasetçileri, gençleri, kadın aktivistleri, hatta üniversitelerde öğretim görevlilerini gözaltına alıyorlar, tutukluyorlar. AKP’nin tutuklamalar yaptığı bir yerde hareketimizin de tutuklama yapması ve bu tutuklamalara karşı misilleme hakkını kullanması meşrudur ve hiç kimse tarafından da tartışılmaz. Herkes şunu bilmelidir ki, hareketimiz de halkımıza karşı suç işleyen kişi ve kesimleri gözaltına alma ve tutuklama hakkına sahiptir. Bunlar kimler olur? Nasıl ki Kürt legal siyasetçileri AKP nezdinde suç işliyor ve tutuklama gerekçesi var deniliyorsa;

16 <http://t24.com.tr/haber/karayilan-surece-muhtac-degiliz-pkk-2011dekinden-daha-guclu,277618>; www.firatnews.com/.../karayilan-sureci-dogru-okumayanlar-kaybeder.ht.

17 http://www.ozgur-gundem.com/?haberID=122664&haberBaslik=Soyk%C4%B1r%C4%B1m%20operasyonlar%C4%B1na%20kar%C5%9F%C4%B1%C4%B1k%20verece%C4%9Fiz&action=haber_detay&module=nuce

18 <http://www.aljazeera.com.tr/gorus/cozum-surecinde-yaklasim-farkliliklari>

AKP'lilerden de suç işleyenler vardır. Resmi görevlileri vardır. Suçlu başka insanlar ve çevreler vardır. Biz de bu noktada kendi hukukumuzu uygulamak durumunda kalırız.”¹⁹

Bu konuşmalar ile 6-8 Ekim olayları, PKK/KCK'nın bir taraftan ulaştığı gücü ve kendilerine olan güveni göstermektedir. PKK/KCK ulaştığı bu güç nedeniyle ya isteklerini kabul ettirecek ya da devrimci halk savaşını 6-8 Ekim olaylarını geride bıraktıracak tarzda daha şiddetli olarak başlatacaktır. Dolayısıyla Çözüm Süreci, örgütün silahlanmasına ve ordulaşmasına hizmet ettiği sürece devam edebilir, aksi halde devam etmesi söz konusu bile değildir. PKK/KCK, kendilerinin de itiraf ettiği gibi eskiye göre daha da güçlüdür, zaten 6-8 Ekim olayları da bunu açıkça göstermiştir.

PKK/KCK'nın bu kadar güçlenmesini en önemli üç nedeni vardır; biri, AKP'nin çözüm süreci dolayısıyla suç işleyen teröristlere yönelik operasyonları durdurması, ikincisi şehir merkezlerinde terör estiren, araba kundaklayan, silahlı eylem yapan ve eylemleri organize eden KCK zanlılarını henüz mahkemeleri bile bitmeden serbest bırakması, üçüncüsü ise Kobani ve diğer Suriye şehirleri üzerinden alan hâkimiyetine ve ağır silahlara kavuşmuş olmasıdır. PKK/KCK, bu nedenlerden dolayı ordulaşmış ve bölgede güvenlik güçlerinden görevi teslim alma aşamasına gelmiştir. 6-8 Ekim olayları, devleti acze düşüren bir iç isyandı ve aynı zamanda örgüte gücünü test etme imkânı vermiştir. Doğuda ve Güneydoğu'da birçok kentte, hatta Adana'da evleri PKK'lı teröristler tarafından ateşe verilmek üzere sarılan vatandaşlar, emniyeti arayıp yardım istedikleri zaman, emniyet başınızın çaresine bakın, biz de buradan çıkamıyoruz demeleri devletin içine düştüğü aciyeti göstermektedir. Devlet, çözüm süreci devam ederken suç işleyen, yol kesen, zorla haraç toplayan, haraç vermeyenleri dağa kaldıranları cezalandırmadığı için hem çözüm süreci kadük kalmıştır, hem de PKK/KCK daha da azgınlaşmıştır.

PKK/KCK, fırsatçı, pragmatist ve İslam düşmanı bir örgüttür. Bu nedenle;

1. PKK'nın, bölge halkından vergi, haraç ya da başka ad altında para toplanması mutlaka

ve hemen engel olunmalıdır.

2. Bölgede eylem yapan, yol kesen, asayiş ya da özel savunma birlikleri adı altında oluşan terör gruplarının mutlaka ve bir daha eylem yapamayacak şekilde dağıtılmalıdır.

3. Bölgede sadece PKK/KCK'yı değil, en az onlar kadar diğer irili ufaklı bütün gruplar, kanaat önderleri devreye sokularak muhatap alınması, görüşlerine başvurulması mutlaka sağlanmalıdır.

4. Muhataplarla yapılan bütün görüşmelerin bir takvime bağlı olarak kamuoyu tarafından da bilinecek ve izlenecek tarzda açık ve şeffaf olması mutlaka sağlanmalıdır. Bugün, yarın ya da daha sonraki günlerde hangi adımların atılacağı önceden belirlenerek takvime bağlanmalı ve bu da kamuoyuna açıklanmalıdır.

5. İmralı'dan gelen mesajlar birer kutsal metin olmaktan çıkarılmalı ve çözüm süreci Öcalan'ın iki dudağı arasında asla mahkûm edilmemelidir. Aslında Öcalan, dün neyi düşünüyor- sa bugün de aynı şeyi düşünüyor ve düşüncelerinden hiçbir değişiklik olmamıştır. Pragmatist davrandığı için bugün uyumlu ve barış yanlısı gibi görünmektedir. Aslında hiç de öyle değildir. Asla güvenilmemelidir.

6. Kürtlere verilmesi gereken haklar PKK/KCK kanalıyla veriliyor intibai mutlaka ortadan kaldırılmalıdır. Ana dilde eğitim dahil Türklerin sahip olduğu her hak, Kürtler de dahil bütün kavimlere verilmelidir. Bu hakların PKK/KCK ile pazarlık konusu asla yapılmamalıdır.

7. Çözüm süreci, başta Doğu ve Güneydoğu halkı olmak üzere bütün Türkiye halkına mal edilmelidir. Bu nedenle çözüm süreci, PKK/KCK'nın tekelinden kurtarılmalı ve özellikle bölgedeki bütün kesimler bu sürece dahil edilmelidir.

8. Bölge halkının can güvenliği mutlaka sağlanmalı, halkın üzerine sinmiş PKK/KCK korkusu mutlaka giderilmelidir.

9. PKK/KCK elindeki belediyeler, PKK/KCK militanlarının yuvalandığı yerler olmaktan çıkarılmalı ve aynı zamanda belediyeler teröristlerin finans kaynağı olmaktan kurtarılmalıdır.

10. PKK/KCK içerideki finans kaynakları – uyuşturucu, fide, haraç, vergi, iş adamlarının yardımları ve şirketlerden gelen gelirler- mutlaka kurutulmalıdır.

19 <http://www.milliyet.com.tr/sabri-ok-silahsizlanma-gun-dem-1973869/>; <http://www.21yyte.org/tr/fikir-tanki/6747/pkk-silahsizlanma-ve-cekilme-gundemimizde-yok-cekilmesi-gereken-ordu-ve-polistir>

Başımıza Gelenler

Süleyman ARSLANTAŞ
sarslantas46@hotmail.com

Batı dünyası ve onların yandaşları "denizin taşı ile denizin kuşunu vurma" taktiğini uygulamaktalar. Zira Ortadoğu'da ve neredeyse tüm İslâm coğrafyasında ortaya konulan senaryo ve uygulamalar bunu gösteriyor. Coğrafyamız her halde kaybediyor. Birtakım İslâmî ya da İslamî olmayan örgütler zafer nalleri atsalarda bölge olarak hep kaybediyoruz. Muhakkak ki bu kaybedişler bir kader değil belki de kaderde var olanı akletmenin yeterince yerine getirilememesinin bir sonucudur. "Allah, tüm eşyada olduğu gibi eşyanın bir parçası olan insanı da bir kader üzere yaratmıştır." (54/49) İnsanın akıllı olması onun kaderi iken; bu akıllı yerli yerince kullanmak ya da kullanmamak onun/insanın iradesidir. Kendi iradesi dâhilinde olandan da insan sorumludur. Başımıza gelenlerden kaderi sorumlu tutmak tam bir sorumsuzluk örneğidir.

Hazreti Peygamber'in (a.s.) vefatının üzerinden çok kısa bir süre geçtikten sonra Müslümanlar kendi aralarında ihtilafa düşerek birbirlerinin kanlarını dökmediler mi? Sıffin'de ölen 45 bin insan birbirlerinin kardeşleri değildi mi? Kerbela faciasının mucidi gayr-i müslimler miydi? Elbette hayır. Her iki facianın da müsebbibi Müslümanlardı. Oysa onlar ve onlardan sonra gelenler Allah'ın şu veciz uyarısını belki de defalarca okumuşlardı: "Allah'a yönelerek O'na karşı gelmekten sakının. Namazı kılınız, dinlerinde ayrılığa düşüp fırka fırka olan, her fırkanın da kendisinde bulunanla sevindiği müşriklerden olmayınız." (30/31-32)

Hiç kimse kendilerinin doğru yol üzerinde olduğu halde başkalarının kendilerine zarar verdiğini söylemesin! Çünkü Allah (C.C.) "Ey iman edenler! Siz kendinize bakın; doğru yolda iseniz sapıtan kimse size zarar veremez..." (5/105) buyurmaktadır. Allah'ın bu hükmüne rağmen sapkınlardan sürekli darbe yiyen, zarar gören Müslümanlar bir türlü nefis muhasebesine yanaşmamaktadırlar. Oysa Kur'an aynasında kendilerini hesaba çekseler Hazreti Peygamber'in (a.s.) sünneti ya da Kur'an'ı anlama ve yaşama biçimine baksalar, her halde öncelikle hatanın/yanlışın kendilerinde olduğunu idrak edecekler. Kur'an geçmiş kavimlerin ve onlara gönderilen peygamberlerin haber ve hikâyeleri ile doludur. En genelde bütün peygamberler geldikleri toplumlarda tevhid akidesini tebliğ ile birlikte ilkeli ve dürüst olmuşlar-



dır. Hiçbir peygamber başarılı olmayı öncelememiş, önceliği ilkeli ve dürüst olmaya vermişlerdir. Ve yine o peygamberler geldikleri toplumların mallarına, makamlarına, düzenlerine göz dikmemişlerdir. Hatta geldikleri toplumların zenginleri, hükümdarları gelen elçilerin; sahibi oldukları makama, paraya v.b. göz diktiklerini ifade etmelerine karşı da neredeyse istisnasız tüm peygamberler "Ey milletim! Allah'a kulluk edin. O'ndan başka tanrınız yoktur. Yoksa sadece yalan uyduran kimseler olursunuz. Ey milletim! Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak beni yaratana aittir. Akletmez misiniz?" demişlerdir.

Hazreti Peygamber (a.s.): "Bir mü'min yılana delikten bir kere soku-

Kur'an'ın açık hükmüne rağmen: "De ki, ben de Müslümanlardanım diyen kimseden daha güzel sözlü kim olabilir" (41/33) ayetini göz ardı ederek kendilerine Müslüman olmanın dışında bir yığın sıfatlar takmışlardır. Şucu, bucu, cemaatçı, tarikatçı vs. işin korunç yanı da zamanla her meşreb, mezhep aidiyeti olanlar, zamanla bağlı bulundukları meşreb ve mezhebi din gibi telakki etmeye başlamışlardır. Bunun en somut örneği Şia'da görülmektedir. Zira Şii olan bir Müslüman'a sorsanız, o, mezhebini din olarak gördüğünü ifade etmekte bir beis görmez.

lur" buyurmakta. Heyhat! Müslümanlar gerek bireysel olarak ve gerekse toplumsal olarak defalarca aynı delikten yılanı sürekli sokuluyorlar. Olaylar, başımıza gelenler bunun somut örnekleri değil mi? Daha Hazreti Peygamber'in (a.s.) vefatının üzerinden çok kısa bir süre geçtikten sonra Müslümanlar kendi aralarında ihtilafa düşerek birbirlerinin kanlarını dökmediler mi? Sıffin'de ölen 45 bin insan birbirlerinin kardeşleri değil miydi? Kerbela faciasının mucidi gayr-i müslimler miydi? Elbette hayır. Her iki facianın da müsebbibi Müslümanlardı. Oysa onlar ve onlardan sonra gelenler Allah'ın şu veciz uyarısını belki de defalarca okumuşlardı: "Allah'a yönelerek O'na karşı gel-

mekten sakınınız. Namazı kılınız, dinlerinde ayrılığa düşüp fırka fırka olan, her fırkanın da kendisinde bulunanla sevindiği müşriklerden olmayınız.” (30/31-32)

Ne yazık ki Allah'ın bu hükmüne rağmen "ihtilafta rahmet" arayan Müslümanlar gerçekten de inandıkları gibi yaşamaya başlamışlardır. Yani ihtilaflı olmayı rahmet addetmişler ve bunu da çeşitli vesilelerle ortaya koymuşlardır. Kur'an'ın açık hükmüne rağmen: "De ki, ben de Müslümanlardanım diyen kimseden daha güzel sözlü kim olabilir" (41/33) ayetini göz ardı ederek kendilerine Müslüman olmanın dışında bir yığın sıfatlar takmışlardır. Şucu, bucı, cemaatçı, tarikatçı vs. işin korkunç yanı da zamanla her meşreb, mezhep aidiyeti olanlar, zamanla bağlı bulundukları meşreb ve mezhebi din gibi telakki etmeye başlamışlardır. Bunun en somut örneği Şia'da görülmektedir. Zira Şii olan bir Müslüman'a sorsanız, o, mezhebinin din olarak gördüğünü ifade etmekte bir beis görmez.

Şimdi gelelim "denizin taşı ile denizin kusunu vurma" meselesine. Hatırlarsanız İran'da

İslâm adına devrim 11 Şubat 1979'da oldu. Devrim daha oturmadan kendi içerisinde birçok suikastlarla sarsılmaya başladı. Talagani, Muttahhari, Beheştî, Bahonar, Ali Recai, Abdülhadi Gaffari gibi değerli Ayetullahlar suikaste kurban gittiler. İki kutuplu dünyanın devam ettiği bir dünyada Osmanlı sonrası tarihin karanlıklarına gönderdiklerini düşündükleri İSLÂM hem itikadi, hem ibadî ve hem de siyasî olarak yeniden arz-ı endam etti. "Barış içerisinde birlikte yaşamaya" azmetmiş olan Batı Bloku ve Sovyetler bu durumu hazmedemediler ve devrimin üzerinden daha 20 ay geçmeden (23 Eylül 1980) İran-İrak savaşını başlattılar. Ve bu savaş 8 yıl sürdü. Devrim önderi Humeyni savaş süresince mütemadiyen çağrıda bulundu: "Dünya Müslümanlarının önderleri bir araya gelsinler, Kur'an'ın buyruğu doğrultusunda karar versinler. Saldırganı ve saldırılanı belirlesinler, bizler sonuca, karara razı olacağız" dedi. Çünkü Kur'an böyle bir ihtimali dikkate alarak yol gösteriyor: "Eğer mü'minlerden iki topluluk birbirleri ile savaşılırsa aralarını düzeltiniz; eğer biri diğeri üzerine saldırırsa saldırganla Allah'ın



buyruğuna dönmelerine kadar savaşın; eğer dönerlerse aralarını adaletle bulunuz, adil davranınız, şüphesiz Allah âdil davrananları sever.” (49/9)

Ne var ki; dünya Müslüman önderleri Allah'ın bu hükmüne aldırış etmediler. Bir kısmı Saddam ve yandaşlarını Sünni diye dışladı. Bir kısım Sünni önderler de İran'ı Şii olduğu için dışladı. Sonuçta her iki taraftan 1 milyon 450 bin insan hayatını kaybetti. Ümmetin yeraltı ve yerüstü kaynakları çift kutuplu dünyanın kutuplarına aktı. Silah tüccarları, İslâm düşmanları ellerini ılıktan soğuğa sokmadan ceplerini doldurdular. Ve asırlardır uyuyan Şii-lik-Sünnilik ihtilafını yeniden canlandırdılar. Ve bu minval üzere de halen çatışmalar Irak, Afganistan, Pakistan, Suriye, Yemen gibi ülkelerde bütün şiddeti ile devam ediyor. Yalnızca 20 Mart 2003'ten bu yana ABD'nin Irak'ı fiilen işgal etmesinden günümüze 1 milyondan fazla Irak'lı (Şii-Sünni) öldü/öldürüldü. Benzer bir durum Mart 2011'den beri Suriye'de devam ediyor ve Suriye'de ölenlerin sayısı şimdiden 235 bini bulmuş durumda. Ve hiç kimse akan kanı durdurmak için çaba sarf etmiyor. Hele Müslümanların kılı kıpırdamıyor. Zira onlar işi bir taraftan kadere diğer yandan BM, AB ve diğer uluslararası kuruluşlara havale etmiş durumdalar. Oysa bunların hiçbirisinin akan kanı durdurmak gibi bir hesabı yok. Bilakis kan akarken de, şehirler, kasabalar, köyler yıkılırken de hesapları var, yıkıldıktan sonra da. Zira Müslümanların birbirlerine karşı kullandıkları silahlar ya da Suriye'de, Mısır'da, Irak'ta olduğu gibi halkların üzerine atılan bombalar, silahlar, silah tüccarlarından tedarik edilmekte. Fabrikalar, silah fabrikaları harıl harıl çalışmakta. Geçenlerde Amerikalı bir kuruluş, Suriye'nin yeniden imarı için 233 milyar dolara ihtiyaç olduğunu söyledi. Bu para şayet Suriye Esed sonrası yeniden inşa edilecekse yine böl-



ge halkının, Müslümanların cebinden çıkacak. Patronluğunu Batılı-Doğulu küresel güç odakları yapacak, taşeronluğunu da mütegalibe sınıfına verecekler. Hep böyle olmuyor mu? İsrail muhtelif zaman dilimlerinde Gazze'yi, Batı Şeria'yı vuruyor, ardından bizler Allah rızası için Gazze'ye yardım adı altında onların yıktıklarını bir daha yıkmaları için yeniden yapıyoruz. Demek istiyorum ki bu işte bir sakatlık var. Bu başımıza gelenleri, insanımızın başına gelenleri yeniden düşünelim. Zalimlere ve onlara meyledenlere biteviye fırsat vermeyelim.

Yalnızca 20 Mart 2003'ten bu yana ABD'nin Irak'ı fiilen işgal etmesinden günümüze 1 milyondan fazla Irak'lı (Şii-Sünni) öldü/öldürüldü. Benzer bir durum Mart 2011'den beri Suriye'de devam ediyor ve Suriye'de ölenlerin sayısı şimdiden 235 bini bulmuş durumda. Ve hiç kimse akan kanı durdurmak için çaba sarf etmiyor. Hele Müslümanların kılı kıpırdamıyor. Zira onlar işi bir taraftan kadere diğer yandan BM, AB ve diğer uluslararası kuruluşlara havale etmiş durumdalar.

Hazreti Peygamber, fevkalade itibarı olduğu Mekke'de 13 yıl Tevhid akidesini esas alarak ilkel olma mücadelesi verdi. Mekke Oligarşisinin makamına, mansıbına göz dikmedi, onlardan herhangi bir dünyalık talebi olmadı. Bunun yanında oligarkların, Mekke müşriklerinin, şahsına ve etrafına saldırılarına meşruiyet zemini oluşturmadı. Yani onlara "denizin taşı ile denizin kuşunu vurma" fırsatı vermedi. O halde bizlerin tüm olup bitenleri yeniden akletmemiz gerekmiyor mu? Unutmayalım insan olarak bir kaderle yaratılışımızın öne çıkan en önemli boyutu/özelliği akletmemizdir.

Söz, Sözcük, Hakikat

Hayriye BİCAN

İnsan yeryüzünün öznesidir. Bilinçli ve farkında olarak kainatta faaliyet gösterir. Bu sebeple insan tüm eylem ve söylemlerinde bir anlamın peşindedir. Her söz ve fiil hakikat fikrine bir yol açmalı, insanı fitrat sahillerinde selamete ulaştırmalıdır. Varoluş zemininde hayata bir anlam armağan etmeyen söz ve davranış insana acı verir. İnsan her türlü acıya dayanabilir ama anlamsızlığa asla dayanamaz. Zaten anlam yitirildiğinde geriye ne kalır ki!

İşin şuurunda ve yaptığının farkında olanla olmayan insan, kalbi olan ve kalbi olmayan gibidir. Kalpsiz insan duygusuz ve tepkisiz, anlamdan ve maddeden yoksun bir hayat sürdürür. Hayatın anlamını parçalayarak gönülsüz ve ruhsuz bir yaşama sürüklenenler erdemini farkında olamazlar.

Hayatı anlamak okumakla başlar. İlk ilahi emir olan okumak çok boyutlu bir eylemdir. Okumanın ilkeleri vardır. Nasıl ve niçin okuyacağını her insan va-

hiy bilgisiyle kavrar. Vahye dayanmayan okumalar insanı murada ve maksada ulaştırmaz. İnsanın kendisi ki o alemin sağır/küçük dünyadır, incelikle okunması gereken bir kitaptır. Kainat bir kitaptır, ibretle okunmalıdır. İnsanı ve kainatı şerh eden, anlamını ifade eden "Kelamullah" hakikat kitabıdır. İnsan Kitabullah'a sadık kalarak hem kendisine hem de kainata ilahî bakışla bir anlam katmanın çabasında olmalıdır. Bu çabadan mahrum kalanlar hakikat fikrinden de mahrum olurlar.

Beden ülkesinin padişahı kalptir. İnsan gönlünü hakikatin kelimeleriyle doldurursa saadete vasil olur. Damarlardaki kan, gönüldeki aşk, baştaki akıl ancak nebevi mesajla gerçek anlamını bulur. Gözler, kulaklar, eller, ayaklar tüm azalar Peygamberin (s.a.v) örnekliğine, öğretmenliğine muhtaçtır. Harf harf, kelime kelime, cümle cümle Kitab'a pencere açanlar hayatı anlamlı kılacak hazineye sahip olurlar. Gönle dolan iman muhabbeti duyguda hassasiyet, fikirde itidal, eylemde salih olmaya vasil eder. Öz, söz, gönül insicamla attığında hayat anlam kazanır.

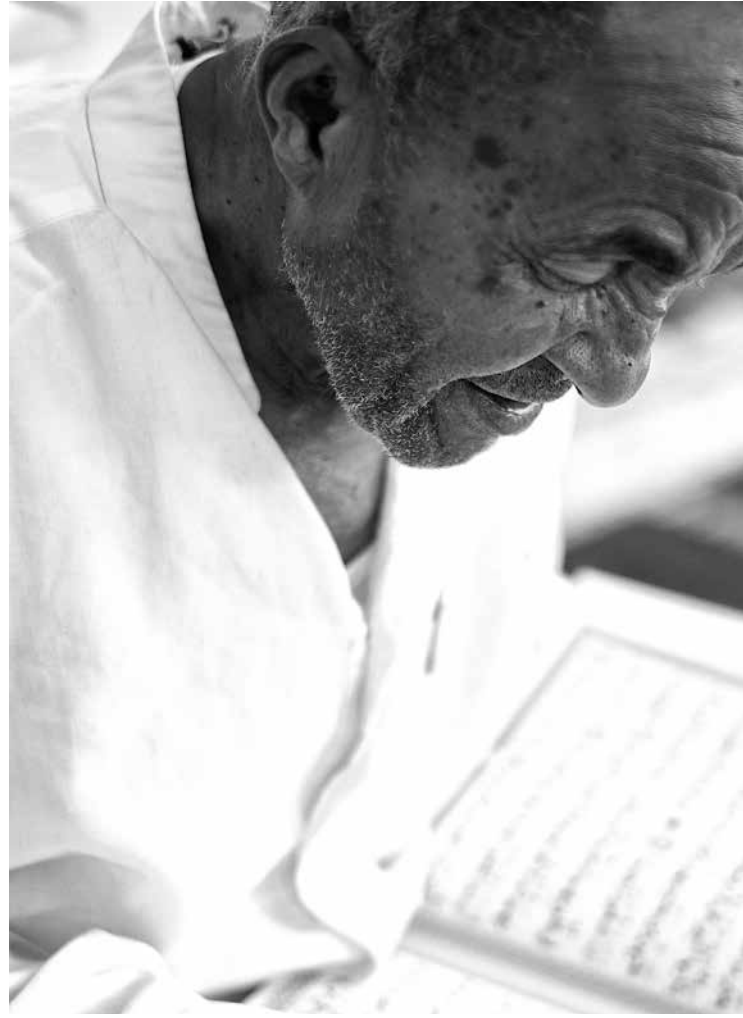
Söz/sözcük hayata can katar, ruh üfler. Konuşabilme yeteneği insanı insan kılan en önemli lütuftur. Rahman olan Allah (c.c), insanı akleden, duygu ve düşünceleri olan bir varlık olarak yeryüzünde mükellef kılmıştır. Göz, kulak, akıl ve kalp insana bahşedilen en kıymetli nimetlerdir. Beden ülkesinin padişahı kalptir. İnsan gönlünü hakikatin kelimeleriyle doldurursa saadete vasil olur. Damarlardaki kan, gönüldeki aşk, baştaki akıl ancak

nebevi mesajla gerçek anlamını bulur. Gözler, kulaklar, eller, ayaklar tüm azalar Peygamberin (s.a.v) örnekliğine, öğretmenliğine muhtaçtır. Harf harf, kelime kelime, cümle cümle Kitab'a pencere açanlar hayatı anlamlı kılacak hazineye sahip olurlar. Gönle dolan iman muhabbeti duyguda hassasiyet, fikirde itidal, eylemde salih olmaya vasıl eder. Öz, söz, gönül insicamla attığında hayat anlam kazanır.

Rahman olan Allah insana beyan gücünü bahşetmiştir. Bu güç insanın alameti farikasıdır. "Beyan" yeteneği tüm duyu organları, akıl ve kalp ile biriktirilenlerin dil ile ifade edilmesidir. Meramını anlatabilmek, konuşabilmek karmaşık ve zor bir işlemdir. Diğer varlıklar bir takım ses çıkarsalar da bunun bilinçli ve anlamlı olmadığı malumdur. "Natık" olmak özelliği yani konuşan ve akıl yürüten olmak sadece insana hastır. Sözü ve sesi olmayan bir dünyada yaşasaydık durum nasıl olurdu acaba? Tınısını ve ahengini yitiren bir dünyada olmak insanı eksik bırakırdı, hiç kuşkusuz. Bir de insanın suskunluğunu düşünmek bile insanı tedirgin ediyor. Kaldı ki ses ve söz sadece konuşmak eylemiyle kısıtlanamaz. Söz insanın özüdür, hasılasıdır.

Sözcük veya kelime sadece oluştuğu seslerden ibaret değildir. Sadece bir iletişim aracı da olamaz. Bundan daha fazla bir fonksiyonu yerine getirir. Eğer öyle olsaydı mekanik ve robotik olmaktan ileri gitmezdi. Diğer canlılardan insanı ayıran özellik olmayı da kazanamazdı. Derinliklerinde özü ifade eden bir anlamla yüklüdür, her kelime. İnsanı insan yapan sır sözde saklıdır. okumak, öğrenmek, anlamak, keşfetmek, icat etmek gibi eğitim ve insanla yaşamla ilgili her şey sözcükle kurulur. Hayat ilmek ilmek kelimelerle örülür. Ayet ayet, sure sure kelimelerle inşa edilen bir yaşam sahibine anlamlı bir duruş ve duyuş kazandırır. Hayatı inşa ve imar sürecinde insana imkanlar sağlar.

Oku emrinin muhatabı olarak izzet kazanan insana, Rabbi lütfetmiş kelimeyi ve eşyanın hakikatini öğretmiştir. Adem'e (a.s) isimlerin öğretilmesi ademoğluna hakikat bilgisinin verilmesi demektir. Sözcüklere sahip olan insan medeniyet inşasında rol alıyor. Kelimeye sahip kılındığı için insan bir geleneğe sahip olabiliyor. Bugününü ve yarınını inşa edebiliyor. Kelimenin gücünden ve sırrından mahrum bırakılsaydı insan tarih yapamazdı, tarih yazılamazdı, bir medeniyet inşa edilemezdi. Sözcükler bizi bugüne bağlar. Bugünle dün arasında, bugünle yarın



arasında köprü olur. Kelimeler dünü bugünde toplar ve bugünü yarına taşır. Sözcüklerin taşınmasından bir medeniyet oluşur. Büyüklerden miras alınan birikim geliştirilerek, korunarak küçüklere teslim edilir. Kelimeler büyük bir hazinenin değerli parçalarıdır. Kelimeler insan zihninde ve gönlünde işlem görerek birikime dönüşen en nadide değerdedir. Kelimeler faal ve üretkendir. Kelimeler etken ve fonksiyoneldir. Kelimeler bir bakıma insanın birikimidir, geleceğe miras bıraktığı zihinsel varlığıdır.

Kelimeler bir bakıma da insanın sorumlu olduğu, sınındığı şeylerdir. Kelimelere borçludur insan. Bu nedenle her sözcük insan üzerinde bir ağırlık oluşturur. Her kelime insana bir değer katar ama bununla birlikte bir sorumluluk da yükler. Önce telaffuz edilen kelimeleri anlama zorunluluğuyla karşı karşıyadır insan. Anlamak, algılamak, kavramak her ademoğlunun boynunun borcudur. Duyu organları vasıtasıyla gönlünde biriken sonra hançereden ağız boşlu-



ğuna oradan dudaklara ulaşan sonra boşluğa dökülen her bir sözcük bize bir sorumluluk yükler. Bu şuurla yalnızca insana bahsedilen beyan gücünü sadece hakikatten yana kullanmak her müminin mükellefiyetidir. Zihni ve gönlü sadece Allah'ın Kelimeleriyle süsleyerek Müslüman'ca bir tefekkürle İlahi Rızaya uygun hayatlar inşa etmeliyiz. Kelime-i Tayyibe ile yola çıkarak, takva kelimesini şiar edinerek akli selime ve fikri selime ulaşalım. Böylece kelimelerin derinliğindeki büyüleyici anlamı yakalayabilelim.

Her insan sarf ettiği her sözün mesuliyetini duymalıdır. Müslüman'ca tefekkür bunu zorunlu kılar. Kavli ve hali zıtlık arz eden kişinin fikri selimi koruması güçleşir. Teorik olarak var olan bilgi yaşamda pratik olarak ortaya konmuyorsa, kelimelerin anlamını kavramakta eksiklik ve kusur olduğu öngörülebilir. Bu teşhisten sonra mutlaka tedaviye başlamak gerekir. İslam bu noktada insanın tüm yönlerini bağlı olduğu tüm boyutları göz önünde bulundurarak çözümler sunar. Bedenle ruh arasında, iç alem ve dış dünya arasında, dünya ile ukba arasında bir denge kurarak

insanlığın korunmasını öğütler. İnsanın enfüs ve afak arasında bir salınımla hakikat kelimesini terennüm etmesini ister. Alim ve amil olarak irfan yoluna giren müminin temel gayesi hakıyla kul olmaktır. Bu da insanın mükellefiyetlerini/yükümlülüklerini bihakkın icra etmesiyle mümkün olur.

"Allah sözün en güzelini, birbirine uyumlu ve bıkmadan tekrar tekrar okunan bir kitap olarak indirdi." (Zümer-23). Rabbimiz en güzel sözle emrini bize bildirmiştir. Sözlerin en güzeline muhatap olan insana da ancak güzelleşmek yakışır. Her mümin ebedi olarak solmaz pörsümez bu güzel sözlerle meşgul olup boş ve gereksiz sözlerden uzaklaşmalıdır. Rabbimizin "İnsan hiçbir söz söylemez ki, yanında gözetleyen ve yazmaya hazır bir melek bulunmasın" (Kaf-18) kelamını işitince itaat etmekten daha güzel ne olabilir? Tertemiz kelimelerle inşa edilen bir yaşamda boş ve değersiz söze yer yoktur. Bu eşsiz mesajı bize ulaştıran peygamber efendimiz (s.a.v) "Allah'a ve ahiret gününe iman eden ya hayır söylesin ya da sussun." buyuruyor. Kurtuluşun yolunu bize öğretiyor. Hakikat yüklü, hayır ve hasenat dolu en güzel sözleri seçerek yola yön vermek her müminin yükümlülüğü ve gönül borcudur.

Söz konuşmaktır. Söz susmaktır. Söz hayırmaktır. Söz sorumluluktur. Söz farkındalıktır. Söz emanettir. Söz güvendir. Söz ahittir. Söz hedettir. Söz şehadettir. Söz dündür, bugündür, yarındır. Söz sözdür. Hakikat sözüne sadık kalanlar, işte onlar sözü söz bilirler. Hakikat sözünün hayat bulması için söz sere taç edilir. Sözü söz bilenler selim bir kalple yürüyüşlerini sürdürürler. Çünkü kurtuluş, yalan ve yanlış söz değmemiş kalptedir.

"Ancak Allah'a kalb-i selimle gelenler (o günde fayda bulur)" (Şuara-89)

"Allah sağlam sözle iman edenleri hem dünya hayatında hem de ahirette sapaş sağlam tutar." (İbrahim-27)

Söz konuşmaktır. Söz susmaktır. Söz hayırmaktır. Söz sorumluluktur. Söz farkındalıktır. Söz emanettir. Söz güvendir. Söz ahittir. Söz hedettir. Söz şehadettir. Söz dündür, bugündür, yarındır. Söz sözdür. Hakikat sözüne sadık kalanlar, işte onlar sözü söz bilirler. Hakikat sözünün hayat bulması için söz sere taç edilir. Sözü söz bilenler selim bir kalple yürüyüşlerini sürdürürler. Çünkü kurtuluş, yalan ve yanlış söz değmemiş kalptedir.



İstimdâd, Tevessül ve Rabita Konularında Doğru Tavır - I

Muhammed İMAMOĞLU

Câmi müezzinin salâsında, şiir, naat ve kasidelerde veya yemek duâsı esnasında söylenen **"Şefa-at yâ Rasûlallah"** cümlesi şirk midir? Veya **"Allah'ım, falan zâtın** hürmetine... **hakki için... senin katındaki değer ve mertebesinden dolayı duamı kabul buyur!"** demek caiz midir? Veya şehidlerin, velîlerin ve takva sahibi kişilerin ruhâniyetinden fayda bekleme şeklindeki **"Medet ya fulan!"** denilebilir mi? Mürşide rabita olayının aslı var mıdır, varsa nasıl yapılmalıdır? Eğer yoksa yapılmasındaki sakıncalar nelerdir? Râbita tevessül müdür yoksa istimdâd kapsamında mı değerlendirilmelidir? Râbita şirk midir?... gibi sorular yüzyıllar boyunca güncelliğini ve tazeliliğini koruyan aktüel ve hassas sorunlardır.

Kur'ân da ve hadislerde Allah'a yakınlığı sağlayan şeyler olarak ifadesini bulan **Teves-sül** ve bu kavrama bağlantılı olarak şefa-at, **istimdâd** ve **istigâse** kavramları, İslâm düşüncesinde tartışılan temel problemlerden biridir. Konunun tarih boyunca tartışılması; Özellikle Takıyyüddîn İbn Teymiyye ve Takıyyüddîn es-Sübkînin yaşadığı hicrî sekizinci asırdan bu yana canlılığını muhafaza etmesi, bugün İslâm dünyasında yapılan telif ve tercüme çalışmalarının yanı sıra, gazete, dergi ve internet gibi basın-yayın organları vasıtasıyla kamuoyuna intikal ettirilmesi bunun açık bir göstergesidir.¹

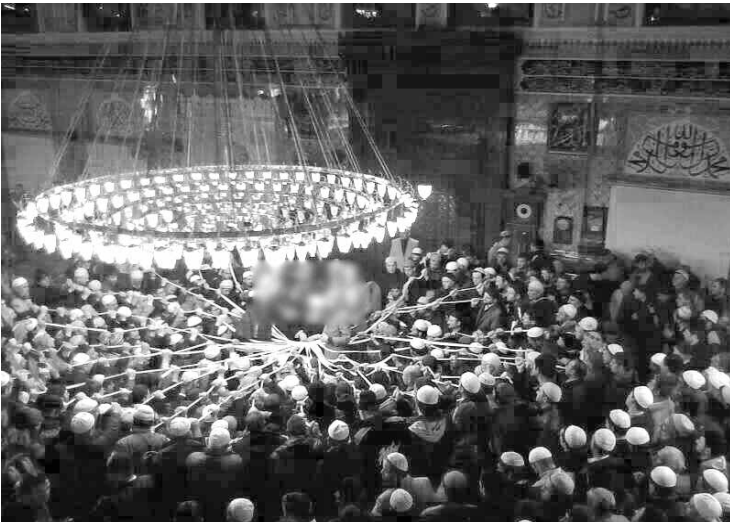
1 İbn Teymiyye, Takıyyüddîn Ahmed , Kâide celîle fit-tevessül vel-vesîle, Beyrut 1390; Sübkî, Takıyyüddîn Ebûl-Hasen Ali, Şifâus-sekâm fî ziyâreti hayril-enâm, Mısır 1318.; Muhammed Nâsiruddîn Elbânî (v. 1419 1999), et-Tevessül envâuhû ve

Baştan ifade edelim ki, Tevessül ve istimdât gibi oldukça netameli ve ihtilaflı bir mevzuda birbirinden farklı- hatta karşı tarafı şirkle ve ilhadla suçlayabilecek kadar- görüş farklılıklarının olduğunu görmekteyiz. Her meselede olduğu gibi bu meselede de ifrat ve tefrit içindeki Müslümanları görmekteyiz. Allah'a yakınlaşmak için salih amellerle, toplumun manevî önderlerinin vesîle edinilebileceği görüşünü savunanların yanı sıra; Kul ile Allah arasına peygamber bile olsa hiç kimsenin giremeyeceğini ifade ederek tevessülü kabul etmeyenler de bulunmaktadır. Her grup kendi düşüncesinin doğruluğunu ispat etmek için deliller getirmekten de geri durmamaktadır.²

Sosyal ilişkilerde Kurân ve sünnet ahlâkını hayata geçirmek zorunda olan Müslümanlar, ihtilafa düştükleri konuları sözlü veya yazılı tar-

ahkâmuh, Beyrut 1406; Muhammed Zâhid Kevserî, Mahkûtekavvül fî meseletit-tevessül (Makâlât içinde), Kahire 1414; Abdullah b. Muhammed b. es-Siddîk Gumârî, İrgâmul-mübtedi el-gabiyy bi cevâzıt-tevessül bin-Nebiyy, Amman 1412; Ülkemizde de Ali Ataç, Kelâm ve Tasavvuf Açısından Teves-sül (Basılmamış doktora tezi), İstanbul 1993; Zekerîya Güler, "Vesîle ve Tevessül Hadislerinin Kaynak Değeri", İLAM Araştırma Dergisi, c. II, sayı1, s.83-132.Mehmet Necmettin Bardakçı, "Tasavvufi Bir Terim Olarak Tevessül ve Vesîle", "Tasavvuf" dergisi, I 2, 33. Ahmet YILDIRIM tarafından Tasavvufun Temel Öğretilerinin Hadislerdeki Dayanakları adıyla doktora tezi (Ankara 1996), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2000 gibi çalışmalar yapılmıştır.

2 Özellikle Türkiye'de Nakşibendi tarikatına mensup başta Cübbeli Ahmet hoca olmak üzere bazı tarikat erbabının bu konudaki yanlış beyanatları ve buna karşın İbni Teymiyye ve Nasıruddin Elbânî çizgisini takip edenlerin, sözlü veya yazılı sert üsluplarıyla, tevessül konusunu gereğinden fazla büyüterek ümmetin tek meselesi bu imiş gibi davranmaları bir gerçektir.



tışirlarken, nezaket ve müsamaha göstererek çok daha merhametli, temkinli ve itidalli olmak durumundadırlar. Çünkü, kendi izinden gidilmesi halinde hayat ve diriliş vaad eden Yüce Kurân, Müslümanların kâfirlere karşı şiddetli, kendi aralarında ise merhametli olmalarını ve onların, birlikte hareket edip güç birliği tesis etmek suretiyle kâfirleri öfkeden çatlatacak hale gelmelerini istemektedir.³

Konumuzu daha iyi anlayabilmek için önce tevessül, istigâse ve istimdat kavramları üzerinde duralım: Sözlükte; vasıta, yakınlık, derece, mertebe, yol, rağbet, kendisiyle istenilen, arzu edilen bir şeye ulaşmaya yarayan şey anlamına gelen tevessül ve vesîle kavramları, Arapça "v-s-l" kök fiilinden türetilmiştir. Vesîle, ilim ve ibadetle Allah'a yaklaşmak, O'nun rızasını istemek ve kendisiyle başkasına ulaşılan şey şeklinde tarif edilir. Bununla beraber vesilenin kıyamet günündeki umûmî şefaât, cenneteki bir yer veya cennetin arşa en yakın bölgesi olduğu rivayet edilir. Tevessül de, kendisi ile bir şeye kavuşulan, yakınlık kazanılan, Allah Teâlâ ya yakınlaşmaya sebep olan şeylerdir.⁴

İstiğâse, "gavs" kökünden türemiştir. Lügatta "gavs", sıkıntılı durumlarda yardım dileme anlamına gelir. Kendisinden yardım istenene de "müstağâs" denir. İstiğâse, sıkıntılı anlarda sı-

kıntının giderilmesini isteme anlamına gelmektedir. Sözlükte "tehlikeli durumlarda yardım isteme, imdada çağırma" anlamlarına gelen istimdat, tasavvufta **"peygamber ve velilere sığınıp herhangi bir dileğin gerçekleşmesi için onlardan yardım dilemek"** manasında kullanılmıştır.⁵ Bu anlamda istigâse, istiaze, iltica ve himmet ile aynı manada kullanılmıştır.

Sûfilerin çoğu, hayatta olsun veya olmasın bir velînin mânevîyatından yardım dilemenin câiz, hatta gerekli olduğunu söylemişlerdir. Onlara göre çok uzakta bile olsa bir velî kendisinden istimdada bulunanların yardımına yetişme gücüne sahiptir. Hayatta olan velîlerin mânevîyatından bu şekilde yardım isteme düşüncesinin ilk sûfilerden itibaren mevcut olduğu bilinmektedir. Ma'rûf-i Kerhî (ö. 200/816) yeğenine, **"İhtiyacın olan bir şeyi Allah'tan talep ettiğin zaman beni aracı olarak iste"** demiş (Ebû Nuaym, VIII, 364), müridi Serî es-Sakatî'ye de benzer bir tavsiyede bulunmuştur.⁶ Tarikat mensupları, özellikle tarikatlarının silsilesinde yer alan şeyhler aracılığıyla Allah'tan kendilerine feyiz ve yardım geldiğine inanmışlardır.

İstimdadı benimseyenler tarafından ileri sürülen başlıca deliller şunlardır:

1. İstimdad "Allah nezdinde değerli bir kul olan velînin şefaâtçı olması" anlamına gelmektedir. Allah'ın kendilerine şefaât etme izni verdiği kullarının bulunduğu ve bunların âhirette şefaât edeceği (el-Bakara 2/255; Tâhâ 20/109), ayrıca O'na yakın olmak amacıyla vesile edinmenin gerektiği Kur'an'la sabit olan bir husustur (el-Mâide 5/35)⁷. Peygamberler gibi ledünnî ilimleri Allah'tan vasıtasız alabilen velîler hayatta olmasalar bile istimdada bulunan insanlara yardım edebilirler.⁸

2. Kur'ân-ı Kerîm'de, Hz. Peygamber'in haklarında istiğfarda bulunduğu kimselerin affedileceği bildirilmiştir (en-Nisâ 4/64); İstimdad da buna benzemektedir.⁹ (Yûsuf Şevkî el-Üfî, s. 8).

5 İbn Fâris, Mu cemu Makayîsi l-Luğa, Mısır 1971, IV. 400.

6 Türkiye Diyanet İslam Ansiklopedisi, "İstimdad" Maddesi, cilt: 23, sayfa: 363-364, İstanbul, 2001

7 Mahmûd Şükrî el-Âlûsî, Gâyetü'l-merâm, Riyad, ts. (Metâbiu Necid), I, 251-255

8 Hâlid el-Bağdâdî, Risâle fî hâkkı'r-râbita ve'l-istimdâd mine'l-evliyâ (Risâle fî hâkkı's-sülûk içinde), [baskı yeri ve tarihi yok], s. 20-25

9 Yûsuf Şevkî el-Üfî, Hediyyetü'z-zâkirîn ve hüccetü's-sâlikîn, Kahire 1307, s. 3, 7-9

3 Zekeriya Güler, Vesîle ve Tevessül Hadislerinin Kaynak Değeri (Tahric ve Değerlendirme), İlam Araştırma Dergisi, c. II, sy. 1., 83-132, Ocak-Haziran 1997

4 İsmail b. Hammad el-Cevherî, Sıbab, (I-VI), Kahire 1982, c. V, s. 1841; Râğıb el-İsfahânî, el-Müfredât, Beyrut tarihsiz, s. 524; İbn Manzur, Lisânu l-Arab, (I-VI), Kahire tarihsiz, c. VI, s. 4737; Mütercim Asım Efendi, Okyanus, Kamusul-Muhîr Tercümesi, İstanbul 1333, c. III, s. 374.; İbn Kesir, Tefsirul-Kur'ân l-Azim., (I-IV), Beyrut 1969, c. II, s. 52.

3. Duaların her konuda etkili olduğu âlimlerce kabul edilen bir husustur. Velîlerden yardım istemek onların Allah nezdinde makbul olan dualarını talep etmek demektir.

4. Günahkâr bir kulun doğrudan Allah'a yönelmesi uygun olmadığından ilâhî dostluğu kazanmış bulunan velîlerin aracı kılınması gerekir.

5. Bu hususta bazı rivayetler de delildir. Mesela: Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Sizin biriniz bir şey kaybederse yahut yanında arkadaş bulunmadığı bir yerde yardım dilerse 'Ey Allah'ın kulları bana yardım edin! Ey Allah'ın kulları bana imdat edin!' desin. Çünkü Allah'ın bizim görmediğimiz kulları vardır"¹⁰ buyurmuştur. Bir diğer rivayette de: **"İşlerinizde ne yapacağınızı şaşırdığınızda kabir ehlinde yardım isteyiniz"**¹¹ buyrulmaktadır.

İstimdadı benimseyenler tarafından ileri sürülen başlıca delilleri serdettik. İslâm âlimlerinin cumhuri ise, ileri sürülen delillerin sûfilerce benimsenen anlamda bir istimdadı kanıtlayıcı mahiyet taşımadığı kanaatindedirler. Zira Allah'ın dışında başka kişilerden, ölülerden, mezarlardan, yatırlardan, şeyhlerden ve somut veya soyut putlardan, Allah'tan istenebilecek şeyleri onlardan istemek, bu anlamdaki sıkıntıların onlar tarafından giderilmesini beklemek Tevhid inancına aykırıdır. Allah'tan istenebilecek bir şey kesinlikle ne sağ ne de ölmüş kullardan istenir. Ölmüş kişilerin kendisi için Allah'a duâ etmelerini istemekte aynıdır. Bilindiği gibi ölenlerin böyle şeylere güçleri yetmez. Çünkü dünyada iken fani ve gücü çok sınırlı olan insan, öldükten sonra çürüyüp toprak olur. Kendisine bile bir hayrı olmayan kemiklerin, dirilere ne faydası dokunabilir? Ölmüşlerden veya yaşayan şeyhlerinden medet umanların bu anlayışlarını anlamak mümkün değildir. Böyle bir tavır İslâmı bağdaşmaz.

Bu hususta İmam Birgivi şöyle der: "Şeriate en uzak olan bid'at, birçok insanın yaptığı gibi, ölüden murâdının husûlü için yardım istemektir. Bu hal, puta tapmak gibidir. ...Ölüden medet dilemek, şeklî bir benzeyiş değil; fiilî bir putperestlik, müşrikliktir. Ölüden yardım (dilemek avâmı) zavallılığa düşürmüştür. İnsanın büyük-



lûğüne inandığı ölünün kabrine tâzim ederek şirke düşmesi, ağaca, taş a taparak şirke düşmesinden kolaydır. Bu kolaylıktandır ki, çok insanlar mescitlerde duymadıkları huşû ve hudû kabirlerde hissediler... Allah ile kendi arasında bir vâsita ve şefaâtçıyı kabule kendisini mecbur bilen adam, ya zanneder ki, Allah, kulunun istediğini bilmiyor. Yahut kendi uzaklarda olduğundan işitmiyor da böyle bir vâsitaya muhtaç oluyor. Bir hükümdarın, kabul etmek istemediği dileği vezir ve memurlarının tesiriyle kabul ettiği gibi dünya büyüklerinin idarelerinde vâsitaya mecbur oldukları gibi. Böyle fâsîd ve bâtil zanlara kapılan adam bilmiyor ki, padişah bu vâsita ve müşâvirle muhtaçtır.

Bazı câhiller "ziyâret" denilen türbelere giderek kıtlık, kuraklık, düşman istilâsı gibi felâketlerden korunmak, murâdına kavuşmak için ölüden medet umarlar. Aleyhissalâtu vesselâm Efendimiz, peygamberlerin kabirlerini mescid yaptıklarından dolayı yahûdilere ve nasârâyâ lânet etmiştir. Bu türlü hareketler insanı İslâm'dan uzaklaştırır, putperestliğe doğru götürür. Rasûlullah'ın şiddetle men ettiği kötülükleri teşvik edenler, kendilerine uyan câhilleri uçuruma sürüklemektedirler.

Türbelere, mezarlara mum yakmak, çaput bağlamak bu gibi yerlerden, bu türlü hareketlerle peygamberlere velilere hürmet ve tâzimde bulunduklarını sananlar putlara tapanların, bu putlara gösterdikleri hürmete benzer. Öncekiler de, başlangıçta sevdikleri saydıkları ölülerin kabirlerine tâzimde bulunmuşlardı. Bu türlü bâtil âdetleri terketmeyi saygısızlık sanma. Bid'atlarla meşgul kalpler sünnetlerden nefret ederler. Kendi bildiğince devam edenlere dikkat ederseniz, Müslümanların ihyâ etmeye çalıştıkları sünnetlerden yüz çevirdiklerini, hep bid'atlarla uğraştıklarını görürüz. Peygamberlere tâzim, sünnetlerine uymakla velîlere mu-

10 Taberani, el-Mu'cemü'l-Kebir, No: 290, 17/117, Heysemi, Mecme'u'z-Zevaid, No: 17103, 10/188

11 İsmail b. Muhammed el-Aclûnî, Keşf'ul-hafâ, Beyrut 1988/1408, c. I, s. 8.



habbet, nasihatlerini dinlemekle olur. Kabirlerin üzerine türbeler binâ etmek, bunlara duâlar edip adak adamak gibi bâtil inanç ve geleneklerin hemen hepsi putperest aşkların tezâhürleridir, müşrikleri taklit etmektir. Kabirde yatanın velî olması, şeyh olması, duâya ihtiyacı olmadığı mânâsına gelmez. Birtakım bid'at ve dalâlet ehli sapıklar, ölüye yardım için yapılan duâyı, ölüden yardım şekline çevirdiler. Ondan medet beklemek, şifâ talep etmek mânâsında bozdular. Birtakım bid'atçılar çıkarak emrolunanlardan sapmış, nehyedilenleri irtikâba başlamlardır. Gâfil ve safdil Müslümanlar maalesef bu sapıklığın yayılmasına âlet olmuşlardır."¹²

Ayrıca bu konuda istimdatı savunanların dellillerinin bir kısmı zayıf, bir kısmı da doğrudan doğruya istimdad konusuyla alâkalı değildir. Nitekim delil olarak zikredilen şefaât âyetleri âhiretle ilgili olup bunlarda hiçbir şekilde istim-

12 İmam Birgivi, Ziyaretü'l-Kuburi, eş-Şer'iyyeti ve ş-şirkiyye (Şer'i ve Şirki Kabir Ziyareti) / (Bidat ve Müstehab Kabir Ziyaretleri), s.53-55, Guraba yayınları, İstanbul, 1997

Şeyh Muhyiddin Muhammed bin Ali el-Birgivi el-Hanefî (rh.a), 1521 senesinde Balıkesir'de doğdu. Yöresindeki birçok alimden İslami ilim tahsil etti. Zamanında kabirler üzerine türbe yapılması, buralarda mum yakılması, ücret karşılığında Kur'an okunması gibi bid'atlar ve ayrıca bâtil itikadlarla, kadılar arasında rüşvetin yaygınlaşması, zengin çocuklarına ücretle ilmî pâyeler verilmesi gibi meşrû olmayan uygulamalara karşı da mücadele etti. İkinci Selim'in hocası Ataullah Efendi, Birgivi'nin ilimdeki kudretini takdir ederek, onu Birgi'de yaptırdığı medresenin müderrisliğine tayin ettirdi. Birgi'ye yerleşip ömrünü talebe yetiştirmek, vaaz vermek ve kitab yazmakla geçirdi. 1573'de vefat etti. Kabri, İzmir'in Birgi kasabasında bir tepededir. Fıkıhta Hanefî, itikadda Mâtürîdî olan Birgivi Mehmed Efendi'nin biyografisinden bahseden bütün kaynaklar, onun Osmanlılar döneminde yetişmiş seçkin bir âlim olması yanında dinî ve ahlâkî şahsiyeti bakımından da mükemmel bir insan olduğu belirtir. Birgivi son derece dürüst ve tavizsiz bir ilim adamıdır. Nitekim döneminde çok yaygın olan anlayışa rağmen hiçbir eserini herhangi bir devlet bü-yüğüne ithaf etmemiş, aksine devlet ileri gelenleri de dâhil olmak üzere her seviyedeki yöneticilerde ve görevlilerde gördüğü kusurları cesaretle tenkit etmiştir. Keşke Osmanlı'nın tüm ilim adamları, İmam Birgivi gibi olsalardı.

dada temas edilmemiştir. Bunun yanında Hz. Peygamber'in, haklarında istiğfarda bulunduğu kimselerin ilâhî affa mazhar olacağı belirtilmek-teyse de bu âyet münafıklardan bahseden bir grup âyet içinde yer almakta olup konunun istimdadla ilgisi yoktur.

Bu hususta en çok kullanılan "İşlerinizde çaresiz kaldığınız zaman kabir ehline (yatırlara) muracaat ediniz" veya: "Ne yapacağınızı bilemez/şaşkın bir duruma düştüğünüz zaman kabir ashabından (ölülerden) yardım isteyiniz." anlamındaki rivayetler hakkında Şeyhulislam İbn Teymiyye şunları söyler: **"Hadis ilmine vakıf insanların icmâına göre bu hadis Peygamber (s.a.v.)'e iftira yoluyla uydurulmuş yalan bir hadistir. Âlimlerden hiç kimse böyle bir şey rivayet etmemiştir, güvenilir hadis kitaplarında da böyle bir şey yoktur."**¹³ İbn Teymiyye başka bir yerde de şunları söyler: "Onlar -yani bid'atçılar- hadis ilminin uzmanlarınca yalan kabul edilen bir hadisi rivayet ediyorlar. O da şudur: İşleriniz sarpa sardığı zaman kabir ehline müracaat ediniz. Bu hadis olsa olsa ancak şirke kapı açmak için uydurulmuştur."¹⁴

Âlimlerimizin cumhuru istimdat (istigase, istiane) ile tevessülü birbirinden ayırırlarken, başta Takıyyüddîn es-Sübki olmak üzere bazı alimler tevessül ile istimdatı aynileştirmişlerdir. Bu konuda Takıyyüddîn es-Sübki: "Merâmı ifade esnasında kullanılan tevessül, istiğâse, istiâne, teşeffu, istişfâ, tecevüh ve teveccüh lafızları arasında fark yoktur. Bu noktada, kalıplardan ziyade mânânın dikkate alınması icap eder. Bu lafızlarla kastedilen mânâ da, 'Hz. Peygamber (vasıtası) ile Allah'tan istemektir (ve hüve sülûlullâh bin-nebiyyi). Selef de bunu böyle anlamaktaydı. Bununla da, kulun, Allah nezdinde değer ve mertebesi olduğuna inandığı zât ile Allah Teâlâdan isteyebileceği kastedilmektedir. Kuşkusuz, Peygamberin (s.a.) Allah nezdinde büyük mevkii, yüksek değer ve mertebesi vardır... Biz kesinlikle Allah'tan başkasından iste-

13 Şeyhu'l İslam İbn Teymiyye, Kâidetun celiletun fi't-tevessuli ve'l-Vesile, s. 267. Kitabın tahkikçisi Rabî b. Hâdî el-Medhalî dedi ki: "Ben bunu araştırdım ve sadece Aclûnî'nin Keşful-Hafa isimli eseri, c. I, s. 85'te şu lafızlarla buldum: "Ne yapacağınızı bilemez şaşkın bir duruma düştüğünüz zaman kabir ashabından (ölülerden) yardım isteyin" Aclûnî bunu, h. 940 yılında vefat eden İbn Kemal Paşa'ya nisbet etti. İbn Kemal Paşa'nın biyografisi için Mucemu'l-Muellifin, c.I, s.238'e bak. İbn Kemal Paşa Osmanlı alimlerindendir, fakat hadis uzmanı değildir!"

14 Mecmuul-Fetava c. II, s. 293

memekte ve ondan başkasına duâ etmemek-
teyiz. Burada sevilen zâtı (mahbûb) zikretmek
veya onu büyük telakki etmek, sadece Allâh'a
yapılan duânın kabulüne sebep olmaktadır.
Bu tevessül şekli, sahih hadislerde yer alan,
"Allâhim! Sana ait olan her isimle ve esmâ-i
hüsnâ ile senden istiyorum..." veya sâlih amel-
lerle tevessülü ifade eden mağara hadisindeki
duâsından farklı değildir"¹⁵ demektir.

Merhum üstad Saîd Havvâ'nın tesbit ve de-
ğerlendirmesi ise şöyledir: "Yâ Muhammed,
benim için Rabbine şefâatte bulun! (yâ Mu-
hammed işfa lî ilâ Rabbike) diyen kimse ile yâ
Muhammed, bana şefâat et! (yâ Muhammed
eşfinî) diyeni birbirinden ayırıyorum. Birincisi te-
vessüldür. İkincisi ise istiğâseye girer. Sâlihlerin
kabirlerini ziyaret esnasında bazı kimselerin,
"ey falan, beni evlendir!", "ey falan, bana şifa
ver!" veya "ey falan, ihtiyacımı gider!" gibi söz-
lerle doğrudan istekte bulunduklarını görüyoruz
ki, bu bir istiğâsedir... Şüphesiz bu nevi nidâlar
için birtakım tevil yolları varsa da, en azından
bazı kimseler hakkında bu, bir şirk kapısıdır...
Sûfilerin kullandıkları "medet" lafzı, sâlihlerin
isimlerini anmakla meydana gelen teberrük
bâbındandır. Bazı kimseler de ruhların, bu
şehâdet âlemiyle olan münasebetlerine daya-
narak bunu kabul etmektedir. Ancak yapılan te-
vil ne olursa olsun, tevhidin özünü etkilemesine
imkân veren bu tür söz ve davranışları temize
çıkarmak için yeterli değildir. Allah Teâlâ, gelip
geçmiş kardeşlerimiz için duâ etmemizi emret-
miştir, onları çağırımızı değil!... Şüphesiz bu
yanlış bir harekettir."¹⁶

İstiğâse konusunda yukarıda işaret edilen
tevil yolu, belâğat ilminde "mecâz-ı aklî" diye
bilinmektedir. Mecâz-ı aklî, fiilin hakiki fâil ve
müessirine (mâ hüve leh) değil de, o fâilin
mekân, zaman, sebep gibi alâkası bulunduğu
bir şeye isnad edilmesi demektir. Bu edebî sa-
nata göre, meselâ **"Yeryüzü ağırlıklarını dı-
şarı çıkardığı zaman..."** (Zilzâl, 2) âyetinde,
ağırlıkları dışarı çıkaran Allah olduğu halde, fiil



hakiki fâile değil, fiilin mekânına isnad edil-
miş ancak Allah murad edilmiştir. İşte özellikle
sûfiler de, kendisiyle istiğâse edilen zâtın haki-
ki fâil değil, hakikatte yardım edenin Allah ol-
duğuna inandıklarını ve Ondandır istediklerini (ki
aksi halde onlar da bunun açık bir şirk olduğun-
u kabul eder) söylemektedirler.¹⁷

Şüphesiz yapılan tevil, samimi duygu ve
düşüncelerle istiğâsede bulunan muvahhid bir
Müslümanın küfür veya şirke nisbet edilmemesi
hususunda tabîî ki bizi ihtiyata sevk etmelidir.
Ne var ki Müslüman, Allahtan başkasının var-
lıklar üzerinde tesiri olabileceği izlenimini veren
lafızlardan da kaçınmak zorundadır. Ayrıca selef
devrinde başvurulmayan bu yolun, bir yöntem
olarak benimsenmesi halinde, tevhidi sarsan
şirke kapı aralamasından da endişe duyulmalı-
dır. Kişinin doğrudan Allahtan yardım istemesi,
tehlikeli ve sıkıntılı zamanlarda sadece Ona sı-
ğınması, İslâm'ın itikad ve ibadet ilkeleri açı-
sından tercih edilecek yegâne davranıştır. Bâzı
kimselerin, sâlihlerin gıyablarında veya kabir-
lerini ziyâret esnâsında; **"Ey filân zât! Bana
şifâ ver! Benim şu ihtiyacımı gider!"** gibi
sözlerle doğrudan doğruya kendilerinden ta-
lepte bulunmaları, türbelerin etrafında topla-
nıp medet, şifa, imdat beklemeleri son derece
yanlış ve şirke kapı aralayabilecek olan istiğâse
cümlesindendir. Şüphesiz bu tür istiğâseler için
birtakım teviller yapılabilirse de, gâyet hassas
olan tevhîd akîdesinin özünü zedeleyebilecek
bu ve benzeri câhilâne hareketlerden şiddetle
sakinilmelidir. Müşkillerin bertaraf edilmesinde,
kâinatın sevk ve idâresinde, Allâh'tan gayrisinin
mutlak tasarrufunun bulunabileceği intibâhı
veren bu nevî ifâdeler, aslâ kullanılmamalıdır .
(Devam Edecek)

15 Sübkînin, "Merâmî ifade esnasında kullanılan tevessül, istiğâse, istiâne, teşeffü, istiğfâ, tecevvüh ve teveccüh lafız-
ları arasında fark yoktur" şeklinde yaptığı değerlendirmenin,
bilahare birçok âlim tarafından da benimsenmiş olduğunu
görmekteyiz. Mesela bkz. Muhammed Zâhid Kevserî, Mah-
kut-tekavvül fî meseletit-tevessül (Makâlât içinde); Zürkânî,
Şerhul-Mevâhib, VIII, 317; Nebhânî, Şevâhid, s. 137-140;
İbn Merzûk, Berâetül-eşariyyîn, I, 267.

16 Saîd Havvâ, Terbiyetünâ er-rûhiyye, s. 312-313. Beyrut
1399. Merhum üstad Saîd Havvâ, "Yetiş ya Abdulkadir Geyla-
nî" gibi sözlerin Şia çevrelerinden neşet ettiğini söylemektedir.

17 Dilaver Selvi, Tevessül, www.imandanihsanatasavvuf.com

Resulullah Efendimiz'in Örneğinde Eğitim-Öğretim Metodları

Ahmet Muhammed MÜNİR

İnsanı yoktan var eden, bilmediklerini öğreten kainatın muallimi, Kerim olan Allah'ı Teâlâ, Efendimiz (SAV)'i muallim olarak göndermiştir. Bu durumu Peygamberimiz "Ben muallim olarak gönderildim" buyurarak belirtmiştir.

"Allah'ı kullarına sevdiren ki, Allah da sizi sevsin" buyurulmuştur. Eğitimde ne öğrettiğimiz kadar nasıl öğrettiğimiz de önemlidir. Faydalı güzel şeyleri doğru ve anlaşılır bir şekilde anlatmalı, öğretmeliyiz.

Öğretmenini sevmeyen öğrenci, dersi de sevmiyor veya tersinden söylersek, öğretmenini seviyorsa genellikle dersi de sevmektedir.

İyi eğitimci, kendini sevdirmeyi bilmelidir. Çocuklarla/muhataplarıyla ilgilenmeli, onları içten sevmeli, güler yüzlü olmalı, pozitif/olumlu düşünmeli, kısaca kendisini çocuklara ve yaptığı işe, yani davasına adanmalıdır.

Eğitimci, insan ve toplum psikolojisine de vakıf olmalıdır. Öğrencinin bulunduğu yaş grubu, ekonomik durumu, biyolojik gelişimi, içinde bulunduğu topluluk ve camianın tutum ve davranışları, kardeş sayısı, babanın annenin çalışma durumları, bireysel farklılıklar vs... gibi birçok husus eğitimi etkilemektedir. Bu hususlar göz önünde bulundurularak eğitim-öğretim faaliyetleri düzenlenmelidir.





İletişimde hal ve hareketlerin/jest ve mimiklerin rolü büyüktür. Kelimeler/sözler %7, ses tonu %38 ve vücut dili/jest ve mimikler % 55 etkilidir. Bu verilerden yola çıkarak şunları söyleyebiliriz. Hal ve hareketlerimiz, sözlerimizden ve kullandığımız sözcüklerden çok daha etkili olmaktadır. Bu girişten sonra anne baba ve eğitimciler olarak dikkat etmemiz gereken bazı hususları belirtmek istiyorum.

1- MUHATAPLARIMIZA İNANMALI, ONLARA ÜMİT VERMELİYİZ

Hendek Harbi sırasında, Müslümanların belki de en zor şartları yaşadıkları bir zaman diliminde, Efendimiz (SAV)'in "Mekke'yi, Hayber'i, Şam'ı, Irak'ı, İran'ı fethedeceksiniz"... (Ali el Kari, şerh-uş Şifâ, cild I, 678) buyurması bunun en güzel örneklerindendir.

2- OLUMLU DAVRANIŞLAR TAKDİR EDİLMELİ VE ZAMAN ZAMAN ÖDÜLENDİRİLMELİYİZ

Okullara veya toplumda bazı sıkıntılı çocuklar, insanlar vardır. Bu insanlar ancak yanlış yaptıklarında diğer insanların dikkatini çekerler ve ilgi odağı olurlar. Bu durum onların, bu davranışlarını pekiştirir. Halbuki bu insanların doğru ve güzel davranışları görülse ve takdir edilse, yaptıkları kötülüklerden uzaklaşabilecekler ve doğruya yönelebilecekler.

Rasulullah (SAV), el-Eşec'e, (Yani Abdu'l-Kays kabilesinden el-Eşec'e) hitaben şöyle dedi: "Sende Allah ve Resulü'nün sevdiği iki güzel haslet var: Hilm (yumuşaklık) ve teenni (acele etmemek)." (Buhârî ve Muslim.)

3- TEDRİCİLİĞE DİKKAT ETMELİYİZ

Kolaydan zora, soyuttan somuta doğru hareket etmek ilkemiz olmalıdır.

Rasulullah(SAV), şöyle buyurmuştur:

"7 yaşında çocuğa namazı öğretin. 10 yaşına geldiğinde (kılmazsa, hafifçe) dövün" buyurdu. (Ebû Dâvud, Salât; Tirmizî, Salât; Müsned-i Ahmed, Dârekutnî, Dârimî)

Ebû Dâvud'un rivâyetinde Hadis şöyledir: "Yedi yaşına ulaştığı zaman çocuğa namazı emredin."

Çocuklar yedi yaşına ulaşınca şahsi işlerini yapabilecek hale gelirler. Onları bu dönemde namaza alıştırılmalıdır. Bu devrede onlara öğretilecek en faydalı şey namazdır. Namazın yanında akide ve ahlak esaslarını da vermelidir. On yaşında namaz kılmaya başlamalıdır; çünkü bir zaman sonra bülüğ çağına ulaşacaklar ve namazla mükellef olacaklardır.

Durum namazla ilgili olarak böyle olduğu gibi, diğer konularda da aynı şey sözkonusudur. Kişinin yaşına uygun görevler verilmelidir.



taç çoluk çocuğu varken kendisine ihtiyarlık gelip çatsın, bahçeye de içinde ateş bulunan bir kasırga isabet ederek yakıp kül etsin! (Elbette bunu kimse arzu etmez.) İşte düşünüp anlayasınız diye Allah size âyetleri açıklar. (2/266)

Onların, bu dünya hayatında yapmakta oldukları harcamaların durumu, kendilerine zulmetmiş olan bir kavmin ekinlerini vurup da mahveden kavurucu bir rüzgârın durumu gibidir. Onlara Allah zulmetmedi; fakat onlar kendilerine zulmediyorlar. (3/117)

4- ÖRNEKLER VEREREK ANLATMALIYIZ

Kur'an-ı Kerim'de birçok örnekler verilerek insanların öğüt almaları ve kendilerine çeki-düzen vermeleri istenmiştir.

Onların (münafıkların) durumu, (karanlık gecede) bir ateş yakan kimse misalidir. O ateş yanıp da etrafını aydınlattığı anda Allah, hemen onların aydınlığını giderir ve onları karanlıklar içinde bırakır; (artık hiçbir şeyi) görmezler. (2/17)

Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı halde malını gösteriş için harcayan kimse gibi, başa kakmak ve incitmek suretiyle, yaptığınız hayırlarınızı boşa çıkarmayın. Böylesinin durumu, üzerinde biraz toprak bulunan düz kayaya benzer ki, sağanak bir yağmur isabet etmiş de onu çıplak pürüzsüz kaya haline getirivermiştir. Bunlar kazandıklarından hiçbir şeye sahip olamazlar. Allah, kâfirleri doğru yola iletmez.

Allah'ın rızasını kazanmak ve ruhlarındaki cömertliği kuvvetlendirmek için mallarını hayra sarfedenlerin durumu, bir tepede kurulmuş güzel bir bahçeye benzer ki, üzerine bol yağmur yağmış da iki kat ürün vermiştir. Bol yağmur yağmasa bile bir çisinti düşer (de yine ürün verir). Allah, yaptıklarınızı görmektedir. (2/265)

Sizden biriniz arzu eder mi ki, hurma ve üzüm ağaçlarıyla dolu, arasından sular akan ve kendisi için orada her çeşit meyveden (bir miktar) bulunan bir bahçesi olsun da, bakıma muh-

Allah'ın hoşnutluğunu gözetenle Allah'ın hışmına uğrayan bir olur mu hiç? Berikisinin yeri cehennemdir. Cehennem ise ne kötü bir varış noktasıdır. (3/162)

Ölü iken dirilttiğimiz ve kendisine insanlar arasında yürüyebileceği bir ışık verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde kalıp ondan hiç çıkmayacak durumdaki kimse gibi olur mu! İşte kâfirlere yaptıkları böyle süslü gösterilmiştir. (6/122)

Rabbinin izniyle güzel memleketin bitkisi (güzel) çıkar; kötü olandan ise faydasız bitkiden başka birşey çıkmaz. İşte biz, şükreden bir kavim için âyetleri böyle açıklıyoruz. (7/58)

Onlara (yahudilere), kendisine âyetlerimizden verdiğimiz ve fakat onlardan sıyrılıp çıkan, o yüzden de şeytanın takibine uğrayan ve sonunda azgınlardan olan kimsenin haberini oku. (7/175)

Dileseydik elbette onu bu âyetler sayesinde yükseltirdik. Fakat o, dünyaya saplandı ve hevesinin peşine düştü. Onun durumu tıpkı köpeğin durumuna benzer: Üstüne varsan da dilini çıkarıp solur, bıraksan da dilini sarkıtıp solur. İşte âyetlerimizi yalanlayan kavmin durumu böyledir. Kıssayı anlat; belki düşünürler. (7/176)

Âyetlerimizi yalanlayan ve kendilerine zulmetmiş olan kavmin durumu ne kötüdür! (7/177)

Böyle iken onlara ne oluyor ki, öğütten yüz çeviriyorlar? (74/49)



Kaçan yaban eşekleri gibi, (74/50)

Âdeta arslandan ürkmüş. (74/51)

Efendimiz'in "Ne dersiniz birinizin kapısı önünden bir akarsu olsa ve orada günde beş dafa yıkansa..." buyurması da bu konuda bize örneklik teşkil etmektedir.

Örnek verme ile kişiler arasında kıyaslama yapmayı karıştırmamalıyız.

5- HİKAYELERDEN YARARLANABİLİRİZ

Kuran- Kerim'de de bu konuda çok güzel örnekler vardır. Ahsenu'l-kasas olan Yusuf (AS)'un hikâyesi gibi. Yine, "İsrailoğulları'ndan bir kadının ya da kişinin kuyudan çıktıktan sonra gördüğü köpeği sulaması üzerine, Allah'ı Teâlâ'nın mağfiretine nail olmasını" anlatan Hadis-i Şerif.

6- YUMUŞAK VE HOŞGÖRÜLÜ OLMALIYIZ

Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm)'ın el-Eşecc (radiyallâhu anh) için şöyle buyurmuştur:

"Sende iki haslet var ki Allah onları sever: Hilm/Yumuşaklık ve Haya." (Kütüb-ü Sitte)

Ayrıca, "Şüphesiz Allah her işte yumuşaklığı sever."

Tabi ki bu yumuşaklık, nefsimize yapılan durumlardadır. Diminize karşı bir zorbalık ve kabalık olduğu takdirde, öfkelenebilmeli ve yanlışın giderilmesi için mücadele etmeliyiz.

7- SABIRLI OLMALIYIZ VE SABIRLI OLMAYI ÖĞRETMELİYİZ

Başarı merdivenlerini terleyerek ve zamanla tırmanılabileceğini anlatmalıyız.

"Sabreden zafere ulaşır." Hadis-i Şerifi bu konuda konuyu özetlemektedir.

8- ÇOCUKLARI MEŞRU İŞLERE ALIŞTIRMALIYIZ

Yüce Allah (mealen) şöyle buyurmuştur:

"Bilsin ki insan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur." (Necm, 39)

Hz. Ömer'in, "Kimse oturduğu yerden 'Allah'ım bana rızık ver' demesin. Çünkü gökten ne altın ne de gümüş yağar" dediği rivayet edilmiştir. Yine O'ndan şu söz nakledilmiştir: "Ey fakirler! Hayır işlerde yarışın, Müslümanlara yük olmayın."

İslam Fakihleri de, çocukların büluğ çağına gelene kadar bir meslek sahibi yapılmasının, ebeveynin üzerinde bir hak olduğunu belirtmişlerdir.

9- MUHATABIMIZIN ANLAYABİLECEĞİ ŞEKİLDE KONUŞMALIYIZ

Efendimiz (SAV) muhataplarımızın akılları nispetinde konuşmamız gerektiğini tavsiye etmiştir. 6 yaşındaki çocukla, 66 yaşındaki insana aynı konuşmanın yapılmayacağı aşikardır.

10- TATLI DİLLİ OLMALIYIZ

Bu konuda Kur'an-ı Kerim'de birçok örnek mevcuttur. Özellikle Lokman(as)'ın oğluna tavsiye ederken kullandığı üslup çok önemlidir.

"Lokman, oğluna öğüt vererek: Yavrucuğum! Allah'a ortak koşma! Doğrusu şirk, büyük bir zulümdür, demişti.

Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten ayrılması da iki yıl içinde olur. (İşte bunun için) önce bana, sonra da ana-babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş ancak banadır.

Eğer onlar seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi (körü körüne) bana ortak koşman için zorlarsa, onlara itaat etme. Onlarla dünyada iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonunda dönüşünüz ancak banadır. O zaman size, yapmış olduklarınızı haber veririm.

(Lokman, öğütlerine devamla şöyle demişti:) Yavrucuğum! Yaptığın iş (iyilik veya kötülük), bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulunsun, yine de Allah onu



(senin karşına) getirir. Doğrusu Allah, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır.

Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten vazgeçirmeye çalış, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir.

Küçümseyerek insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Zira Allah, kendini beğenmiş övünüp duran kimseleri asla sevmeyiz.

Yürüyüşünde tabî ol, sesini alçalt. Unutma ki, seslerin en çirkini merkeplerin sesidir.” (Lokman 13-20)

11- DİL ÖĞRENMEYE YÖNLENDİRMELİYİZ

Özellikle Efendimiz’in isteği üzerine genç sahabe (15-16 yaşlarında) Zeyd b. Sabit’in 15 gün gibi kısa bir sürede İbrenice’yi öğrenmesi ve daha sonra yine kısa bir sürede A’ramice’yi öğrenmesi bu konuda güzel bir örneklik teşkil etmektedir.

12- ÇOCUKLARIMIZI SPORA YÖNLENDİRMELİYİZ

İslam, bazı sportif meşguliyetlere fazlasıyla ehemmiyet vermiştir. Ancak günümüzün spor anlayışıyla İslam’inkini iltibas etmemek

gerekir. Herşeyden önce her ikisinin gayeleri farklıdır. İslam, sporu askerî antrenman olarak değerlendirir. Meşru addettiği sportif faaliyetlerin hepsini bu açıdan yorumlamak, izah etmek mümkündür. Meseleyi tersinden alırsak şu netice çıkar: Askerî antrenman olarak değerlendirilemeyecek meşguliyetler İslam açısından meşru olmaz, oyalanma veya oyalama, aldanma veya aldatılma vasıtaları olur. Bu açıdan akl-ı selim ile düşünülecek olunca “spor” adı takılan nice meşguliyetlerin bir aldatmaca ve zaman öldürme vasıtası olduğu kolayca anlaşılır. Hele sportif takımlardan birini tutmanın, bunların meselelerini takip edip münakaşasına zaman ayırmanın sporla uzaktan yakından ilgisi olmadığı gibi, ebedî bir hayatı kazanmak üzere dünyaya gönderildiğine inanan mü’minlerin hayat felsefesine taban tabana zıttır.

Kişinin hem sağlıklı olmak hem de Cihada hazırlıklı olmak maksadıyla spor yapması (Yüzme, atıcılık, binicilik, koşu vb) hem tavsiye edilmiş hem de -meşru sınırlara riayet etmek kaydıyla- ibadet kabul edilmiştir.

13- ŞAHSİ DEĞİL HATAYI ELEŞTİRMELİYİZ

Kur’an-ı kerim ve Rasulullah (SAV)’ın genel üslubuna baktığımızda, şahısların değil davranışların hedef alındığı görülecektir.



Efendimiz bir münker gördüğünde "Bazı insanlara ne oluyor ki şöyle şöyle yapıyorlar" şeklinde buyurmuştur.

14- ANLATTIKLARIMIZI YAŞAMALI, ÖRNEK OLMALIYIZ

Yüce Rabbimiz Saf Suresi'nde şöyle buyurur:

"Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir nefretle karşılanır." (Ayet 2,3)

Özellikle eğitimciler, anne-babalar, çocuklarına örneklik teşkil edecek olumlu söz ve davranışlarda bulunmalıdırlar. Kitap okumayan, kendisini yenilemeyen, tatlı söz söylemeyen bir muallim ya da kişi muhatabından nasıl bu davranışları yapmasını bekleyebilir. Ya da sigara içen, yalan söyleyen, sözünde durmayan bir kişi, karşısındakiler-

den, nasıl bu davranışlardan uzak durmasını bekleyebilir?

Bir İskoç atasözünde şöyle denir: "Çocuklar büyüklerinin dudaklarını değil, adımlarını takip ederler."

Ziya Paşa'nın dediği gibi; "Ayinesi iş'tir kişinin, lafa bakılmaz!"

Özellikle eğitimciler, anne-babalar, çocuklarına örneklik teşkil edecek olumlu söz ve davranışlarda bulunmalıdırlar. Kitap okumayan, kendisini yenilemeyen, tatlı söz söylemeyen bir muallim ya da kişi muhatabından nasıl bu davranışları yapmasını bekleyebilir. Ya da sigara içen, yalan söyleyen, sözünde durmayan bir kişi, karşısındakilerden, nasıl bu davranışlardan uzak durmasını bekleyebilir?

Büyüklerimiz de şunu söylerler: "Ahlak anlatılmaz yaşanır!"

Yazımı söylemesi kolay fakat yaşaması o kadar da kolay olmayan-Rabbim bize kolaylaştırsın- bir dua ile bitirmek istiyorum.

"Rabbimiz! Hakkı hakkı bilip, Hakka ittiba etmeyi, batılı batıl bilip batıldan içtinap etmeyi nasip eyle!"

NOT: Genç Birikim Dergisi Ekim 2014 sayısında yayınlanan yazımın "DİNDARLIĞIN MODERNİZME SINAVI..." başlıklı son bölümü bana ait değildir. Sehen yayınlanmıştır. Bu konuda yazının yazarından ve okuyucularımdan özür dilerim.

İnsanı Düşünmek

Erdal BAYRAKTAR

Genelde dünyada, özelde İslam dünyasında yaşanan zulümleri, adaletsizlikleri, istismarı, savaşları... bunların sebeplerini düşünme ameliyemiz, bizleri, insanın serüvenine çıkarıyor. İnsanı, insanın dünyadaki yerini, konumunu düşünmemizi ihtar ediyor. Çünkü yaşanan bu kötülükler insanın irtikap ettikleridir. Bunları önlemenin yolu da önce insanı anlamaktan, insana ilham edilen "takva" ve "fücur" üzerinde düşünmekten, yani; Ademoğlu'nun hikâyesini (Adem Kıssası üzerinden) yeniden hatırlamaktan geçiyor.

Eşref-i Mahlukat olarak kabul edilen insan, bu şerefine binaen ahsen-i takvim üzerine yaratılmış, teklif edilen ve kendisinin kabul ettiği göreve(Hilafet) uygun (akıl, isimlerin öğretilmesi, yeryüzünün ve içindekilerin ona musahhar kılınması ve devamında ona kelimat/vahiy verilmesi) donatılmıştır.

İnsanın yeryüzü serüveni, kendi kabul ettiği bu görevi, kendi ahdini ispat etme serüvenidir. İnsanın

"sözü"yle sınanmasıdır. Bu serüvende insanın en büyük düşmanı "nefsi" ve "şeytan"dır. En büyük imkanı ise; Rabbi, tevbesi ve bu tevbesinin lütfu olarak ikram edilen kelimat'tır.

Adem'in Şeytanla yaşadığı serüven, Takdir-i İlahi'nin tecellisi olarak Ademoğlu'nun kıyamete kadar yaşayacağı serüvendir. Bu serüven, bu günde isimler ve olaylar, olayların tezahür ediş biçimi değişse de "öz" olarak devam etmektedir. Adem'in eşiyle cennette, Adem'in iki Oğlunun yeryüzünde yaşadıkları serüven, bu günde aynıysa yaşanmaktadır.

Ademoğlu, kendisine ilham edilen takvasıyla Allah'la birlikte, fücur ile ise Şeytan'la birlikte bir yeryüzü serüveni yaşayabilir. Kendine ikram edilen akıl ve irade nimetiyle karar kendisininindir. Verilen her karar beraberinde bir sonucu getirecektir. Habil ve Kabil, bu ikramlara verilen cevabın mücessem halleridir. Ondan önce ise, ilk insan Adem ve eşinin kendilerine verilen ikram-

Ademoğlu, kendisine ilham edilen takvasıyla Allah'la birlikte, fücur ile ise Şeytan'la birlikte bir yeryüzü serüveni yaşayabilir. Kendine ikram edilen akıl ve irade nimetiyle karar kendisininindir. Verilen her karar beraberinde bir sonucu getirecektir. Habil ve Kabil, bu ikramlara verilen cevabın mücessem halleridir. Ondan önce ise, ilk insan Adem ve eşinin kendilerine verilen ikram-



larla yüzleşmelerinin sonucu olarak yaşadıkları; insana verilen imkanları kullanamamasının, şeytanın vesvesesi sonucu yanlış kararlar alınmasının sonuçlarını göstermektedir, biz evlatlarına.

İnsanın yeryüzüne hubut'undan itibaren Şeytan'ın kendisine verilen mühlet gereğince, İnsan'a önünden arkasından, sağından, solundan verdiği vesveseler devam etmektedir. Bu vesveselere nasıl karşı durulacağı İlahi rehberlikte "istiaze" ifadesiyle anlatılmaktadır. Bunun örnekleri peygamberlerdir. Peygamberler, Şeytan'a ve dostlarına karşı nasıl mücadele verileceğinin müşahhas örnekleridir. Adem (a.s)'in şeytanın vesvesesine karşı tavrı, bir insan ve Müslümanın nasıl davranacağını somut örneğidir. Şeytanın ayartmasına maruz kalan insan önce hatasını itiraf etmeli, tevbesini yapmalı ve Allah'a istiaze etmelidir. Bu zihinsel ve ruhsal arınmadan sonra, Allah'tan aldığı kelimatin/vahyin rehberliğinde yeniden müstakim olanda yürüyüşüne devam etmelidir. Allah böyle davranan insanın elini bırakmayacağını vaat etmektedir: *"Biz, 'Hepiniz buradan çıkıp gidin!' dedikse de size yol göstericiliğimiz devam edecektir: ve Benim yol gösterici mesajlarıma*

uyanlar için artık ne korku vardır, ne de üzüntü vardır." (Bakara, 38)

İnsanoğlunun başına gelenler, şeytanın ayartmasına müsait olması onun **"ebedi yaşama arzusu, sonsuz egemenlik ve tekasür (çoğaltma, biriktirme) tutkusu"**dur. Dünde böyleydi, bu günde böyledir, kıyamete kadar da böyle olacaktır. Kıyamete kadar yaklaşılmaması gereken "bu ağaç" tır. Şeytanın insanı rezil rüsva etmesine sebep olan bu zaafıdır. Bu zaaf yüzünden dünyada bozgunculuk ve kan dökücülük yapmaktadır. İnsan, ilahi vahyin rehberliğinden uzaklaştığı zaman nefsinin, insi ve cinni şeytanların tahrikiyle "Nankör, mala çok düşkün, çabuk olanı (dünyayı) seven, daha sonrakini (ahireti) unutan, cimri, aceleci, iyiliği istercesine kötülüğü isteyen, iyilikte bulununca yüz çeviren, yan çizen, kötülük dokununca da umutsuz olan, böbürlenen bir şımarık, hasım olup çıkan, şirk koşan, zayıf" özellikleri harekete geçerek onu esfel-i safilene yuvarlıyor. Bu igvanın kontrolünde devam ettiğinde bu süreç onu "bel hum adal" olmakla baş başa bırakmaktadır. Tarihte; Kabil, Nuh'un Oğlu, Nemrut, Firavun ve avanesi, Roma İmparatorluğu, Dar-ün Nedve oligarşisi şeytanın vesvese ve iğvasına kapıla-

rak kendilerini rezil rüsvay etmenin, toplumlarını ve yeryüzünü cehenneme çevirmelerinin örnekleridir. Aynı zihniyet 1. Dünya, 2. Dünya Savaşları'nı, Srebrenitsa, Guantanamo vb. örneklerde görüldüğü gibi zulümlerini irtikap etmeye devam ediyor. Ayrıca; Müminlere, dinlerini parça parça ettirerek, her birini kendi parçasıyla/fırkasıyla övünmeye, diğerleri karşısında "fırka-i naciye" olduğuna ikna ediyor ve her parça diğerini batıl sayarak onu kendi fırkasına çağırıyor, ona tabi olmazsa onu ötekileştirerek tasfiye ediyor.

Şeytanın oyunundan, tuzağından kurtulmanın yolu onun oyun sahasından uzak durmaktır. Onun vesvesesine ve oyununa yakın duranlar, Allah'ın akıl ve irade vererek yükselttiği "özne" mertebesinden düşerek, şeytan tarafından nesne haline getirilerek oyuncak edilirler. Biz şeytana açık hale gelmedikten sonra şeytan ve dostları bize zarar veremezler. Suç şeytanda değil, bizdedir. Zaaflarını kontrol altına alamayanlar, zaaflarının kurbanı olurlar. İlahi rehberliğe kulak vermeyenler, şeytanın tuzağında can verirler.

Şeytan inanan, inanmayan her Adem-oğlu'na "ben sizin iyiliğinizi istiyorum" diyerek yaklaşıyor ve onu veli edinenlerde, onun "vah-yi" ne kulak verenlerde "biz ıslah edicileriz" diyerek insanları ve kainatı ifsat ediyor ve etmeye de devam etmektedirler.

Bu gün, kadim 'Tekasür İdeolojisi'nin modern tezahürlerinin tasallutu altında yaşamaktayız. Dün, Mekke'deki Dar-ün Nedve çetesi, Tekasür ideolojisi'nin taraftarları Ticaret'i, Kabe'yi, Hacc'ı, Kureys'in üstünlüğünü bahane ederek, istismar ederek insanları tekasür yarışlarında telef ediyorlardı. Bu günde aynısını yapıyorlar. Yeryüzü; Refah, Piyasa, Büyüme, Özgürlük, Demokrasi kavramları, hedefleri üzerinden Seküler, Liberal Kapitalizmin talanına ve zulmüne maruz kalıyor.

İlahi vahye kulak verenler, bu ideolojinin çağdaş görünümüleriyle yüzleşmeli ve gerekli cevabı vermelidirler. Yoksa ateş onlara da do-

İlahi vahye kulak verdiğini söyleyenler, ataları Adem gibi önce suçlarını itiraf etmeleri, kendileriyle yüzleşmeleri, şeytan ve dostlarının velayetinden çıkmaları ve sonra da Allah' ın ve Müminlerin velayetinde mustakîm üzere yürüyüşlerini sürdürmeleri gerekiyor.

kunacaktır, İslam dünya-sında, Afrika'da Asya'da yanan ateşlerde yaşananlarda şahit olduğu gibi. İlahi vahye kulak verdiğini söyleyenler, ataları Adem gibi önce suçlarını itiraf etmeleri, kendileriyle yüzleşmeleri, şeytan ve dostlarının velayetinden çıkmaları ve sonra da Allah' ın ve Müminlerin velayetinde mustakîm üzere yürüyüşlerini sürdürmeleri gerekiyor.

Habil ve onun yolunu sürdüren Nuh, İbrahim,

Musa, İsa, Muhammed (selam hepsinin üzerine olsun) gibi kollarımızı açarak "durun kalabalıklar" demeliyiz. İnsanları fitratlarının, vicdanlarının, İlahi vahyin sesine kulak vermelerine çağırmalıyız. Bu çağrımızın etkili olması için, öncelikle bu çağrıyı yapanların el-emin ve mümince bir temsiliyet düzeyine ulaşmaları gerekiyor. Temsiliyet krizi yaşadığımız müddetçe; çağrımız yüreklerde, vicdanlarda, zihinlerde makes bulmayacaktır. Yapmadığımız, yapamayacağımız şeyleri söylemek, İlahi vahyin uyarısına muhatap kılar, bizleri.

"Ey Âdemoğulları! Tıpkı atalarınızın cennetten çıkarılmalarına yol açtığı gibi, Şeytan'ın sizi de ayartmasına izin vermeyin: çıplaklıklarının farkına varsınlar diye, onları [Allah'a karşı sorumluluk bilincinin bezediği] örtülerinden yoksun bırakmıştı o. Muhakkak ki o ve avenesi, onları hiç fark edemeyeceğiniz yerde ve biçimde sizi (de) pusuda bekliyor! Gerçek şu ki Biz, [içtenlikle ve doğru bir biçimde] inanmayanların yanına-yakınına [her türden] şeytanî güçler ve kuvvetler yerleştirdik." (A'raf suresi, 19-27)

"Gerçekte, onun, imana erişenlerin ve Rablerine güven bağlamış olanların üzerinde bir nüfûzu/etkisi yoktur. Onun yalnızca kendisini izlemeye istekli olanlar üzerinde ve bir de ona tanrısal nitelikler yakıştıranlar üzerinde etkisi vardır."(Nahl, 109)

"Siz ey imana ermiş olanlar! Siz [yalnız] kendinizden sorumlusunuz: Sapkınlığa düşenler, eğer doğru yolda iseniz, size hiçbir zarar veremezler. Hepinizin dönüşü Allah'a olacaktır: Ve o zaman Allah, size [hayatta] yapmış olduğunuz her şeyi bildirecektir." (Maide, 105)

İslamî Çalışmalarda Eğitimin Önemi

İdris KERİMOĞLU

İnsanı insan yapan deriden ambalajı değil, onun iman etmesi, sorumluluk duygusunu harekete geçirerek aklını doğru yönde çalıştırması, hayatına anlam kazandırmasıdır. Cansızlar, hayvanlar ve bitkiler irade ve akıl sahibi olmadıkları için sorumluluk duygusu taşımazlar. Onlar yaratılış gayelerinin dışında hareket de edemezler. Ama insan böyle değildir. Akıl ve irade taşıdığı için sorumludur ve hayatının bir gayesi vardır, o da «Yalnızca Allah'ı razı etmek çabası, yani Allah'a ibadet...» İnsan yalnızca Allah'a karşı sorumlu değil, bunun gereği olarak kendisine, ailesine, akrabalarına, kavmine ve genel olarak da tüm insanlığa karşı sorumludur.

İnsanın yaratıcısıyla, kendisiyle, ailesiyle, tüm insanlarla, hayvanlarla, bitkilerle, tabiatla; kısaca tüm varlıklarla meşru ölçüler içerisinde barışık yaşayabilmesi ancak sağlıklı bir eğitimle mümkündür.

Bu dünyada kendisine yaşam alanı bulan insanoğlunun, kendisine, ailesine, yaşadığı topluma ve bütün dünyaya faydalı bir yaşam sürdürebilmesi için en gerekli olan şeylerin başında ilim gelmektedir. Sözlükte "bilmek" anlamına gelen ilim, klasik sözlüklerde "bir şeyi gerçek yönüyle kavramak, gerçeğe örtüşen kesin inanç (itikad), bir nesnenin şeklinin zihinde oluşması, nesneyi olduğu gibi bilmek, nesnedeki gizliliğin ortadan kalkması" gibi değişik şekillerde tarif edilmektedir.

İlme giden yol ise eğitim ve öğretimle sağlanmaktadır. Sosyal yapıda iyiye doğru geliş-



min öncüsü eğitim ve öğretimdir. Ferdin hem kendisiyle hem de yaşadığı toplumla olan ilişkilerinde iyiye doğru gidişat yine eğitim ve öğretimle olmaktadır. İnsanoğlunun hayatının her safhasında -doğumdan ölümüne kadar olan bütün dönemlerinde- ihtiyaç duyduğu en önemli şey yine eğitim ve öğretimdir.

İslam'ı hayata hakim kılma mücadelesi veren mü'minlerin çalışmalarında eğitimin önemi başat faktördür. Yani olmazsa olmaz meselesindedir. İslami eğitimin hedefi en yalın ifadeyle "Salih insan" inşa etmektir. Bu, ister erkek ister kadın olsun, toplumdaki görevi ister yönetici, ister yönetilen, ister doktor, ister mühendis, ister tacir, ister sanayici, ister çiftçi olsun fark etmez.

İncelediğimiz zaman eğitim kadar etkili bir yöntem ve vasıta bilmiyoruz. Bu nedenle Kur'an ilk olarak "namaz kıl", "ibadet et", "cihat et" vs. emirlerle değil; " Kendini, evreni, kitabını oku!" emriyle inmeye başlamıştır. Kur'an'ın ilk inen beş âyeti, İslam'da eğitimin temel esaslarını ortaya koymuştur. **"Oku O yaratan Rabbinin adıyla! İnsanı bir kan pıhtısından yarattı! Oku, O, cömertliğinin sonu olmayan Rabbinindir! Kalem ile (yazmayı) öğretti. O, insana bilmediği şeyleri öğretti."** Yerle göğü birleştiren ilk beş âyet, İslam'da eğitimin nasıl olması gerektiğine parmak basmıştır.

İslami eğitim ilk peygamber olan ilk insanla Hz. Adem'le birlikte ve Allah tarafından kendisine ilim öğretilmesi sayesinde uygulamaya başlanmıştır. İslami eğitime bizler aynı zamanda tevhidi eğitim de diyebiliriz. Çünkü tüm peygamberlerin ortak mesajı tevhid idi.

İslami çalışmalarda eğitimin başladığı ilk yer ailedir ve tabii ki evlerimizdir. Nitekim insanoğlu kendisine lazım olan ve hayat boyu unutmayacağı en önemli bilgileri hep bu yuvadan alır. Karakterin şekillenmesi, duyguların oluşması, bilginin öneminin anlaşılması ve dini hayatın insan üzerinde bıraktığı etki hep bu döneme rastlamaktadır. Bu nedenle İslami çalışmalarda aileler "Darul Erkam" fonksiyonu ile hareket etmelidir.

İslami çalışmalarda Allah Rasulün'ün nadide örnekliği eğitimde bize yeni ufuklar açmaktadır. Yüce Allah, o şerefli Rasulü'ne öyle özellikler vermiş, O'na öyle kabiliyetler ihsan etmiştir ki, bunlar sayesinde O, tarih boyunca görülen en büyük eğitimci olmuştur. Kendilerini davet ettiği kimselere katıksız bir sevgi beslemiş, her bir bireyi son derece dikkatli bir şekilde gözlemlemiş, bunun neticesinde her bir kişinin olumlu özelliklerini daha da derinleştirmek suretiyle muhatabına sürekli bir merhamet, bir ihsan göstermiş ve duyguların derinliklerine alabildiğine nüfuz etmiştir.

İslami çalışmalarda eğitimle yerine getirilmek istenen görev, uyuyan bir ümmeti uyandırmak ve bu ümmeti yeryüzü vakasında etken tablosu içerisinde İslam'ın hakikatine yeniden döndürmektir.

Bunun yanında İslami çalışmalarda eğitim; İslam'ın mesajının yeryüzünün her köşesine yayılmasını ve tüm insanlığa ulaşmasını amaçlamaktadır. İslami eğitim Yeryüzünde ne kadar

tağut varsa hepsinin İslam karşısında diz çöktürecek özgüveni yerinde, imanlı, vahyi kuşanmış, adil nesiller yetiştirmeyi amaçlar. İslami eğitim metodunun asli gayesi "Yeryüzünde fitne (şirk ve küfür) kalmayıp, din yalnız Allah'ın oluncaya kadar cihad etmektir.

Ümmetin eğitimcilerinin yani davetçilerinin İslam'ın hakikatine dönerek onu hayatın vakasında gerçek şekli ile uygulamaya koymaları sadece bu ümmet için değil tüm insanlık için faydalı olacaktır. Çünkü Yüce Allah, bu ümmeti bütün beşeriyetin hayrı ve iyiliği için çıkarmıştır.

"Siz insanlar için çıkartılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarsınız ve hem Allah'a da iman edersiniz."(Ali İmran 110)

İslami çalışmalarda eğitim bir mecburiyettir. Cahilin sorması ve öğrenmesi, bilginin de öğretmesi bir görevdir. Sevgili peygamberimiz bu ilmin bir parçası olmamızı istemektedir. Nitekim bir Hadis-i Şerifinde bu hususta şöyle buyurmaktadır:

"Ya alim ol, ya talebe ol, ya dinleyici ol, ya da bunları sevenlerden ol, sakın beşincisi olma helak olursun".

İslam medeniyeti geçmişte altın yıllarını yaşıyorsa eğer, bunun en büyük sebebi Müslümanların eğitime verdiği önemdir. İslam'ı bir hayat tasavvuru olarak gören mü'minler çağa her zaman İslam ile mühürlerini vurmuş ve Kuranın manevi boyası ile yaşadıkları coğrafyayı huzur iklimine çevirmişlerdir. Hiç şüphesiz bu durum davetçi müminlerin eğitim faaliyetleri ile olmuştur.

Eğer bugün ümmet selin üzerindeki çer çöp gibi dağınık ise, eğer bugün yemek yiyenlerin sofraya birbirlerini çağırdıkları gibi diğer toplumlar bizim aleyhimize bir araya gelmek için birbirlerini çağırıyorlar ise şüphesiz bunun en büyük sebebi imanın vicdanlarda saklanan bir inanç haline dönüşmesidir. Eğitimsiz; yani amelsiz bir İslam tasavvuru bizleri seküler, laik ve kapitalist bir yaşamın buhranında inim inim inilemeye devam edecektir.

Müslüman şahsiyet sahibidir; mefkûresi, duruşu bellidir; yabancı kan kabul etmez; dışarıdan empoze edilen değerlere karşı durur, reaksiyon gösterir, inanç ve kimliğini korumak için gerekirse en kıymetli varlığını verir. Bu nedenle İslam âleminde görülen çalkantı ve sıkın-



tıların çoğunun temelinde materyalist eğitimin getirdiği tahribatı da görmek lazım.

İslami çalışmalarda eğitim istikrar, sabır, derinlikli ilmi birikim; ama en önemlisi ciddi bir plan ve program ister. İslam'ın hayata hâkim kılınması adına yapılacak her amel elbette ki değerlidir. Lakin artık düşe kalka değil, ayakları yere sağlam basan, Müslüman şahsiyet yetiştirmeyi ilke edinen ve her yönüyle çağa hitap edecek bireyler yetiştirmeye matuf bir eğitim anlayışının İslami çalışmalarımıza yön vermesi gerekmektedir.

İslami çalışmalarda eğitim kesintisizdir. Belirli bir dönem ile birlikte sona erip durmaz ve insanlar eğitimi bırakıp belli bir tarafa yönelmezler. Eğitimde tekrarlar Müslümanı bıktırmaz; tam aksine onun imanını canlı ve dinamik kalmasına vesile olur. Bunun en güzel örneğini veda hutbesinde görmek mümkündür. Veda hutbesinde dile getirilen meselelerde aslında yeni bir şey yoktur. Ancak yeni olan bunun, Rasulullah'ın (sav) bir daha kavuşmasının söz konusu olmayacağı ahabı ile Veda Hutbesi olduğunu bildirme hususudur.

Bunun peygamberimiz açısından anlamı şudur: O, onlarla karşılaşmasının son anına kadar ahabının eğitimi sürdürmektedir. Bu hutbeyi dinleyenler açısından anlamına gelince; onlar da eğitimcileri ile karşılaştıkları son ana kadar eğitim almaya muhtaçtırlar. Bu, illa da yeni bir şeyi

temellendirmek için değildir. Ama daha önceden öğrendikleri bir şeyin yeniden hatırlatılması içindir.

İslami çalışmalarda eğitimin metodunu ve müfredatını belirleyen Kuran ve sünnettir. Peygamberimiz Kur'an'ı tebliğ etmiş, açıklamış, insanlara bilmediklerini ve hikmeti öğretmiş ve onları eğitmiştir (tezkiye etmiştir). Sevgili Peygamberimiz bunları yaparken "*Kur'an'a hâkim, onu gölgeleyen, arka plana atan*" bir eğitimci olarak değil, bizzat kendisi Kur'an'a hadim, onu rehber edinen ve onun ışığında vazifesini yapan bir rehber olarak davranmıştır. Bugün de Hz. Peygamber'in rehberlik, eğitimcilik usulünü uygulayan eğitimcilere ihtiyaç var ve yokluk, eksiklik bunların eksikliğidir.

Bu aşamada Müslüman eğitimcilere düşen; insanı konum ve onur bilinci üzerine eğitmek, yeteneklerini hor görmemek ve onu hafife almamaktır. Ona içinde bulunduğu varlıklar dünyasında ve yaşadığı hayatta sorumlu olduğunun ve Allahın önünde hesaba çekileceğinin şuurunu vermektir.

Ne mutlu İslami çalışmalarda eğitimin temel amacı olan "Salih İnsan" yetiştirebilenlere. Ne mutlu salih amellerle önce kendini, sonra aile efradını, sonra çevresini ve ümmeti müspet yönde değiştirebilenlere. Ne mutlu İslam medeniyetini yeniden ihya ve inşa edecek çalışan şahsiyetlere.

El Kaide'den IŞİD'e Irak ve Suriye'deki Direniş - IV

Ali KAÇAR

SURİYE'DE MUHALİF GÜÇLERLE IŞİD'İN ÇATIŞMASI

Ebu Bekir el-Bağdadi, Zevahiri'nin açıklamalarını dikkate almayarak, kurduğu ve Suriye'yi de içine alan Irak Şam İslam Devleti'ne tabi olmayı reddeden muhaliflere karşı operasyonlar yapmaya başlamıştır. Gün geçtikçe Suriye'de Nusra Cephesi de dahil bütün grupları karşısına alan (İŞ)İD, diğer grupları İslam dinine muhalif davranmakla suçlayarak, muhaliflerin elindeki bölgeleri ele geçirmeye çalışmıştır. Suriye'deki muhalifler ise, (İŞ)İD'i fikirlerinde aşırıya kaçarak "tekfirci" bir tutum sergilemekle suçlamıştır.

(İŞ)İD'in, kendi mensuplarının karıştığı bir takım olaylar nedeniyle diğer grupların Şeriat mahkemesi kurulma talebini kabul etmemesi, kendi adamlarının sadece kendi kuracağı mahkemede yargılanabileceğini söylemesi gerilimi daha da artırmıştır. (İŞ)İD, pratikte de böyle davranmış yani diğer gruplar tarafından kurulan ortak Şeriat mahkemelerini tanımamış ve kendi Şeriat mahkemeleri kurmaya başlamıştır. Bunun nedenini de, kendisinin "devlet"¹ olduğunu; diğer gruplarınsa örgüt ya da cemaat olduğunu, dolayısıyla aynı statüde bulunmadıklarını şeklinde izah etmiştir. Zamanla bu durum ciddi gerilimlere yol açmış, Ocak/2014 ayına gelindiğinde ise (İŞ)İD'in bazı Ahrar mensup-

larına ve liderlerine yönelik tutuklama, işkence ve cinayetleri muhaliflerin (İŞ)İD'e toplu bir biçimde karşı koymasına sebep olmuştur.

(İŞ)İD ile Suriye'deki başta El Kaide unsurları olmak üzere diğer muhalif gruplar arasında ilk gerginlik 2013'ün son aylarında El Kaide lideri Eymen ez-Zevahiri'nin, Suriye'deki İslam bayrağının en-Nusra Cephesi'nin taşıyacağını söylemesiyle başlamıştır. Yani El Kaide arasındaki bölünme ve muhaliflerle çatışmanın başlaması Zevahiri'nin Irak İslam Devleti'nin Irak'ta, en-Nusra cephesinin ise Suriye'de faaliyet göstermesi talimatını vermesi ile gerçekleşmiştir. IŞİD lideri Ebubekir El Bağdadi ise, Suriye'deki El Kaide temsilcisinin kendileri olduğunu belirterek en-Nusra'nın kendilerine bağlı olduğunu iddia etmiştir.

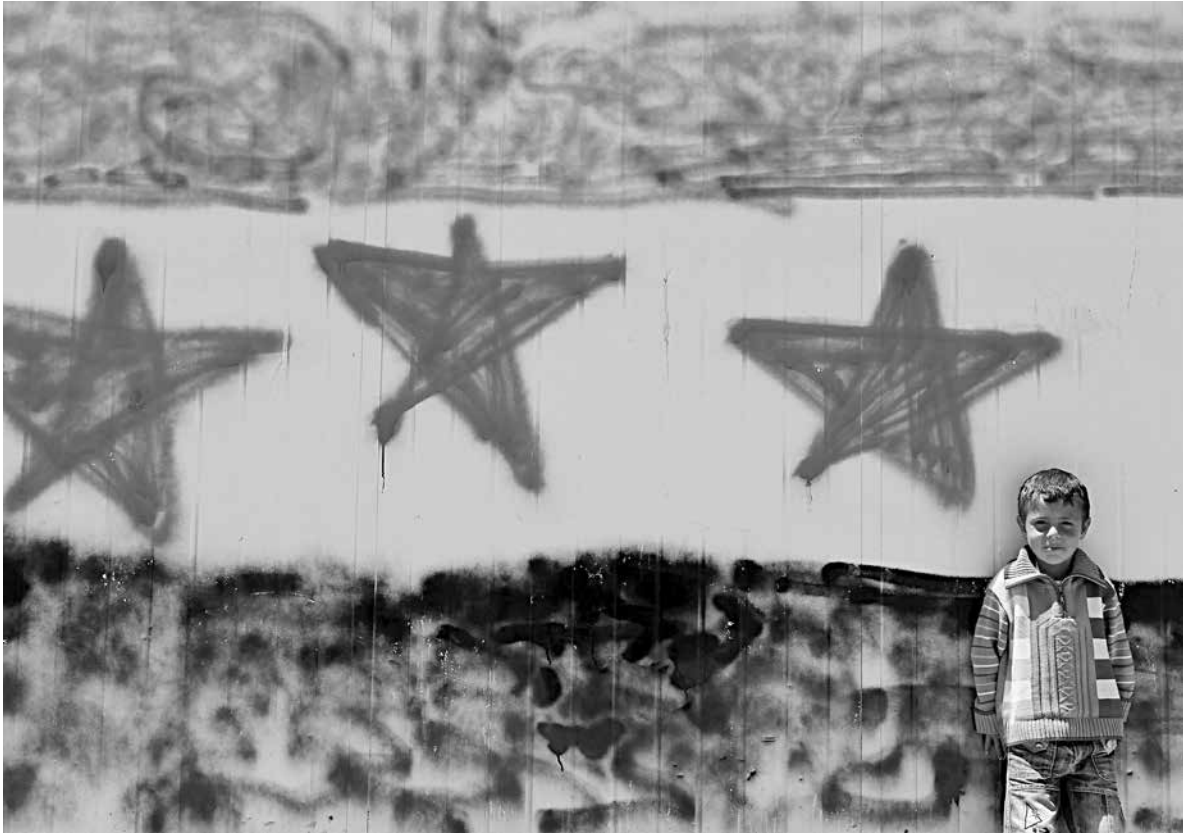
(İŞ)İD'İN SURİYE'YE GİRMESİ VE ÇATIŞMALARIN BAŞLAMASI

(İŞ)İD -ÖSO ÇATIŞMASI VE AZEZ KASABASI

(İŞ)İD'le muhalif gruplar arasında başlayan –ve halen devam eden- gerginlik, Nisan 2013 ayına kadar uzanır. ABD, Özgür Suriye Ordusu² (ÖSO)'na yapacakları yardımın El-Kaide unsurlarının eline geçmemesi şartını koşmuştur. O dönemde ÖSO bünyesinde yeni kurulan Yüksek

1 Bu örgüt, 12 Ekim 2006'da "Irak İslam Devleti (İİD)", 8 Nisan 2013'te "Irak ve Şam İslam Devleti (İŞİD)", 29 Haziran 2014 ise "İslam Devleti" (İD) olarak isim değiştirmiştir. 29 Haziran tarihi itibarıyla Ebu Bekir El-Bağdadi halifeliğini ilan ederek "Halife İbrahim" adını almıştır.

2 Özgür Suriye Ordusu, büyük çoğunluğu Beşşar Esad'a bağlı Suriye Ordusu'ndan ayrılan asker ve subaylardan oluşmaktadır. Suriye Hava Kuvvetleri albaylığından istifa eden Riyad el-Esad ve silah arkadaşları tarafından 29 Temmuz 2011'de kurulmuştur.



Askeri Konsey'in³ başına getirilen Sa'e/lim İdris, bu şartı kabul etmiştir. Nitekim Washington Yönetimi de bu çerçevede direnişçilere silah dışı doğrudan yardımları göndermeye başlamıştır. Ve Denver'dan⁴ kalkan, sonra 30 Nisan 2013'de Gaziantep Oğuzeli Havalimanı'na inen ABD'ye ait bir askeri uçak, ilk yardım partisini General İdris'e ulaştırmıştır. Ancak Amerikan Yönetimi'nin, El Kaide unsurlarının bu malzemelerden kesinlikle yararlanmaması şartı sahada direnişçiler arasında ilk ciddi ayrılığı tetiklemiş ve bu ayrılık Temmuz ayında çatışmaya dönüşmüştür. Nitekim ÖSO (Özgür Su-

riye Ordusu)'nun önde gelen isimlerinden Kemal Hammami, Irak İslam Devleti adlı El Kaide oluşumunun Suriye kolu tarafından 12 Temmuz 2013'de öldürülmüştür. ÖSO Sözcüsü Kasım Sadeddin'in açıklamasına göre, Ebu Bassel Ladkani kod adıyla tanınan Kemal Hammami, savaş planları ve işbirliği konusunda El Kaide mensupları ile görüşme yapmak için gittiği Lazkiye'de öldürülmüştür. Olayın Lazkiye'deki stratejik bir noktanın kontrolü konusunda tartışma çıkması üzerine meydana geldiği bildirilmiştir. ÖSO ise, Hammami'nin öldürülmesinin savaş ilanı olduğunu söyleyerek misilleme yapacağını açıklamıştır. Çatışmalar bu kadarla da kalmamış ve Halep'in Azez ilçesine (Azez ilçesi, Kilis'teki Öncüpınar İlçesi'nin karşısında) sıçramıştır.

Azez'de (İŞİD ile ÖSO arasında çıkan çatışmaların nedeni 21 Eylül 2013 tarihli Yeni Şafak Gazetesi'nde şöyle belirtilmiştir; "Azez'de bir hastanede yaralıları tedavi eden 3 Alman doktorun hastaları kameraya alması üzerine El-Kaide'ye bağlı savaşçılar doktorları tutuklamak istedi. 'Biz burada yaptıklarımızı belgeleyerek uluslararası kuruluşlardan maddi destek alıyoruz. Kamera kaydını bu yüzden yapıyoruz'

3 Özgür Suriye Ordusu içerisindeki silahlı gruplar, 8 Aralık 2012'de Antalya'da yeni bir çatı kuruluş oluşturmak amacıyla toplanmışlardır. Silahlı grupların çeşitli düzeylerdeki 263 komutanının katıldığı bu toplantıda 30 üyeden oluşan 'Yüksek Askeri Konsey' (YAK) kurulmuştur. Üç gün süren bu toplantıda Türkiye, ABD, Katar ve Fransa'nın da olduğu 12 ülkenin temsilcileri hazır bulunmuştur. Konsey'in başına ise 'genelkurmay başkanı' sıfatı ile Ordudan Temmuz ayında ayrılan Suriye Harp Okulu'nun eski öğretim üyesi General Salim İdris seçilmiştir. Konsey'e seçilen otuz üyeden 20'sinin sivil, 10'unun ise subay olduğu ifade edilmiştir. Yüksek Askeri Konsey'in (YAK), alandaki tüm savaşçı güçlerin temsilcilerini bir araya getirme iddiasıyla Genel Kurmaylık seviyesinde bir oluşumdur.

4 ABD'nin Kolorado eyaletinin başkenti olup aynı zamanda en büyük kentidir.



diyerek kendilerini savunan doktorların gözaltına alınmasını engellemek isteyen ÖSO'ya bağlı gruplar ile El-Kaide arasında gerginlik çıktı. İki grup arasında yapılan müzakerelerde Kaide temsilcileri, 'ABD bağlantılarımızı ve ikmal yollarımızın kontrolünü kaybetti. Suriye'ye karşı yapılması planlanan askeri harekât bu yüzden durduruldu. Şimdi batılı ajanları kullanarak yeniden bilgi toplamaya çalışılıyor' görüşünü dillendirdi."⁵

Azez'deki çatışmalarla ilgili olarak Haksöz'den Yılmaz Bilgen ise, 'İyilik-Der Yardım Koordinatörü Cemal Mustafa ile yaptığı konuşmada; "Azez'de bulunan hastaneye gelen (İŞ) İD'e bağlı savaşçılar hastanede görevli yabancı bir doktorun kendi hatlarının resimlerini çektiğini öne sürerek Alman doktoru tutuklamak istediler. Bu talep Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) yetkilileri tarafından doktora ihtiyaç duyulduğu gerekçesiyle reddedildi. Aslında savaş bölgelerinde her grup için fotoğraf çekmek ve mücahitlerin direnişini dünyaya duyurmak başvuru bir yöntemdir. ÖSO yetkilileri yine de fotoğraf makinesini verebileceklerini ve isterlerse tüm resimleri sileceklerini söylemelerine rağmen (İŞ)İD savaşçıları doktoru tutuklamakta ısrar

ederler. O sırada ÖSO'dan bir asker telsizle yardım ister. Hastaneye içerisinde 6-7 asker bulunan bir araç gelir. Bu esnada bir yanlış anlama üzerine askerlerin çatışma amacıyla oraya geldiğini düşünen İŞİD savaşçıları ateş açar. Çıkan çatışmada 3 ÖSO askeri ve bir muhabirle bir sivil hayatını kaybeder." Yapılan görüşmelerin neticesinde ÖSO'dan General Ebu Raşit ve (İŞ)İD Emiri Abdurrahman Kuveyti arasında bir antlaşma imzalanır. Bu antlaşmada aşağıdaki maddeler yer alır;

- 1) Ateşkes ilanı,
- 2) Karşılıklı esir takası,
- 3) Bundan sonra doğacak ihtilafların kurulacak şeriat mahkemesine götürülmesi,
- 4) Tarafların tekrar eski pozisyonlarına dönmesi ve ele geçirilen silah, araç-gereç ve mühimmatın yeniden sahiplerine teslim edilmesi.

Üzerinde uzlaşılan bir diğer madde ise Tevhid Tugayı'na (Liva et-Tevhid) bağlı bir birliğin arada oluşturulacak tampon bölgede konumlandırılması ve olası bir ihtilafın bu yolla önüne geçilecek olması idi.⁶

Ancak bu görüşme ve ateşkese rağmen çatışmalar devam etmiştir. Kuzey Fırtınası'nın yardımına giden Tevhid Tugayı, 30 km ötedeki Halep'ten getirdiği 16 araçlık takviye gücünü kasabanın girişine konuşlandırmıştır. ÖSO birlikleri (İŞ)İD'e Azez'i terk etmeleri için 4 saat süre vermiştir. Sürenin bitiminde çatışmalar yeniden başlamıştır. (İŞ)İD'in amacı, Azez'i, Halep'e doğru hâkimiyet alanını genişletmede sırama tahtası olarak kullanmak ve sınır kapısı olan Bab es Selame/Selame Kapısı'nı ele geçirerek sınırı kendi kontrolüne almaktır. Çatışmaların neticesinde (İŞ)İD, Azez'in kontrolünü 19 Eylül 2013'de ele geçirmiş oldu. Azez ve çevresinde, Özgür Suriye Ordusuna bağlı Asefet el Şimal (Kuzey Rüzgârı/Fırtınası) isimli birlikler Temmuz 2012'den beri hâkimdi. (İŞ)İD, Azez'i ele geçirdikten sonra Bab es Selame/Selame Kapısı'nı ele geçirmek için yönelmişse de, bu yöneliş Tevhid Tugayı tarafından durdurulmuştur.

Azez'deki çatışmaların ardından ÖSO grupları, 21 Eylül'de İdlip'te toplantı yapmıştır. Bu toplantıda, muhalif grupların temsilcileri Esad rejimine karşı, güç birliğini artırma ve (İŞ)İD'in



eylemleri ile direnişi zayıflattığı gerekçesiyle tavır alma kararı almıştır. Toplantıya katılan tüm ÖSO gruplarının oybirliğiyle aldığı karara göre (İŞ)İD ile hiçbir işbirliği yapılmayacak, Türkiye sınırlarındaki muhalif birlikler artırılacak ve Türkiye'ye yönelik tehditlerin oluşmaması için daha sıkı tedbirler alınacak. Ahraru'sh-Sham ile ÖSO gibi muhalif gruplar Suriye Muhalefeti uluslararası kamuoyunda zor duruma sokan (İŞ)İD'e tepki göstererek, bu örgütün Suriye muhalefeti temsil etmediğini ve yaptıkları eylemlerin kendilerini de rahatsız ettiğini söylemişlerdir. Muhalifler bundan sonra Suriye içinde marjinal olarak adlandırdıkları grupları barındırmayacaklarını da duyurmuşlardır.

(İŞ)İD'İN İSLAMİ CEPHE İLE ÇATIŞMASI

Suriye'de, Esad rejimine karşı mücadele eden çeşitli gruplar bulunmaktadır. Bunların en güçlüüne ketibe, ketibelerin birleşmesiyle ketaibler, onlardan daha büyük gruplara "Liva" adı veriliyor.

Bilindiği gibi Suriye'de silahlı muhalefet ilk başlarda sadece Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) çatısı altında toplanmıştı. Ancak 1000'in üzerine farklı gruptan oluşan bu yapı kendi içinde bir türlü bütünlük sağlayamamıştı. ÖSO'yu düzenli ordu yapısına kavuşturmak için Yüksek Askeri Konsey (YAK) oluşturulmuş ve başına da Ge-

nelkurmay Başkanı olarak Selim İdris getirilmiş olmasına rağmen Konsey dağınık silahlı gruplar üzerinde etkinlik sağlayamamıştır. Bu yapı içinde zamanla bazı silahlı gruplar öne çıkmaya başlamış ve dağınık güçler bazı merkezlerde toplanmaya başlamıştır. Bu süreçte öne çıkan gruplar genellikle İslami – Selefi düşünceye sahip olan gruplar olmuştur. Körfez ülkelerinden gelen sermayeye dayanan bu gruplar hem Özgür Suriye Ordusu'nun başarısızlığı, hem de yükselen El Kaide tehdidine karşı birlik oluşturma yolunu seçmişlerdir. Bu nedenle bu gruplar, hem El Kaide karşısında bir denge oluşturmak hem de kendi tabanlarının heyecanlarını ve zafer umutlarını diri tutmak için değişik isimler adı altında zaman zaman birliktelikler/cepheler oluşturmuşlardır. Bu birliktelikler, bazen olmuş paralel diğer birliktelerle birleşerek daha güçlü olmanın yollarını aramışlardır. Bu nedenle, kısa aralıklarla dağılan ve birleşen birçok yeni grup oluşmuştur.

Bu gruplardan güçlü olanlardan birisi de Suriye İslam Cephesi'dir. Bu cephe, 11 İslamcı grubun bir araya gelmesiyle Aralık 2012'de kurulmuştur.⁷ Bu cephe kısa bir süre içerisinde, Esad rejimine karşı Suriye çapında faaliyet gösteren en etkili muhalif güç haline gelmiş-

7 http://www.bbc.co.uk/turkce/haberler/2013/10/131028_suriye_isyanci_gruplar



tir. Suriye İslam Cephesi (SİC) içindeki en büyük güç Ahrar el-Şam el-İslamiye Hareketi'dir ve bu grubun lideri, Ebu Abdullah el-Hamavi olarak da bilinen Hasan Abbud⁸ aynı zamanda SİC'nin de başkanıdır. SİC'in üyeleri arasında El Hak Tugayı (Humus), Ensar el-Şam Tugayı (İdlib), Ceyş el-Tevhid (Deyrizor), Şam Mücahitleri Tugayı (Hama) gibi gruplar bulunuyor. SİC, bağımsız kalmayı tercih edip ÖSO bünyesinde kurulu bulunan Yüksek Askeri Konseyi'ne katılmayı reddetmiş fakat zaman zaman çatışma bölgelerinde YAK üyesi gruplarla işbirliğine gitmiştir. SİC de Sünni yönetiminde bir İslam devleti kurulmasını istiyor ve bazen El Kaide'ye bağlı gruplarla işbirliği yapıyor, fakat küresel cihat çağrısında bulunmuyor.

Daha sonra 22 Kasım 2013 tarihinde 7 büyük İslami – Selefi grubun bir araya gelmesi ile "İslami Cephe"nin kuruluşu ilan edilmiştir. İslami Cephe, Halep'teki en büyük silahlı grup olan Liva et-Tevhid (lideri Türkmen kökenli Abdülkadir Salih'in hayatını kaybetmesi⁹ ile zayıflamış-

sa da, Salih'in ölümünden sonra Abdülaziz Salameh hareketin siyasi liderliğini üstlenmiştir) selefi eğilimli Ahraru Şam (Ahrar el Şam, Ocak 2013 tarihinde 100'e yakın grubu Ahrar el Şam İslam Hareketi adı altında toplamıştır. Şu anda İdlib ve Hama başta olmak üzere Suriye genelinde etkili bir örgüttür. Selefi inancına sahip bir harekettir. Lideri Hasan Abbud şehid edildikten sonra yerine mühendis Haşim eş-Şeyhi Ebu Cabir getirilmiştir.) İdlib merkezli Sukuru Şam (Daha önce Özgür Suriye Ordusu çatısı altında savaşan, İslamcı görüşe sahip örgüt, ilk çıkış yeri olan İdlib'te ve Kuzeybatı Suriye bölgesinde etkilidir. Lideri Ahmet Abu İsa'dır) Humus merkezli Liva'u Hak, Ensaru Şam, Şam merkezli Ceyşü'l-İslam ve İslami Kürt Cephesi grupları¹⁰ tarafından oluşturulmuştur.

sayrı güçleri tarafından bombalandı. Bu bombalama esnasında toplantı halinde olan Liva et-Tevhid komutanlarından birçok mücahid ve komutan şehit düşmüş ve Liva et-Tevhid lideri Abdülaziz Selame ve komutan Abdülkadir Salih ise yaralanmıştır. Salih'in yarası ağırdı ve Gaziantep'te kaldırıldığı hastanede 17 Kasım 2013'te şehadete ulaştı. Abdülkadir Salih, henüz 34 yaşındaydı ve 5 çocuk babasıydı. Eylül 2014'de 45 arkadaşı ile birlikte şehid düşen Ahrar-uş Şam komutanı Hasan Abbud duygu yüklü bir mesaj yayınlamıştır. Cihadın bayraktarı ve gençlerin en hayırlısı diye andığı Salih için "kör bir kılıçla, alını açık Hakka yürüyen özgür" diyen Abbud, Liva et-Tevhid'e yönelik olarak da "Bilesiniz ki, Ahrar-uş Şam İslami Hareketindeki kardeşleriniz sizler için dayanak ve kol kanat olacaktır. Yaralılarınız onların yaralısı, intikamınız onların intikamı olacaktır!" demişti.

10 <http://yeni.orsam.org.tr/MakaleDetay.aspx?HaberID=EF3DE6AD-2F10-4E8C-95A2-F18BDC3669EF>

8 9 Eylül 2014'de Suriye'nin İdlib şehri Ram Hamdan köyünde toplantı halindeyken kimliği belirsiz kişilerce düzenlenen bombalı saldırıda Suriye'de Ahrar'u ş-Şam lideri Hasan Abbud ve üst düzey liderlerinin de aralarında bulunduğu kişilere düzenlenen bombalı araçlı saldırıda 45 kişi öldürülmüş ve bazıları da yaralı olarak kurtulmuştu. Ahrar'u ş-Şam, kendi aralarında Suriye rejimine karşı mücadeleyi devam ettirmek için yeni lider olarak Haşim eş-Şeyhi Ebu Cabir'i, "askeri komutan" olarak ise Ebu Salih Tahhan'ın belirlemiş ve ilan etmiştir.

9 14 Kasım'da Liva et-Tevhid'e ait Muşat Piyade Okulu Nu-



İslami Cephe'nin kuruluş açıklamasında muhalifler, oluşumun hedefinin Beşşar Esed rejimini yıkmak ve İslam devleti kurmak olduğunu söylemişlerdir. Açıklamada İslami Cephe, "Suriye'de Esed rejimini yıkmayı, yasallığın ve birey ile devletin tasarruflarını düzenleme anlamında hâkimiyetin tek başına yüce Allah'ta olduğu İslam devleti kurmayı hedefleyen bağımsız siyasi, askeri, sosyal bir cephe" olarak tanımlamıştır.

Bu oluşumda, Sukuru's Şam Komutanı olan Ahmet İsa eş-Şeyh Şura Meclis Başkanı, Ahraru's Şam Komutanı Hasan Abbud Ebu Abdullah el-Hamavi, Siyasi Kurul Başkanı ve İslam Ordusu Komutanı Zehran Alluş ise Askeri Kurul Başkanı olarak seçilmiştir. Şura Meclis Başkanı Ahmed İsa Şeyh, Al Jazeera'ye Hür Suriye Ordusu'na karşı bir oluşum olmadıklarını söylemiştir. Şeyh, İslami Cephe'nin kuruluş amacını, "Askeri anlamda nitelikli bir atılım yapmak, safaları sıklaştırmak ve sisteme alternatif olabilecek biçimde bir araya gelmek" ve "Suriye'de çalışan bütün iyi niyetli kesimlerle yardımlaşacaktır" şeklinde açıklamıştır.¹¹

Gruplar arasındaki birleşmeler devam etmiş ve 4 cihadi grup bir bildiri yayınlayarak yeni bir birliktelik kurduklarını açıklamışlardır. Bu bildiride;

"İşte mücrim Nusayri rejimini düşürüp sevgili Şam topraklarından kaldırmak için cihad eden ve Allah'ın şeriatının hâkim olduğu İslami bir toplum kurmaya çalışan; Suriye İslami Cephesi'nden Ahraru's Şam Tugayları, El Fecru'l İslamiyye Hareketi, Et Taliatu'l İslamiyye Cemaati ve El İmanu'l Mukatile Tugaylarındaki kardeşleriniz yine aynı cephenin çatısı altında 31 Ocak 2013'de Ahraru's Şam El İslamiyye Hareketi adı altında tamamen birleşmeye karar verdi"¹² denilmiştir.

İslami Cephe ile IŞİD arasında ipler, Ahrar el Şam liderlerinden ve aynı zamanda İslam Cephesi komutanlarından olan 'Ebu Reyhan' adıyla da bilinen Hüseyin Süleyman, Aralık/2013 ayında kaçırılarak Ocak 2014'ün başlarında işkence edildikten sonra öldürülmüştür. Bu olay, (IŞİD ile İslami Cephe arasındaki ince de olsa var olan ipi koparmıştır. Oysa Hüseyin Süleyman, Halep kırsalında yer alan Maskane köyünde (IŞİD ile Ahrar el Şam arasında çıkan sorunu çözmek için köye gönderilmişti. İslami Cephe bu olayın ardından (IŞİD için "Esad rejiminden daha kötü" şeklinde çok sert bir açıklama yapmış ve böylece taraflar arasında Kuzey Suriye'nin stratejik bölgeleri ve sınır kapılarında 3 Ocak 2014 günü itibarıyla çatışmalar yaşanmıştır.¹³

11 <http://www.aljazeera.com.tr/haber/suriyede-islam-cephesi-kuruluyor>

12 <http://www.haksozhaber.net/suriyede-4-mucahid-grup-birlesti-35343h.htm>

13 <http://www.orsam.org.tr/tr/yazigoster.aspx?ID=4921>



Bu çatışmalar aylarca devam etmiştir. (İŞ)İD, bu çatışmalar esnasında, -2014 Mayıs'ında- rejim güçlerine karşı büyük saldırı düzenleyip birçok bölgeyi ele geçirmede görev alan Ahraru's-Şam Topçu Tugayı komutanı Ebu Mikdat'ı da başını keserek katletmiştir.¹⁴

(İŞ)İD, sadece İslami Cephe bileşenlerinden Ahraru's-Şam'a saldırmamış aynı zamanda geçmişte birlikte mücadele ettiği en-Nusra Cephesi'ne de saldırmıştır. Kendini savunmak amacıyla en-Nusra da İslami Cephe ile birlikte hareket etme kararı almış ve (İŞ)İD'e karşı savaşmaya başlamıştır. Bu amaçla da her iki taraf arasında 6 Ocak itibariyle '10 maddelik anlaşma' yapıldığı öne sürülmüştür.¹⁵

(İŞ)İD'in, İslami Cephe'ye bağlı Ahraru's Şam'ın Belçika uyruklu bir militanını İdlip kırsalında işkenceden geçirdikten sonra öldürünce, aralarındaki gerginlikler giderek artmıştır.

Ahrar el Şam Lideri Hasan Abbud, bu süreçte kendisi ile yapılan bir röportajda (İŞ)İD için şu ifadeleri kullanmıştır:

"İsyancı grupların kendi arasındaki kavga

sadece devrimi zayıflatacak ve rejime yardım edecektir. Biz İslami Cephe olarak (İŞ)İD ile çatışma kararı almadık. Fakat grubumuz içinden saldırılar olduysa bu (İŞ)İD'in diğer gruplara karşı tavrından kaynaklanmıştır. (İŞ)İD gerçekleri reddetmekte ve sadece diğer bir isyancı grup olduğunu kabul etmemektedir. Bağımsız mahkemelere gitmeyi reddetmektedir. Birçok isyancı gruba saldırdı, silahlarını çaldı, üslerini işgal etti, halka, gazetecilere ve diğer isyancı grup savaşçılarına yönelik keyfi tutuklamalar gerçekleştirdi. Tutsaklarına acımasızca işkence uyguladı. Uygulamaları neticesinde insanlar artık (İŞ)İD'den bıktı. Bu insanların bazıları (İŞ)İD'e saldırı gerçekleştirdi ama (İŞ)İD ilk saldırı olarak bu tepkileri kendi üzerine çeken taraftır."¹⁶

Hasan Abbud, (İŞ)İD ile ilgili olarak BBC'ye yaptığı bir açıklamada ise daha sert ifadelerde bulunmuştur; "onlar, şebbihaların sakallı versiyonudur. (İŞ)İD hiç bir şekilde İslam'ı yansıtmıyor. İslam barış dinidir, boğazlama dini değildir. (İŞ)İD, İslam'ı bugüne kadar hiç olmadığı kadar kötü şekliyle temsil ediyor."¹⁷⁻¹⁸

14 <http://www.haber7.com/ortadogu/haber/1174670-islami-cepheden-iside-darbe>

15 Antlaşmanın maddeleri için bkz; <http://www.suriyehaberajansi.com/nusret-cephesi-ve-islam-cephesi-arasinda-10-maddelik-anlasma-747h.htm>

16 <http://www.orsam.org.tr/tr/yazigoster.aspx?ID=4921>

17 <http://mustaqim.net/haber/sahve-sozcusu-habbud-insan-larin-akli-ile-alay-ediyor?page=9>

18 <http://www.takvahaber.net/m/?id=8527>

İŞİD, NUSRA ÇATIŞMASI

Nusra'nın El Kaide ile bağlantısı dolayısıyla ABD tarafından Aralık 2012'de terör listesine alınmış ve ABD'deki mal varlığı dondurulmuştur. Aynı günlerde Suriye'de Nusayri rejimine karşı silahlı mücadele veren 10 grup, Deyr ez-Zor'da bir araya gelerek 'Mücahidler Şurası'nı oluşturmuşlardır. Bu Şura'da yer alan gruplar; 1. Nusret Cephesi, 2. El Ensar Tugayları, 3. El Abbas Tugayları, 4. La İlahe İllallah Taburu, 5. El Hamza Tugayı, 6. El Sa'qah Tugayı, 7. Jund el Aziz Tugayı, 8. İzzeddin el Kassam Tugayı, 9. Ebu el Kassam Tugayı, 10. Davet ve Cihad Cephesi Tugayı olduğu açıklanmıştır. Ayrıca yapılan bu açıklamada, Deyr ez Zor bölgesinde Mücahidler Şura Konseyi'nin, "Cihadi tugayların saflarını Allah yolunda birleştirmek, düzenlenen saldırılar için girişimleri organize etmek, doğrunun saflarını yanlışın saflarından ayırt etmek" için kurulduğu bildirilmiştir.¹⁹

ABD'nin, Nusra'yı terör listesini alması üzerine Suriye'de protestolar gerçekleştirilmiştir. Aralarında savaşan birliklerin ve sivil örgütlerin bulunduğu toplam 29 muhalif grup, Nusra Cephesi'ne destek gösterisi düzenlemeye çağıran bir dilekçeyi imzalamışlardır. "Amerikan müdahalesine hayır, hepimiz Nusra Cephesiyiz" sloganını içeren dilekçe, göstericileri Nusra Cephesi'nin bayrağını yükseltmeye teşvik etmişlerdir.²⁰

Bir taraftan bunlar olurken diğer taraftan da (İŞİD'in Suriye'deki gücü gittikçe artmaya başlamıştır. Bu durum ise, geçmişte (İŞİD'le birlikte faaliyet gösteren ve halen El Kaide'ye bağlı Nusra Cephesi dahil olmak üzere diğer İslamcı grupları tedirgin etmiştir. Bu tedirginlik, ilk zamanlarda Nusra Cephesi tarafından kınama içerikli bildirilerin yayınlanmasına, ilerleyen süreçte ise çatışmaya neden olmuştur. Nitekim (İŞİD'in Rakka vilayetinde (İŞİD'in adam kaçırmaları dolayısıyla Nusra Cephesi tarafından kınanmıştır. Nusra Cephesi dahil diğer muhalif gruplar (İŞİD'le baş edemeyeceklerini bildiklerinden birliktelikleri oluşturmaya başlamışlardır. Bu çerçevede Nusra Cephesi'nin yanı sıra Ahrar-u Şam gibi örgütler ve Özgür Suriye Ordusu'na bağlı Liva el-Tevhid, Liva el-İslam ve Sukur el-Şam gibi gruplar dahil olmak üzere en güçlü 11 İslamcı muhalif örgütün ülkedeki tüm

muhalif gruplara Şeriat çatısı altında birleşmeleri çağrısında bulunması bu çabanın ürünü olarak değerlendirilebilir.²¹

(İŞİD, Halep'in Etarip İlçesindeki Ceyşül Mücahidin (Mücahidler Ordusu)²² isimli yerel direniş örgütüyle yaşadığı gerilimin çatışmaya dönüşmesi bölgedeki tansiyonu daha da arttırmıştır. (İŞİD'in çatışmada 10 savaşçısını kaybetmesi üzerine bölgedeki diğer direniş örgütlerinin karargâhlarına saldırması bardağı taşıran son damla olmuştur. Bu çatışmada Nusra Cephesi 5 Savaşçısını kaybetmiştir. Çünkü (İŞİD'in silahlı saldırılarında hedef alınan yerlerden birisi de Nusra Cephesi'nin karargâhı olmuştur. Baskında 5 savaşçısını kaybeden Nusra Cephesi de (İŞİD'in karşısında tavır alınca, böylece Suriye'nin bütün etkin büyük direniş grupları (İŞİD karşısına geçmiş oldu.

Çatışmalar sonrasında (İŞİD'e bağlı yüzden fazla savaşçının esir alınması üzerine (İŞİD Örgütünü geri çekilmek zorunda bırakmıştır. Çatışmalarda diğer İslami direniş örgütlerine karşı savaşmaktan kaçınmayan (İŞİD'in bu tavrından rahatsız olan 240 savaşçı dün örgütlerinin karargâhlarını silahlarıyla birlikte terk etme kararı almıştır.

Ahraru's Şam ve Liva'ül Tevhid gibi büyük direniş örgütlerinin ittifakından oluşan İslami Cephe ve (İŞİD ile çatışmaya giren Ceyşül Mücahidin isimli örgüt ortak bir bildiri yayınlayarak Irak Şam İslam Devleti Örgütüne 48 saat süre tanıdıklarını duyurmuşlardır.

Yayınlanan bildiride yer alan maddeler şöyle:

1. Tüm silahlarınız ile 48 saat içerisinde Suriye'den çıkın.
2. Silahlarınızı teslim eden ve gruptan ayrılan herkes özgürdür.
3. Irak Şam İslam Devleti grubundan ayrılarak cihada devam eden Mücahitler istediği gruplara katılabilecektir.²³

21 http://www.orsam.org.tr/tr/yazilar_Yazdir.aspx?ID=4770

22 "Mücahitler Ordusu", Esed güçlerine karşı savaşan 7 farklı grubun katılımıyla oluşmuştur. Yeni oluşumun temsilcileri tarafından "Youtube" üzerinden yayınlanan video mesajında, "Mücahitler Ordusu'nun, Nureddin Ez-Zengi, El-Ensar, İslami Özgürlük, Emcadu'l-İslam, Ensarul Hilafe, Cund el-Harameyn Tugayları ile İslami Nur Hareketi ve "Emrolunduğu gibi dosdoğru ol" Birliği'nden oluştuğu ifade edilmiştir. <http://www.aa.com.tr/tr/dunya/270314--esed-ve-isid-e-karsi-mucahitler-ordusu-quot>

23 <http://www.suriyehaberajansi.com/print.php?type=1&id=741>

19 <http://www.islahhaber.net/11476--36797.html>

20 <http://www.islahhaber.net/11476--36797.html>



Zevahiri, 2013 yılında (İŞİD ile en-Nusra arasındaki problemleri çözmek için Ahrar'uş-Şam'ın kurucularından olan Ebu Halid es-Suri'yi elçi olarak göndermişti. Ancak (İŞİD, çözüme yanaşmadığı gibi, elçi olarak gönderilen Ebu Halid es-Suri'yi 23 Şubat 2014'de düzenlediği bir intihar saldırısı neticesinde öldürmüştür. Ebu Muhammed el-Colani (İŞİD'e, Ebu Halid el-Suri'nin öldürülmesi konusunda masum olduğunu kanıtlaması için beş günlük bir süre²⁴ ve beraberinde de bir ultimatom vermiştir: "ya çatışmayı durdurun, dinden çıkma fetvalarınızı geri çekin ve cemaate geri dönün, ya da Irak'ta bile savaşa yüzleşmeye hazır olun."

El-Colani (İŞİD'den bahsederken onları Irak'taki Sahve hareketiyle karşılaştırmış ve şunları söylemiştir: "Irak'taki Sahve güçlerinin Amerika'yla ve rafıza (Şiiler için kullanılan bir küçümseme ifadesi) ile savaşmayı bırakıp mücahitlerle savaşmaya başlaması gibi, Suriye'deki Sahve güçleri de Nusayrilerle (Aleviler için kullanılan bir küçümseme ifadesi) savaşmayı bırakıp bunun yerine, Nusayrilerle savaşanlara karşı savaşıyor."

El-Colani, (İŞİD'in savaşçılarını açıkça "amacı cihadın altını oymak olan yönünü şaşırmış Sahve güçleri" olmakla suçlamış ve onlara hitaben "Sahve projesi burada hemen hemen imkânsızdı, fakat sizin kıskırttığınız iç çatışma, Biladüşşam toprağında büyük bir delik açtı" demiştir. El-Colani resmi bir cevap istemiş ve hasımlarına, cephenin henüz seferber olmadığını hatırlatmıştır. Yayınladığı tehditte, "Allah'ın adıyla, eğer Allah'ın hükmünü bir kez daha reddeder ve müminlerin üzerindeki kırbacınızı çekmezseniz, müminler sizin cahil saldırgan düşüncenize karşı savaşacaktır ve yüzlerce faziletli kardeşimizin Irak'taki ümmetten bir işaret beklediğini biliyorsunuz."²⁵

En Nusra'nın ultimatomuna (İŞİD liderlerinden Ebu Abdullah Afgani'den daha ağır bir tonda bir cevap gelmiştir. El Alem televizyonuna göre Afgani, "Ölüm sizi bulmadan önce ölün. Müslümanların daima kurmayı arzuladığı İslam Devleti'ni sınamaya kalkmayın" demiştir. Afgani açıklamasında, "Ey Colani, El Kaide'ye savaş ilan ettiğinin farkında mısınız?" diye sormuştur. Nusra Cephesi'nin (İŞİD'e karşı tutumunu



eleştiren Afgani, "Colani, senin bildirin Nusra Cephesini ve taraftarlarını tehlikeli bir uçuruma sürüklüyor ve ümmeti yeni bir kan bataklığına gömüyor" diye konuşmuştur.²⁶

Bir taraftan bu karşılıklı suçlamalar ve tehditler devam ederken, diğer taraftan da (İŞ)İD'in en Nusra liderlerine yönelik saldırıları da devam etmiştir. Ebu Halid es-Suri'den sonra bu sefer En Nusra'nın İdlib komutanı Ebu Muhammed El Ensari ailesiyle birlikte öldürülmüştür.²⁷ (İŞ)İD'in Nusra'ya saldırılarının gerisinde, Suriye'deki tek gerçek cihatçı grubun kendisi olduğu iddiası yatmaktadır. Hatta grubun sözcüsü Şeyh Ebu Muhammed Ebu El Adnani Eş-Şami'nin yayınlanan bir konuşmasında, (İŞ)İD'in küresel cihadın da tek gerçek lideri ve temsilcisi olduğu açıkça belirtilmiştir.

26 http://www.ydh.com.tr/HD12673_isidden-nusraya-cevap.html; <http://www.haberdiyarbakir.com/isid-ve-islami-cephe-arasindaki-catismada-3300-olu-62278h/#ixzz3KAZeAW2T>

27 Ebu Muhammed El Ensari ve ailesi, 6 silahlı kişinin İdlib'e bağlı Harem barışa köyüne yaptıkları baskında aralarında Nusret Cephesi İdlib emiri Ebu Muhammed el-Ensari, kardeşi Ebu Ratib el-Ensari ve ailesinin de bulunduğu toplam 4 kişinin hayatını kaybettiği açıklanmıştır. Çıkan çatışmada silahlı saldırganlardan 2'sinin ölü, 4'nün ise sağ yakalandığı, sağ yakalananların 2'sinin Libyalı, 1'nin Tunuslu diğerinin ise Mğribli olduğu belirtilmiştir. <http://www.islahhaber.net/64722--25407.html>

Adnani bu konuşmasında El Kaide'yi dava-ya ihanetle, yoldan çıkmakla (minhac), cihad-dan dönmekle suçlamış; gerekçe olarak da El Kaide'nin Mısır ve Suriye politikalarını göstermiştir. Adnani, Zevahiri'nin Mısır'daki darbe ertesinde Müslüman Kardeşler'e destek açıklamasını yoldan sapma olarak değerlendirmiştir.

Benzeri suçlamalar Nusra cephesi ile ilgili olarak da yapılmıştır. Nusra Cephesinin, İslami Cephe ile ittifak kurması ve ortak operasyonlar düzenlemesi, (İŞ)İD açısından Nusra Cephesinin dolayısıyla da El Kaide'nin küresel cihada bağlılığını yitirdiğini ve sadece Suriye merkezli bir savaş güdülmesini, El Kaide'nin 'devrim, popülizm, isyan, mücadele, cumhuriyetçilik, se-külerlik' gibi kavramları cihada yeğlediğini ileri sürmüştür.

Yine Zevahiri'nin, "Irak'a dönün" çağrısı da, "Sykes-Picot anlaşmasını meşru kabul ediyor" suçlaması olarak bu konuşmada yer bulmuştur.²⁸

28 <http://www.diken.com.tr/suriyede-mucahitler-mucahitlere-karsi>

BAE Neden Amerika'daki İki İslamî Kuruluşa Terörist Diyor?

Adam TAYLOR / Çev: Ahmet FURKAN

Birleşik Arap Emirlikleri geçen hafta dünya çapında 80 farklı "terörist grup ve organizasyonlar"ın yer aldığı bir liste yayınladı. Listeye çok bilinen grupların isimleri de dâhil olmuş. Örneğin: el Kaide, Irak Şam İslam Devleti, El Şebab ve Boko Haram.

Listeyi Amerika yanlısı haber sitelerinde manşet yapan şey ise 2 özel grubun da dâhil edilmesidir. Bu iki grup ise Amerika'da Müslümanları temsil eden The Council on American İslamic Relations (CAIR) ve Muslim American Society (MAS) gruplarıdır.

Ne CAIR ne de Muslim American Society grubu Amerika Devleti'nin terör grupları listesinde yer almamıştır. Fakat Amerika'nın dostu ve ticaret ortağı Birleşik Arap Emirlikleri'nin bu listesi birçok analisti şaşırtmıştır ki hatta Hamas ve Lübnan'daki Hizbullah bile bu listeye dahil edilmemiştir. CAIR, açıklamasında bu şok edici ve garip liste için bir açıklık getirilmesini isterken öte yandan Muslim American Society ise Bir-

leşik Arap Emirlikleri'yle herhangi bir yakınlığının olmadığını ve bu liste ile şaşkın olduklarını belirtti.

CAIR ve MAS şaşkınlıklarında yalnız değil-ler. Avrupa'dan birçok grup da bu listeye dahil edildi. Norveç'in dışişleri bakanı ise ülkesinin en büyük İslami grubu olan İslamic Organization'ın neden bu listeye dahil edildiği hakkında resmi bir açıklama istedi. Ayrıca pazartesi günü de Amerikan Dışişleri Bakanlığı bu konu hakkında Birleşik Arap Emirlikleri'nden bilgi istediklerini söyledi.

Şu bir gerçek ki daha önce bu grupların bazı ihtilaflı işlerde adları geçmiştir. Örneğin CAIR, 2007 yılında Texas'taki Holy Land Foundation duruşmasında hakkında soruşturma açılmamış suç ortağı olarak ismi geçmişti. Haber kaynaklarına göre daha sonra Holy Land Foundation Hamas'a yaptığı yardımdan dolayı suçlu bulunmuş ve bazı Amerikan meclis üyelerince terörist organizasyonu

B.A.E.'nin Müslüman Kardeşler'i eleştirmesi uzun süredir bilinmekte olup yılbaşından bu yana grupla alakalı olan onlarca kişiyi hapse attı ve Amnesty International gibi grupların tepkisini çekti. Bu gruplar tarafından savunulan siyasal İslam düşüncesi, BAE gibi açık monarşik yapılara ters düşmekte ve ip-liklerini pazara çıkarmakta olduğundan Mısır'da Müslüman Kardeşlerin hızla güçlenmesini ve yükselmesini mümkün kılmaktadır.



olarak görülmüştür. 2011’de The Washington Post’taki Glenn Kessler’a göre bu adil değildi. Çünkü CAIR hiçbir zaman bir suç aktivitesinin veya vergi kaçakçılığının içinde bulunmamıştır.

B.A.E’nin listesinde yer alan birinci grup B.A.E. Müslüman Kardeşler olurken asıl başka bir sürpriz ise listenin ikinci grubu olan ve uluslararası Sünni İslam grubu olarak bilinen The Muslim American Society bulunmaktadır. The Muslim Society grubu Müslüman Kardeşler tarafından 1990’larda kuruldu. Müslüman Kardeşler ile ilişkileri olduğu yönündeki dedikodular CAIR’in de peşini bırakmadı.

B.A.E’nin Müslüman Kardeşler’i eleştirmesi uzun süredir bilinmekte olup yılbaşından bu yana grupla alakalı olan onlarca kişiyi hapse attı ve Amnesty International gibi grupların tepkisini çekti. Bu gruplar tarafından savunulan siyasal İslam düşüncesi, BAE gibi açık monarşik yapılara ters düşmekte ve ipliklerini pazara çıkarmakta olduğundan Mısır’da Müslüman Kardeşlerin hızla güçlenmesini ve yükselmesini mümkün kılmaktadır.

Bu hareket bölgesel bir din politikası da ortaya çıkarmış bulunmaktadır ki B.A.E’nin komşu ülkesi Katar da B.A.E. gibi Müslüman Kardeşler’i listesine alan Mısır ve Suudi Arabistan tarafın-

dan Müslüman Kardeşler’e yardım ettiği için eleştiriye tutuldu. Katar Dışişleri Bakanı Khalid bin Mohammed al-Attiah Washington Post Gazetesi’ne yaptığı konuşmada “İslamcı olan herkesin terörist olduğunu söyleyemeyiz” dedi.

Bu yeni terör listesi ile öyle görünüyor ki B.A.E. bir kutupsal karşıtlık için koşulları zorluyor. Bu karşıtlık ise; “İslami gruplar büyük ekosistemin bir parçasıdır ve çok tehlikelidir” görüşünden başka birşey değildir. Bu durum ise arasına orta seviye İslami gruplarla diyalogu ve yeni keşfedilmiş güçlü partneri B.A.E. olan Amerika için bir problem olabilir.



Allah'ın Rasulünü Ancak Allah'ın Kitabı Eğitebilir

Fatih PALA

Başından sonuna hep Kur'an'ı konuşan, Kur'an'la konuşan ve Kur'an'ı konuşturan bir kitap mı okumak istiyorsunuz? Öyle bir kitap olmalı ki, içinde konular ayetlerle örülmüş ve her şey en net şekliyle sunulmuş olsun, mu diyorsunuz? Bir kitap okumalıyım ki yazarı Kur'an'a tamamen vakıf olmalı ve ayetlere nerede, nasıl ve ne kadar başvurabileceği hususunda mahir olmalı, diye mi düşünüyorsunuz ayrıca? O zaman siz, şimdi bahis açacağım kitapla bir an önce müşerref olmalısınız, derim.

Allah'ın ayetlerini belirlenen konu üzerine büyük bir dikkat ve ustalıkla okuyucuya sunmak her kişinin harcı olmasa gerek. Normal metin okuduğunuzu sanırken, paragrafın sonunda gözünüze çarpan dipnotu takip ettiğinizde karşınıza sûre ve ayet numaralarının çıkması, size vahiyle yol aldığınızı hatırlatıyor. Bu usulde oluşturulmuş eserler, her zaman için okumaya yönelik lezzet verici nitelik taşır şah-

sım adına. Aynı şeyi konu bütünlüğü içerisinde farklı farklı eserlerden alıntı yapıldığında da görebiliyoruz. Alıntılar yazarın meramıyla örtüşecek şekilde geliyorsa, işte o eser okunulmasın da ne yapılınsın!

Hemen meramımızı ifşa etmemiz gerekirse; deriz ki kalp atışlarımıza güzellik katan bir kitapla içli dışlıyız şimdi; **Murat Kayacan**'ın kaleminden sıyrılıp da gelen *Kur'an'ın Hz. Peygamber(s)'i Eğitmesi* isimli öğütlü/öğütçü bir eserdir o. Allah (c.c.)'ın Kitabının Allah'ın Rasulünü nasıl ve ne tür metodlarla eğitip kıvama erştirdiğini bize bildiren bir eser. Rasulullah'ın insanları nasıl eğittiğine dair bol miktarda eser bulunmasına rağmen, Kitabullah'ın Elçisini nasıl eğittiği konusunda pek bir çalışma olmadığını hatırlatan bir eser. Vahyin eğitici ve büyütücü yönünün Peygamber üzerindeki resmini sayfalarca çekmeye çalışan bir eser.

Kitap, ciddi ciddi akademisyen bir yürekten çıktığını hissettiriyor. Ayetler baz alınarak hareket edilmiş; özellikle de Rasulullah'ı doğrudan muhatap alan ayetler işlenmeye çalışılmış. Bu muhtevada başka bir esere rastlamak güç. Kitap, bu noktada önemsenmeyi fazlasıyla hak ediyor. Eğitim meselesinin Peygamberimiz çerçeveye alınarak değerlendirilmeye tabi tutulması, Allah'ın eliyle ilk insandan kıyame- te kadar bütün Allah erlerinin nasıl yeşerip filizlenmesi gerektiği noktasında, büyük fikirler oluşturuyor zihnimizde. Yaratana Allah azze ve celle ise -ki bundan kimsenin şüphesi olamaz-, yaşatan da, büyüten de, yöneten de ve eğiten

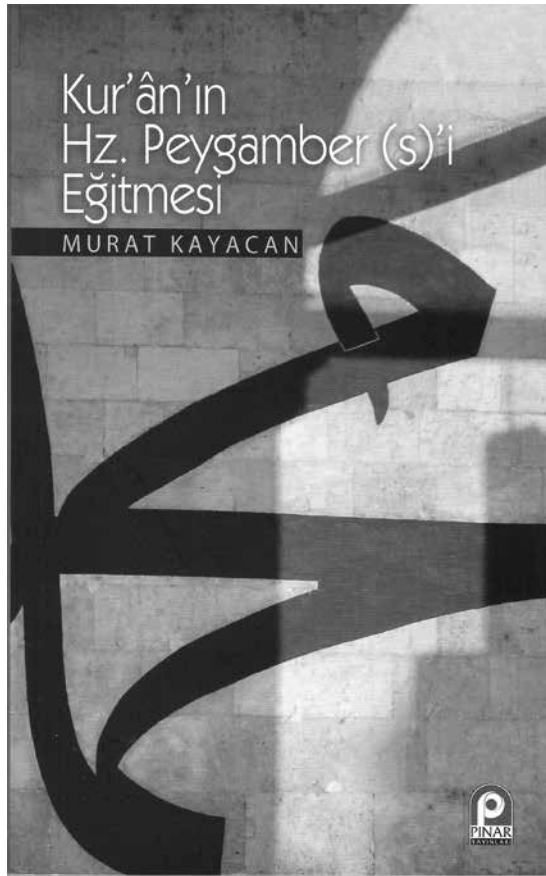


de yine O'dur. Kulları üzerinde, yegâne tasarruf sahibidir. Akıyla ve kalbiyle barışık olan her kul, çareyi Rabbinin eğitmesinde, yani vahyi olan Kur'an-ı Kerim'de ve onun vücut bulmuş hali Rasulullah'ta arar/görür/bulur.

Yazarımız, kitabına Kur'an'ı ve Muhammed aleyhisselam'ı tanıtan kerim ayetleri sunarak başlamış. Eğiticiyi ve eğitilene öncelikle okuyucuyla tanıştırmak hoş bir uygulama olmuş. Okuyucu, muhataplarını ilkin bilmeli ki, gerekli teçhizata sahip olmuş olsun.

Kayacan, âlemlerin Rabbi yüce Allah'ın, Kitabında Rasulünü eğitirken kullandığı metodları dört sınıfa ayırmış. Ya da kendisi bu metodları dörtle sınırlandırmış, diyebiliriz. Kur'an'a iyice yoğunlaşmışlığın emarelerini, özellikle bu tasnif edişte görüyoruz. Tartışarak, imtihan ederek, kıssalar vererek ve temsil şuuruyla bezeyerek Kur'an'ın muazzam bir eğitim pusulası çıkardığını görüyoruz. Her bir başlığın teker teker ele alınarak üzerinde durulması gerektiğini sayfaları sakın sakın okurken anlıyorsunuz.

Bizim asıl dikkatimizi çeken ve bu kitap çalışmasını tarafımızca kıymetli kılan; *Kıssalar* ve *Eğitim* bölümündeki İbrahim aleyhisselam ile Muhammed aleyhisselam'ın karşılaşılmasıdır. Meğer bu iki Allah Elçisi, bu iki Tevhid öğretmeni, bu iki vahiy şahidinin kaderlerinde ve kederlerinde müthiş benzeşmeler varmış.



Rabbimiz, Muhammed aleyhisselam'a ve ashabına örnek bir lider ve örnek bir toplum olarak İbrahim Peygamber'i ve ona inananları göstermiştir. O nasıl ki, zalimlere karşı net duruş sergilemiş ve tağuti eğitimlerden geçmiş putçulara karşı açık sözlü olmuş ise Muhammed (s.) ve yarenleri de öyle olmalıdır.

Sevgili yazarımız, diğer peygamberleri değil de bilhassa İbrahim aleyhisselam'ı tercih etme sebebini, bize açıklamayı unutmuyor. Allahu Teâlâ'nın kulu ve Rasulü Muhammed'e O'nun yani İbrahim Peygamber'in, dinine uymasını emretmesi; doğup büyüdüğü memleketi Mekke'de O'nun izinden gittiğini söyleyen ve putperestlik yapmamakla birlikte ellerinde kalmış olan azıcık vahiyle Tevhid Dini'ni sürdürmeye çalışan hanif yiğitlerin olması ve diğer iki ilahî kökenli dinin mensuplarının, yani Yahudi ve Hristiyanların, kendilerini İbrahim Peygamber'e nispet etmeleri yazarımız için oyunu O'ndan yana kullanmasına kâfi gelmiş.

İbrahim Peygamber, devrinin zalim ve tağutu olan Nemrutla amansız mücadele içerisinde iken; Muhammed aleyhisselam da, Ebu Cehil ve Ebu Lehep gibilerine karşı savaşım vermiştir.

Nemrut ve avanesi tevhid daveti üzerine ve putları yerlere sermesinden ötürü İbrahim Peygamber'i taşlamakla, memleketinden sürmekle ve sonunda yakmakla tehdit ediyorken; Muhammed aleyhisselam da, zulüm diyarı haline gelen "öz ülkesi" Mekke'den kardeşi Zeyd bin Harise'yle birlikte bir müddetliğine Taif şehrine hicret ettiğinde karşısında taşlar'ı ve sopalar'ı bulmuştu. İbrahim Peygamber, gözü kara şartlanmışlığın en alçalmışlığını yaşayan toplumuna davetini götürdüğünde, ona "şaka

mı yapıyorsun?” diyerek karşılık verenler varken; Muhammed aleyhisselam da, sihirbazlık ve delilikle suçlanmıştı. İbrahim Peygamber, babası Azer’e doğru yola ulaştırmak gayesiyle yaklaştığında, her şeye rağmen, “babacığım” şeklinde hitap ediyorken; Muhammed aleyhisselam da amcası Ebu Talib’in hidayet bulması için Rabbi’ne yalvarıp yakarmıştır. İkisi de yumuşak huylu ve insanlarına karşı olabildiğince müşfiktiler.

Rabbimiz, Muhammed aleyhisselam’a ve ashabına örnek bir lider ve örnek bir toplum olarak İbrahim Peygamber’i ve ona inananları göstermiştir. O nasıl ki, zalimlere karşı net duruş sergilemiş ve tağuti eğitimlerden geçmiş putçulara karşı açık sözlü olmuş ise Muhammed (s.) ve yarenleri de öyle olmalıdır. İbrahim Peygamber davetinde yumuşaklığı ve akıl yürütmeyi önemseydiği ve bunu ustaca kullandığı gibi -yıldız, ay ve güneş’i ilah görme meselesi-, Muhammed aleyhisselam da aynı şekilde görevini ifâ etmenin çaresine bakmalıdır, derdine düşmelidir.

Kerim Kitabımız, önderimiz ve rehberimiz olan Rasulullah’ı sürekli yaşanan/gerçek hayatla yüz yüze getiriyor, insanları nasıl eğiteceği noktasında ona bilgi ve öğütler veriyor ve bunu yaparken de onun da bir insan olduğunun hakikatini asla göz ardı etmiyor.

Bu güzel eserden çok şey öğrendiğimizi ifa-



Kerim Kitabımız, önderimiz ve rehberimiz olan Rasulullah’ı sürekli yaşanan/gerçek hayatla yüz yüze getiriyor, insanları nasıl eğiteceği noktasında ona bilgi ve öğütler veriyor ve bunu yaparken de onun da bir insan olduğunun hakikatini asla göz ardı etmiyor.



de etmeliyiz. Kitabullah, Rasulullah’ı imtihan bilinciyle aydınlatarak hayatın içine çekiyor, gerçeklerle yüzleştiriyor. Mesela, açlık çekiyor, savaflara giriyor, dişi kırılıyor Peygamber’in. Yine Hayat Kitabımız, ayrıntılara girmeden tarihi verileri sahih olarak sunuyor. Kıssalar vesilesiyle verilmek istenen mesaj, en güzel haliyle işleniyor. O kitap, Elçisini eğitirken temsilî ifadeleri çokça kullanıyor ve böylece onun anlatmak istediklerini apaçık bir vaziyette paylaşmasını kolaylaştırıyor. Kur’an’ın sunduğu bütün ibretlikler, öncelikle Allah’ın Rasulünü eğitmek maksadını içinde barındırır; sonrasında ise, her bir Peygamber ümmetini.

Öz cümleyle, insanlığın felahı/kurtuluşu, Muhammed Rasulullah’ın yaptığı, işlediği ve uyguladığı gibi Kur’an-ı Kerim’i hayatın tam kalbine oturtmaktan ve onu, hayatı düzenleyen bir yönetici/yönlendirici olarak görüp kabul etmekten geçer.

Eğitim göreviyle hemhal olanların bu çalışmayı ‘gözlerine kestirmelerini’ ve işlerinde ‘Allah’ın ayetlerini en mükemmel haliyle estirmelerini’ naçizane tavsiye ederiz. Ederiz, zira asr’a yemin eden Rabbimiz, iman edip salih amelleri kuşananların, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenlerin kaybetmeyeceklerini bildiriyor biz kullarına sure-i Asr’da.

Dine Karşı İlk Reaksiyon: “Allah Fobisi”

Mehmet ADIGÜZEL

Hamd, şükredenlere nimetiyle karşılık veren, her şeyi hakkıyla işiten, her şeyi kemaliyle gören, her şeyi bilen ve kudreti sonsuz olan Allah (cc)'ye mahsustur.

İbadetlerimizi kazanılmış refleks olmaktan ancak ve ancak **“Allah Korkusu”** ile kurtarabiliriz. Aksi halde kronik bir hastalık haline gelen **“İnsan-da Allah Fobisi”** salgını git gide yaygınlaşmaya başlayıp, biz insanoğlunu Allah (cc)'den uzaklaştırıp, hazin bir sona sürükleyecektir. Çünkü bugün dünya denilen bu gezegende yaşamının gayesi, Allah (cc)'ye kul olmaktan çıkıp, tamamen dünyevi heveslere endekslenmiştir.

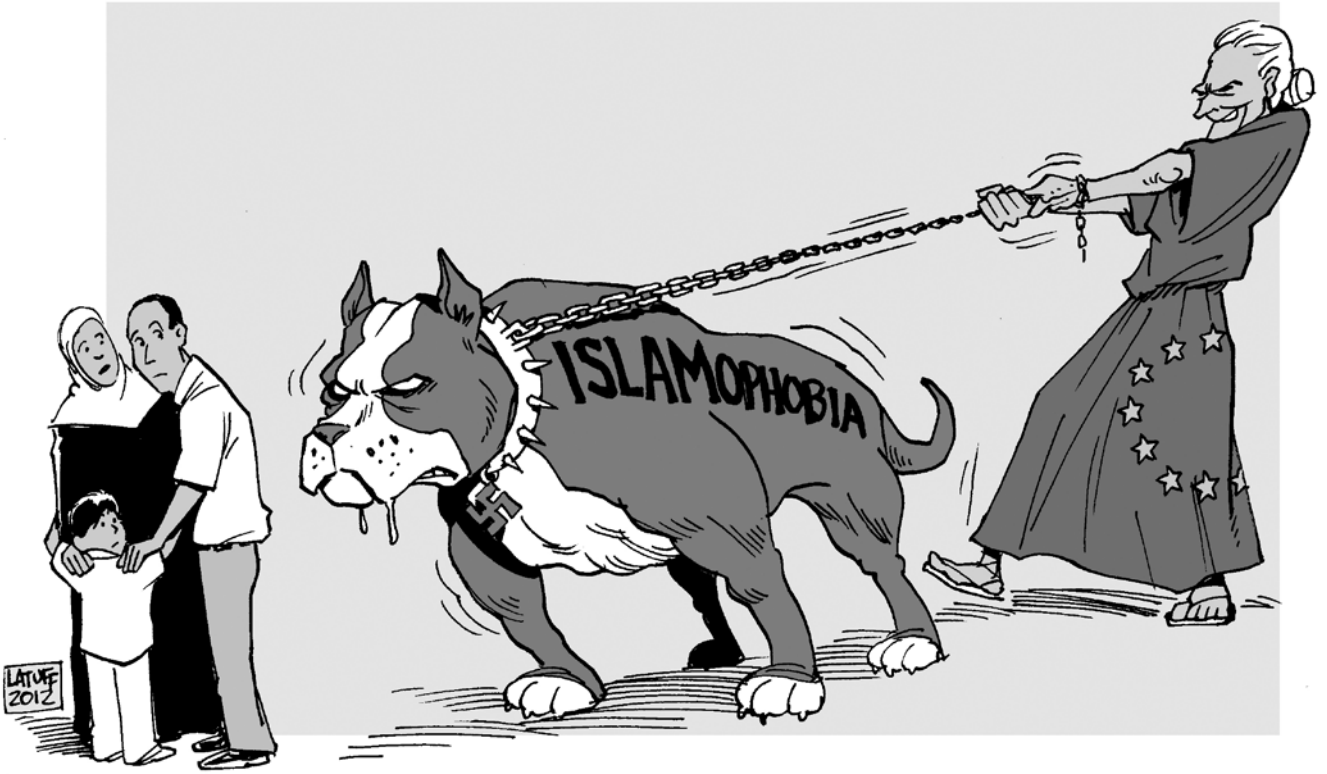
Dünya bugün bazı felaketleri yaşıyorsa; bunun nedeni Allah (cc)'den korkan kulların, yapılan zulümlere sessiz kalmasıdır. Nitekim Allah (cc) Kur'an-ı Kerim'de; **“Bir topluluk kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez.”** (Rad 13-11) buyurmaktadır. Bu yüzden

yaşadıklarımıza inanmaya başladık! Ve inandıklarımızı yaşamadık! Bu da Müslümanların dağınık bir özelliği kimliklerine kazandırdığını göstermektedir. Dağınık ve kırık... Yerine göre taviz veren... Yerine göre susan... Yerine göre konuşmayan... Yerine göre hak sözü söylemekten bile geri kalan...

Dünya hayatı; otobüsün sol tarafında etrafı seyredirken, sağ tarafakileri kaçırmaktan mı ibaret? Yoksa gelişigüzel bir yaşantıdan mı? Ya da “Dünyaya bir defa geliyorum, her zevki tatmadan ölmeyeyim” düşüncesinden mi ibaret? (Evet, dünyaya bir defa geldiğimiz doğru fakat bu bir defa öleceğimiz gerçeğini de değiştirmiyor.)

Yaşadığımız dünya adlı bu gezegenin bir sınav salonu olduğunu ve yaşadıklarımızın da amel defterimize eksiksiz yazıldığını ne yazık ki bizlere unutturdular. Bu tıpkı Ortaçağın kilise bilginlerinin sahip olduğu skolâstik düşünceye benzemektedir.

İslamofobik bir zihniyetin temeli, Batı'da gerçekleşen Rönesans Dönemi'ne dayanmaktadır. Bu döneme baktığımızda Allah fobisinin temelilerinin atıldığını görebiliriz. Çeşitli düşünce akımlarının fikir babaları, o dönemlerde ortaya attıkları fikirlerle dine karşı reaksiyon olarak beşeri dinleri topluma servis ettiler. Bunun sebebi; Batı'da gerçekleşen Rönesans Hareketi sırasında kilise erbabının skolâstik düşünceye sahip olması ve zor kullanarak topluma baskı yapmasıdır. Bu durumda netice olarak dine karşı isyanın ilk adımları atılmıştı.



Çünkü mevcut düzeni değiştirmek istediğinizde, karşınızda, ilk bu düzenin ayakta kalmasını finanse edenler olacaktır. Düşünün! Yeryüzünde bunca Müslüman varken, yeryüzünde bunca Müslümanın zulme maruz kalmasını... Bu açık ve net olarak dine karşı reaksiyonun sonucu değil midir?

İslamofobik bir zihniyetin temeli, Batı'da gerçekleşen Rönesans Dönemi'ne dayanmaktadır. Bu döneme baktığımızda Allah fobisinin temellerinin atıldığını görebiliriz. Çeşitli düşünce akımlarının fikir babaları, o dönemlerde ortaya attıkları fikirlerle dine karşı reaksiyon olarak beşeri dinleri topluma servis ettiler. Bunun sebebi; Batı'da gerçekleşen Rönesans Hareketi sırasında kilise erbabının skolâstik düşünceye sahip olması ve zor kullanarak topluma baskı yapmasıdır. Bu durumda netice olarak dine

karşı isyanın ilk adımları atılmıştı. Çünkü Hıristiyan bilginleri, dinin yapısını ve işleyişini Yunan felsefesi üzerine inşa etmişlerdi. Ve en ufak bir sarsıntıda bu dini otoritenin yerle bir olacağını da çok iyi bilmekteydiler. Bu yüzden en ufak bir araştırmaya, ilme ve yeniliklere asla izin vermediler.

Bugün 21. yy'a baktığımızda Batı ülkeleri, dine karşı öfkeli ve dinin hâkim olduğu yerleri yok etme telaşında... ABD ve Siyonist Güçler, İslam coğrafyasının herhangi bir yerinde yüz binlerce çocuk öle gıkı çıkmazken, on haneli bir köyde şeriata göre hükümler verilmeye başlansa, yüzlerce bombayla o köyü yerle bir edecektir. Batılı ülkeler dine karşı savaşını 21. yy'da başlatmadı. Bu savaş Rönesans Dönemi ile başlamıştı zaten.

Bu baskıcı tutum, halk tarafından dine ve dindarlara karşı taraftar olma güdülerine sebep oldu. Dine karşı bir araya gelen taraftarlar sadece kilise bilginlerine değil, bütün olarak dini hedef aldılar. Dinin bir aldatmaca, baskı ve gelişmeye karşı olduğunu düşündüler. Rönesans hareketinden sonra araştırmalar yapıp yeni fikirler yayılmaya başlandı. Kiliseye karşı ayaklanmalar gitgide arttı. Bu da kilise erbabının düşünen ve araştırıp öğrenenleri yok etme kararını almalarına neden oldu. Netice

“Allah Korkusu ve Allah Fobisi”, bu iki kavramın aynı şeyler olmadığını görebiliyoruz. Bizler Allah (cc)’den korkan kullar olmaya gayret etmeliyiz. Hiç kimseyi rızık verici olarak görmemeliyiz. İslam dininin düşmanlarını iyi tanımalıyız. Allah Fobisi’nin kalplerimizi işgal etmesine izin vermemeliyiz. Buna izin vermediğimiz gibi aynı şekilde, kalplerimizde Allah Hobisi de olmalıdır. Allah (cc)’ye karşı kulluğumuzu da hobileştirmemeliyiz.

olarak bu baskıcı tutum, İnsanda Allah Fobisi-ne neden oldu. İnsan araştırmaya, öğrenmeye, gelişime karşı bir din anlayışını doğal olarak kabul etmemeyi benimsedi.

Bugün 21. yy’a baktığımızda Batı ülkeleri, dine karşı öfkeli ve dinin hâkim olduğu yerleri yok etme telaşında... ABD ve Siyonist Güçler, İslam coğrafyasının herhangi bir yerinde yüz binlerce çocuk ölse gıkı çıkmazken, on haneli bir köyde şeriatı göre hükümler verilmeye başlansa, yüzlerce bombayla o köyü yerle bir edecektir. Batılı ülkeler dine karşı savaşını 21. yy’da başlatmadı. Bu savaş Rönesans Dönemi ile başlamıştı zaten. Ve dine karşı bu savaşın sebepleri, İslam dininin; gelişime, modern hayata, teknolojiye vb. şeylere karşı olduğu görüşleridir. En önemli sebepleri de özgürlüğü götürüyoruz sloganıdır. İnançları tutsak edip, insanları özgürleştirme fikri, İslam dinine yapılan büyük bir darbedir.

“Allah Korkusu ve Allah Fobisi”, bu iki kavramın aynı şeyler olmadığını görebiliyoruz. Bizler Allah (cc)’den korkan kullar olmaya gayret etmeliyiz. Hiç kimseyi rızık verici olarak görmemeliyiz. İslam dininin düşmanlarını iyi tanımalıyız. Allah Fobisi’nin kalplerimizi işgal etmesine izin vermemeliyiz. Buna izin vermediğimiz gibi aynı şekilde, kalplerimizde Allah Hobisi de olmamalıdır. Allah (cc)’ye karşı kulluğumuzu da hobileştirmemeliyiz.

Yaşarken ölümü öldürmek istiyorsak, Allah (cc)’den korkarak yaşamalıyız. İslam dinine



karşı yapılan saldırılar karşısında durmalıyız. İnsanlara bu dinin skolâstik bir algıdan ibaret olmadığını anlatmalıyız. Belki o zaman kafalarda ki işgalleri engellemiş oluruz. Belki o zaman esir alınan kalpleri esaretten kurtarabiliriz. Ve son olarak, bizler önce kafalarımızda işgal edilen Filistin’i, Suriye’yi, Çeçenistan’ı Mısır’ı kurtaralım. Kafalarımızda işgal altında olan bu topraklarımızı kurtarabilirsek, gerçekte olan bu İslam coğrafyalarını ancak o zaman kurtarabiliriz...(!)

Selam ve dua ile...



Yarın Yaparım, Yarın Yaparım Deme!

Abdullatif ACAR

Şimdi onun zamanı mı, hele bir dur bakalım, o işi yarın halledelim, acelesi mi var onun, günler torbaya mı girdi, bugün daha önemli işlerim var şimdi onunla uğraşamam, zamanım müsait değil” gibi sözlerle hep yapmamız gereken şeyleri böyle erteleriz. Ancak ertelediğimiz o şeylerin zararını ve ziyanını ilerde gördükçe içten bir “öff” çeker hatamızı anlar, niye yapmadığımızın pişmanlığını yaşarız. Bu dünyevi şeylerle ilgili olarak, her şeyi zamanında yapmanın önemini belirtmek amacıyla çok meşhur olan: “bugünün işini yarına bırakma” sözünü her daim yeri geldiğinde söyleriz.

Buna rağmen, ahiretle ilgili, ebedi alemle alakalı, kulluğumuz söz konusu olduğunda ibadetlerimizin hemen yapılmasının zaruri olmadığını düşünür, nasıl olsa ilerde yapılabileceği düşüncesiyle, ertelemekten çekinmez, onun ızdırabını da yaşamayız maalesef. İlk önce özgürce hayatı kendi arzularımız doğrultusunda yaşamayı, sonrasında ise kendimizi ümitsiz, hayattan yorgun argın bir halde hissettiğimizde ibadet ve itaatle geçmiş günleri o son zaman dilimine sıkıştırarak telafi etmeye çalışırız. Allah’ın mağfiretini teselli kaynağı görerik, yine bildiğimiz şeylerin peşine sürüklenir, “ilerde yaparım” diyerek o Allah’ın sonsuz affını kendimizce yorumlamaya kalkışırız.

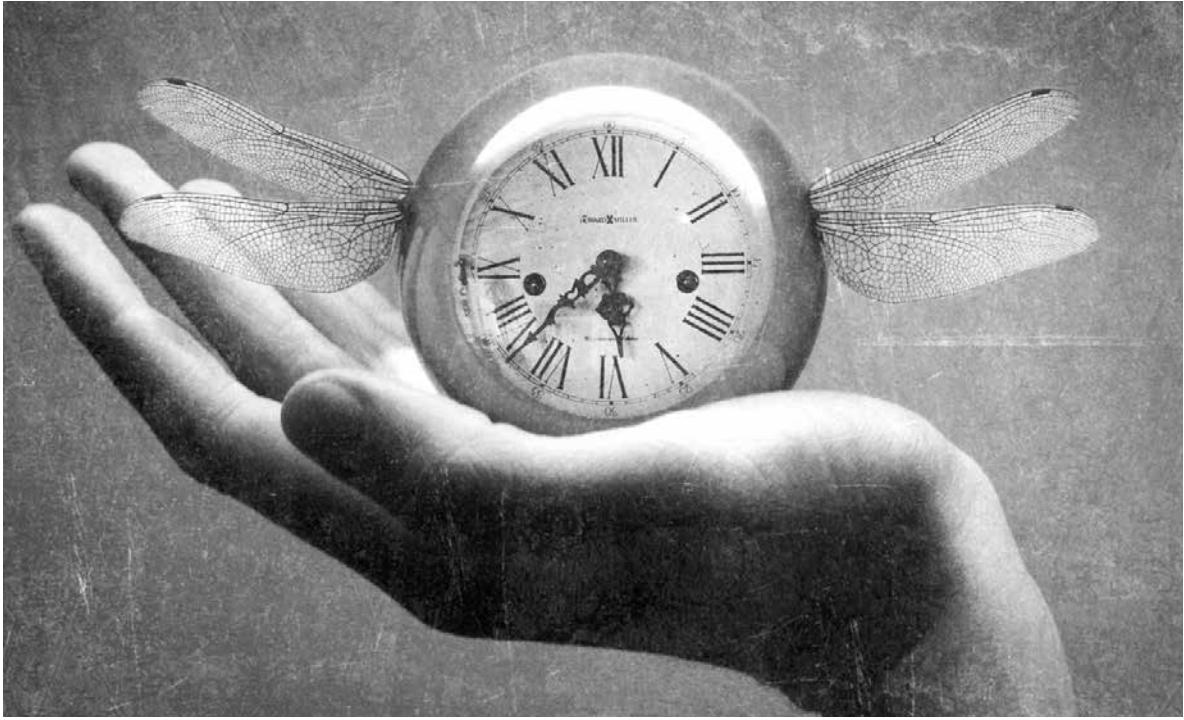
Kulluk öyle ertelenecek bir şey de değildir. Böyle bir özellik onun mahiyetine zıttır. Allah’a ibadet ve itaat halinde olmamız en büyük vazifemiz ve görevimizdir. Bu dünyadaki asıl sorumluluğumuz Yüce Yaratan’a kulluk etmektir.

Böyle bir görev ve sorumluluğun bahanelerini bulmaya çalışmak, çeşitli mazeretlerle ibadetin ertelenebileceğine inanmak ancak insanın kendi kendisini aldatmaktan başka bir şey değildir. Çünkü Allah’tan hiç bir şeyin gizlenmesi mümkün değildir; o kalplerde olanı en detaylı bir şekilde bilendir, insanların açığa vurdukları da gizledikleri de onun için birdir, sözlerin arkasındaki niyetlere de aşınadır.

Namazı kılmamayı boş vaktinin olmayışı-na endeksleyen, hacca gidememeyi, daha çocukların evleneceğine, ev bark sahibi olmasına bağlayan, cumaya gidemeyişini patronun izninin olmasına yamayan, orucu tutmamayı, zekat ve sadakayı verememeyi kuran okuyamamayı zikir yapamamayı ve daha nice ibadet ve itaatleri yerine getirememeyi ve ertelemeyi, çeşitli dünyevi kılıflara giydiren bir Müslümanın durumu:

Öğretmenin: “Bugün ders verecek vaktim yok, bir mühendisin:” Proje çizmek için zamanım yok”, bir doktorun “muayeneyi şimdi yapamam” zira fabrikada, dükkânda, kasapta işlerim yoğun” demelerinden daha vahimdir

Halbuki daha önceden de ifade ettiğim gibi, eşrefi mahluk olan insanın yaratılış gayesi “Ben insanları ve cinleri bana ibadet etsinler diye yarattım” (Zariyat, 56) buyruğunda ifadesini bulduğu gibi Allah’a ibadet etmektir. Bu böyle olunca hayatın anlamı, ne sadece doğup büyüüp, sonrada ihtiyarlanıp ömür bittiğinde ölmektir. Ne de yiyip içip istediğince ölçsüz ve pervasızca yaşayarak insanın şerefini haysiye-



tini değerini, banka, yemekhane, tuvalet, arasında heba etmektir.

Hayatı anlamlı kılan, insanı değerli hale getiren, insanın asli görevine geri dönmesi, ibadet ve itaati, "Sana ölüm gelinceye kadar Rabb'ine ibadet et." (Hicr, 99) diye Yüce Allah'ın buyruğunda olduğu gibi, her zaman diliminde olmak üzere asla ertelemeden, hayatın tam orta yerine koyup, diğer meşguliyetleri buna ayarlamasıdır.

Doyumsuz istek ve arzularımızın kulu kölesi değil Allah'ın kulu olmalıyız. Sonu olan ömrümüzü sonsuzluğa, ihtiyacını bu dünyada tatmin edemeyen ruhumuzun yönünü ebedi âleme döndürmeli, oraya ait olan hiçbir şeyi asla ertelememeliyiz, zira huzur bulmak mutlu olmak buna bağlıdır. Yüce Allah: "Kalpler ancak Allah'ı anmakla mutmain olur." (Ra'd, 28) diye buyurarak buna işaret etmiştir.

Evet, böyle bir hayati konuyu ertelemek akıllı insanların yapacağı bir iş değildir. Hem yarın yaparım demek samimiyetten yoksun bulunan insanlara ait bir özelliktir. Doğrudan insanları ibadet etmekten engelleyemeyen, şeytanın ikinci ve en etkili planı olan bir aldatmadır bu. Böyle bir düşünce ne tamamen masumdur, nede inandırıcı bir şeydir, zira senin, bugünün işini yarına ertelemen seni, bugünün sorumluluğundan muaf hale getirmez bir defa. Bugün

yapılacak görevler mevcutken, yarında yapılacak daha başka görevler vardır. Hâlbuki yarın olduğunda da daha başka yarınları gösterirler böyle insanlar. Bugün de dünün yarınıydı, yarında bir sonraki günün bugünü, sonuç olarak, böyle bir düşüncenin neticesi helak olmak, ahireti kayıp etmektir.

Yüce Allah bir ayeti kerimesinde buyuruyor ki:

"Hiçbir şey hakkında 'Ben bunu yarın mutlaka yapacağım' deme, ancak Allah dilerse (inşallah yapacağım de) (Kehf, 23-24). Çünkü her şey onun dilemesiyle mümkündür. Yarına çıkacağımızı da, yarın için başımıza ne geleceğini de yine ondan başka kimse bilmez, öyleyse ona bağlanmalı, ona güvenmeliyiz. Ona olan ahdimizin gereğini yerine getirmeli, ibadetlerimizi erteleyerek şeytanın tuzağına düşmemeliyiz.

Yine başka bir ayette Yüce Allah:

"...Ertelemek ancak inkarda artıştır." (Tevbe, 37) diye buyurarak işin ne kadar ciddi bir mesele olduğuna vurgu yapıyor.

Peygamberimiz de bir hadis-i şerifinde:

"Yarın yaparım, yarın yaparım diyen helak olmuştur"(İmam Rabbani)

Mevlana Celaleddin Rumi böylelerinin tutarsızlığı için:

"Yarın yaparım diyor-sun kaç tane yarın geçti hayatında

Kaç tane yarın geçti ne yaptın ki yarın yarın diyor-sun" demiştir.

En önemli ibadetleri-ni yarına erteleyenler İslami ve ahlaki olmayan yaşantılarından memnun olduklarını -farkında olma-dan- ima ederlerken, güya böyle çıkmaz hallerini bu şekilde bastırıp teselli bulacaklarını zannederler. Ne işledikleri günahattan uzaklaşmayı, nede güya din-den diyanetten kopmayı arzu ederler. Ancak neyi erteleyerek, aslında nele-re sebebiyet vereceklerini, onun acı sonuçlarının neler olacağını, kestiremeyerek, bile bile kendilerine zulmeden, ahiretlerini heba eden bir konuma düşerler. Yüce Allah böyleleri hakkında şöyle buyuruyor:

Zalimler kendi mazeretlerinin hiçbir yarar sağlamayacakları gün; lanette onlarıdır, yurdun en kötüsü de" (Mümin, 52)

Her verilen zamanın hesabı bizlerden mutlaka sorulacaktır. Aldığımız nefesi nerede aldığımızımızdan tutunda, attığımız adımın, tuttuğumuz elin, baktığımız, duyduğumuz bütün davranışlarımızın hesabını vereceğiz teker teker.

Her günü bir fırsat aralığı olarak düşünmeli, belki yaşadığımız günü son gün olarak farz edip, ibadet ve itaati zirvelerde yaşamalı, imtihanın son demleri olarak düşünmeliyiz. Çünkü fırsat insanın eline bir defa geçer, gidince de geri gelmesi imkânsızdır.

Ne geçmişe takılıp, kendimizi karamsarlığa sürüklemeliyiz, nede bizler için geleceği belli olmayan, yarın için ibadetleri ertelemeliyiz. Geçmiş zaten geçmiştir, yaptığıyla, yıktığıyla, kazandırdığı ve kayıp ettirdiğiyle, gelecekte zaten belli değildir. Öyleyse dem bu dem, saat bu saattir.



Hızla ahirete sevk ediliyoruz, bölük bölük. Tanıdığımız, tanımadığımız nice insanlar yanımızdan bir ağacın yaprakları gibi düşüyor, toprağın kara bağrını, geldiğimiz gibi gi-diyoruz.

Yüce Allah buyuruyor ki:

"Oysa Allah kendi eceli gelmiş bulunan, hiç kimseyi kesinlikle ertelemeyebilir, Allah yaptıklarınızdan haberdardır" (Münafıgun, 11)

Her insan gibi ecelin oku bir gün bizi de vuracak, bizim içinde selalar verilecek, er kişi veya hatun kişi niyetine diye namazımıza durulacak, "nasıl bilirsiniz" sözüne herkes "iyi bilirdik" diye cevap verecek belki, ancak büyük hesap gününde günah işlediğimiz her azamız aleyhimize şahitlik edecek, o zaman ertelediklerimizden hesaba durduğumuzda ertelen-

meyen bir adaletin tecellisinden nereye kaçıp kurtaracağız.

Yüce Allah bu hususta da şöyle buyuruyor:

"İşte o an geldiğinde, (artık her) insan önceden taktim ettiklerini ve ertelediklerini bilip öğrenmiştir" (İnfirah, 5)

Evet, hayatımızda, yaşadığımız nice olaylarda olduğu gibi ölümden de almamız gereken ne kadar çok dersler ve ibretler vardır. Ancak ders alan azdır, ölmeyecekmiş gibi yaşıyoruz, deve kuşu misali avcından saklanmak için başımızı kuma gömerek hakikat olan hesaptan kurtaracağımızı zann ediyoruz.

Allah bizleri ertelenmeyen ölüm için ibadetlerini erteleyerek helak olanlardan eylesin. Sırat-ı müstakim üzere yaşayan, samimiyet ve ihlas üzere olan ve o şekilde Rabbinin huzuruna çıkan kullarından eylesin (Amin).

Davet Sorumluluğumuz

Yakup DÖĞER

Her din ve ideoloji müntesiplerinden kendisine tam bağlılık ister ve bu bağlılığını tabiri yerinde ise, cümle aleme ilanını bekler. Bu ilanda insanların inandıkları değerlere kendi dışındakileri davet etmesiyle gerçekleşir. Yani bir din ancak kendine tabii olanların davetiyle hayatın yaşam alanında yer bulmasıyla hayatta kalabilir. Pratikte karşılığı olmayan teorilerin bir hükmü yoktur.

Buradan, iman edenlerin, yani Müslümanların davet sorumluluğunun ne kadar önemli bir durum arz ettiğine gelebiliriz.

Bu gün İslam'ı din olarak kabul etmiş ve dinin daveti konusunda kendisini mükellef gören Müslümanların, dinlerini davette ne kadar ağır ve duyarsız olduklarını görüyoruz. Her hangi bir farzdan bir ayrıcalığı olmayan davet konusunda, bu duyarsızlığa anlam vermek neredeyse imkansız bir durum olarak karşımıza çıkıyor.

Müslümanların bilgi birikimine ve kapasitelerine bakıldığında, olağan üstü bir yapıya sahip oldukları, dinleri hususunda kendilerine gerekli olan her konuyu

bildikleri, her Müslüman'ın adeta ayaklı birer kütüphane gibi dolaştığı, davet etme konusunda her türlü donanıma sahip olduğu net olarak görülmektedir. Ama buna rağmen vurdumduymazlık denebilecek derecede İslami Davetin gereği gibi yerine getirilememesinin mutlaka sorgulanması gereken bir yanı olmalıdır. Nerde bir sorun varsa, bugün bunca davetçinin varlığında, insanlar İslam'a azim bir gayretle gereği gibi davet edilemiyor?

Sanırım sorgulanması gereken taraf, davetçilerin bilgi ve kapasite olarak yeterli ya da yetersizliği değil de, davet konusuna gerektiği gibi önem verip vermemesi, eski aşk ve şevkini kaybetmesidir. Davetin, bir yaşam tarzı olduğunun, davetin dünya ahret kurtuluşuna vesile olduğunun, davetin, kulluk, ibadet, kurtuluş olduğunun, çok hızlı ilerleyen hayatta unutulmasa da birinci sırayı yitirmiş olması, İslami Davetin gereği gibi yapılmasına mani olmaktadır.

Allah (c.c.), son din olan İslam'ı yeryüzüne indirirken, insanlık tarihinin hiç görmediği bir planı da uygulamaya



koymuştur ki, daha önce tarih böyle bir projeyle hiç karşılaşmamıştır. Bu da, yeryüzünde fitneden eser kalmayınca ve din tamamen Allah'ın oluncaya kadar mücadeledir. Yani yeryüzünde var olan her insanı Müslüman yapma, yeryüzünde yaşayan her insana İslami Daveti götürme mücadelesidir. Ve Allah (c.c.) bu muradını kendisine iman eden kulları, Müslümanların elleriyle gerçekleştirmek istemektedir. Yani iman edenleri kendisinin yardımcıları kılarak aynı zamanda şükrünü eda edemeyeceğimiz bir lütufla mükâfatlandırıyor.

Allah (c.c.), yeryüzünde fitnenin tamamını kaldırmak istiyor, bütün yetimlerin başını okşamak, yüzlerini güldürmek, nerde gözü yaşlı var ise gözyaşını silmek, aç-açıkta kalanı örtmek doyurmak istiyor. Bacası tütmeyenlerin ocağını yakmak, sahipsiz mazlumlara sahip olmak, ihtiyaçlıların ihtiyacını gidermek, muhacirlere ensar olmak istiyor. Ve Allah, bütün bu murat ettiklerini, Müslümanların eliyle, Müslümanların vesilesiyle, Müslümanlara yaptırmak istiyor.

Allah (c.c.), Müslümanlara, kendisinin yardımcısı olmalarını söylüyor, dinin yardımcıları olarak gösteriyor, siz Allah'ın dinine yardım ederseniz, Allah'ta size yardım edecektir diyerek Müslümanları onurlandırıyor. Buradan çok önemli bir noktaya işaret ederek, Müslümanların davet sorumluluğunu kendilerine hatırlatıyor.

Müslüman'ın davet sorumluluğunu, birçok nebinin, nasıl bir çaba sarf ederek yerine getirdiğini, getirmek için nelere katlandığının örnekliğini sanki an be an yaşanan bir atmosferde işaret ederek bir kurtuluş vesilesi olduğunu belirtiyor.

Bir insanı diriltmenin bütün insanlığı diriltmek olduğunu, bir insanı diriltmenin bütün insanları diriltmiş gibi ecir alacağını müjdeleyerek, davetin hakkını verenleri cennet ile müjdeliyor. Çünkü İslam, kendisinden başka dinlere iman edenlerin birer ölü olduğunu kabul ettiği için, davetçilerine ölü olanların diriltilmesi gerektiği talimatını vermiştir.

Rasulullah (a.s.v.) bir insanı diriltmenin Allah (c.c.) katındaki değerini, ashabına sürekli anlatarak, onların birer örnek davetçiler olmasını sağlamış, az bir şey bilseler bile, çeşitli yerlere göndererek bildikleriyle insanları İslam'a davet etmelerini emretmiş, görevlendirmiştir.

Hayber kuşatmasında gelişen bir olay bize bu konuda çok önemli ipuçları vermekte, davetçiler olarak insanları diriltmenin ciddiyetini tekrar düşünmemizi sağlamaktadır. Hayber kuşatılmış, Yahudiler uzun bir süre direnseler de, dirençleri kırılmaya başlamıştır. Hayber'in düşmesi an meselesidir, bugün yarın teslim olacaklardır, artık dayanacak güçleri kalmamıştır. Bu durum İslam Ordusu arasında sevinçle karşılanır, çünkü Arap Yarımadası'nın en zengin kavminin ganimetleri kendilerinin olacaktır. Arap Yarımadasının en verimli hurmalıkları onların olacaktır.

Bu durumdan Rasulullah'ın (a.v.s.) haberi olur ve ashabını toplar sonra şöyle der: "Ashabım; Hayber'den bir kişinin sizin vesilenizle iman etmesi, bu dünyada üzerine güneş doğan her şeyden daha hayırlıdır." Rasulullah için Hayberin ganimetlerinin, Hayber'in hurmalıklarının hiç önemi yoktu. O'nun için Hayber'liler önemliydi, Hayber'lilerin kalbi önemliydi. O, bir kişiyi kurtarma derdinde, bir kişiyi diriltme heyecanı ile elçilik görevini yapmanın derdindeydi.

Aynı benzer hadiseyi Mekke fethinde de görüyoruz. Mekke fetih edilmiş, İslam Ordusu şehre giriyor, artık egemenlik Müslümanlardadır. Rasulullah'ın (s.a.v.) yanından hiç ayrılmayan Hz. Ebu Bekir, Mekke'ye girerken ortalarda görünmüyor. Her daim Rasulullah'ın (s.a.v.) gölgesi gibi duran Hz. Ebu Bekir'in bu kez peygamberin yanında olmaması ilk bakışta nedeni anlaşılamayacak bir olay olarak görünüyor. Mekke fetih edilmiş, kahraman ordunun başında Peygamberle (a.v.s.) beraber şehre girmesi beklenirken, O'nun ortalarda olmaması şaşkınlık yaratıyor. Oysa Hz. Ebu Bekir'in derdi başkadır, O'nun derdi daha Müslüman olmamış babası Ebu Kuhafeyi bulup İslam'a davet etmektir. Mekke sokaklarında dolaşırken babasını buluyor, sevinçle sarılıp İslam'a davet ediyor. Ama babası yine kabul etmiyor. Ebu Bekir üzgün, Ebu Bekir perişan bir halde kolundan tutarak babasını Rasulullah'ın yanına getiriyor. "Ya Rasulullah, bu benim babam, ben daha önce babamı İslam'a davet ettim kabul etmedi, şimdi yine davet ettim, yine kabul etmedi, ben şimdi ne yapacağım? Allah rızası için babamın hidayete ermesi için duacı olamaz mısın?" Ebu Bekir'in derdi başkaydı, Mekke fetih edilmiş, ganimet gelecekmiş, O'nun için bir önemi yoktu. O'nun için önemli olan babasının, bir kişinin hidayete ermesiydi, bir kişinin dirilmesiydi. Rasulullah (a.v.s.) Ebu Bekir'e, "Ya Ebu Bekir, bu



yaşlı adamı neden yordun, söyleseydin de biz onun ayağına gitseydik” der.

Mekkeliler fetihten sonra meydana toplanır, hepsi Peygamberin karşısındadır. Bir zamanlar yerinden yurdundan sürdükleri hemşerileri şimdi onlara galip gelmiştir. Rasulullah (a.s.v.) Mekkelilere sorar: “Sizin bizlere ne yaptığınızı, siz bizden daha iyi biliyorsunuz. Allah bizi size karşı muzaffer kıldı, şimdi güç bizim elimizde, size ne yapmamızı beklersiniz?” Mekkeliler; “Sen Kerim bir kardeşsin, bize zulmetmezsin” diye cevap verirler. Rasulullah genel bir af ilan ederek iki bin Mekkelinin Müslüman olmasına vesile olur. Rasulullah (a.v.s.) için Mekke’nin sokakları, caddeleri, ganimetleri önemli değildi, Rasulullah için Mekkelilerin kendileri önemliydi.

İslam Orduları bir beldeyi fethi ettiklerinde, o beldenin insanlarından İslam’a girenler olduğunda, toprakları fetih ettiklerinden daha çok insanların iman etmelerine seviniyorlardı, davetlerine icabet eden olmadığında ise, sanki kazandıklarını geri kaybetmiş gibi üzülüyorlardı.

İşte Rasulullah’ın (a.s.v.) ve yetiştirdiği neslin, İslam’a davet hususundaki hassasiyeti bu denli yüksek ve takdire şayandı.

Bu gün dünya, tarihinde hiçbir zaman görülmemiş bir ifsat, fitne, fesat, kaos, kargaşa, kimlik bunalımı yaşamaktadır. Bu gün insanlık yeryüzünün her yerinde, aşağılanmış, horlanmış, ezilmiş, sömürülmüş, şahsiyeti, ırzı namusu çiğnenmiş, kimliksizleştirilmiş, adamları katledilip, kadınları dul, çocukları yetim bırakılmıştır. Tarihin hiçbir döneminde insanlık bu kadar pervasız zulüm görmemiştir.

Ve bu günkü insanlık da, tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar İslam’ın ilahi adaletine, güvenine, eminliğine, şefkatine ihtiyaç duymaktadır. Bu gün sadece sömürülen halklar değil, refah içinde kendini, yönünü kaybetmiş yığınların da İslam’a ihtiyacı vardır. Bu gün her zamankinden daha çok insan, dirilmek için kendisine uzanacak bir el beklemektedir.

Bu el İslam Davetçilerinin elidir, davetçilerin dilidir, rehberliğidir, bilgisini paylaşmasıdır, çabalamasıdır, durmadan koşmasıdır, Kur’anla insanları uyarmasıdır. Kendisini kurtuluşa götürürken, eşini, dostunu da yanına almasıdır.

Davete gönül verenler için davet, şimdi çok önemli bir kazanç kapısıdır. Hayırlı bir ümmet olmak kurtuluşa ermek için.

İNNA LİLLAHİ VE İNNA İLEYHİ RACİÛN

Değerli büyüğümüz Hasan Gaffaroğlu ağabeyin eşi Lutfiye Hanımefendi vefat etmiştir. Merhumeye Allah’tan (C.C.) rahmet, kendisine, çocuklarına ve yakınlarına sabrı cemil niyaz ederiz.

Değerli büyüğümüz Mustafa DOĞMUŞ ağabeyin kayınpederi vefat etmiştir. Merhuma Allah’tan (C.C.) rahmet, kendisine, eşine ve yakınlarına sabrı cemil niyaz ederiz.

GENÇ BİRİKİM

Ölüm ve Sekeratı

Muhammed Yusuf AKÇAY

Hamd allah'adır. Salat ve selam onun rasulüne ehli beytine ve ashabına olsun. Bundan sonra:

"Her canlı ölümü tadacaktır. Kıyamet günü ecirleriniz size eksiksiz verilecektir. Kim ateşten uzaklaştırılır da cennete konulursa muhakkak ki o kurtulmuştur. Dünya hayatı, aldaniş meta-ından başka bir şey değildir." **(Ali İmran,185)**

"Nerede olursanız olun ölüm sizi bulacaktır. Yüksek burçlar içinde olsanız bile. Eğer onlara bir iyilik dokunursa: Bu Allah'tandır, derler.

Şayet onlara bir kötülük dokunursa bu sendendir, derler. De ki: Hepsi Allah'tandır. Böyle iken bunlara ne oluyor ki hiçbir sözü fıkhetmeye yanaşmıyorlar? **(Nisa,78)**

Ebu Hureyre (r.a.) Rasulullah(s.a.v.)'ın şöyle buyurduğunu söylemiştir:

Lezzetlere son veren şeyi çokça zikrediniz. O, ölümdür. (Bu hadisi Tirmizi ve Nesai rivayet etmişlerdir, İbn Hıbban sahih demiştir.)

Buluğul Meram'daki bu hadisi dipnotlandıran Safiurrahman Mubarek Furi şöyle der: "Ölüm lezzetleri kesen, bitiren şey olarak zikredilmiştir. Çünkü ölümün hatırlanması, anılması dünya lezzetlerini bitirir ve kişinin zühd sahibi

olmasını sağlar. Ya da ölüm geldiğinde dünya lezzetlerinden hiçbir şey kalmadığı için böyle söylenmiştir."

Şu halde ölüm bize ne kadar da yakın ve onun ne zaman gelip bizi bulacağını bilmiyoruz. O halde nasıl bu kadar rahat yaşayabiliyoruz? Neden Salih ameller yapmada acele etmiyoruz? Neden ilmimizi artırmıyoruz? Müslümanın yapması gereken ölümü çokca hatırlamasıdır. Ölüm ve onun sekeratı hem kalbimizi yumuşatır hem de ona hazırlıklı oluruz.

"Her mü'minin günahları vardır. Onlar sayesinde dünyada iken mükâfatlandırılır. Sonra üzerinde bir kısmı kalır ve bu yüzden ölüm esnasında sancısı artırılır. Ben eşek ölümü gibi bir ölüm (yani can çekişmeden gelen anlık ölüm) istemem." **(Ahmed b. Meni)**

İbrahim'in bildirdiğine göre Alkame Horasan bölgesine savaşa gitti. İki sene boyunca namazlarını iki rekat olarak kıldı, hiç Cuma namazı kılmadı. Derken amcasının oğlu ölüm döşeğine düştü. Kendisini ziyarete gitti ve şöyle dedi: Bana İbn Mesud'un bildirdiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Her mü'minin günahları vardır. Onlar sayesinde dünyada iken

mükâfatlandırılır. Sonra üzerinde bir kısmı kalır ve bu yüzden ölüm esnasında sancısı artırılır. Ben eşek ölümü gibi bir ölüm (yani can çekişmeden gelen anlık ölüm) istemem." **(Ahmed b. Meni)**



Allah Müslümanlara rahmet etsin. Bil ki ruhun bedenden çıkış halini ve onun verdiği acıyı düşünürsen işte şeytanı mağlup edersin. Çünkü şeytan sana ölümü unutturup dünyalık şeyler vaat ediyor. Bu şekilde seni sinsice kandırıyor. Şeytanın bu oyunlarına gelmemek için Allah subhanehu'yu çokça zikretmeli ve salih amellemizi artırmalıyız. Şu sözler gerçekten okunmaya değer:

"Canın çıkma ânı, acının bizzat ruhun kendisine isabet ettiği bir olaydır ve ruhun bütün kısımlarını kaplar. Vücudun derinliklerine dalan ruhun her zeresi bu acıyı hisseder. İnsanın vücudunun herhangi bir yerine bir diken batsa, kişinin hissedeceği acı, ruhun dikenin battığı yerdeki mevcudiyeti kadardır, sadece o kısımda acıyı hisseder. Yanığın acısının şiddetli olmasının nedeni ise ateşin (yakıcı maddenin) bedenin her bölümüne dağılarak sirayet etmesindendir. Yanan azanın gözükmez ve gözükmeyen her yerine ateş değmiş gibidir.

Canın çıkışı anında duyulan acı ise bizzat ruhta olur ve onun bütün kısımlarını kapsar. Zira tepeden tırnağa; damarlardan, sinirlerden, mafsallardan ve eklemlerden kıl diplerine kadar bütün vücuttan çekilip çıkarılan ruhtur. Bu sebeple onun vereceği keder ve acıyı hiç sorma! Nitekim ölüm sancıları hakkında şöyle denilmiştir: "Ölüm kılıç darbelerinden, testere ile biçilmekten ve makaslarla doğranmaktan daha acı verici bir olaydır.

İşte bu sebeple etin etrafında olan ruhun diğer cüzleri de bu acıyı hissederler. Yaralanma sadece bıçağın dokunduğu yerde olur; bu açıdan yaralanmanın verdiği sızı ve acı ateşin verdiği kadar olmaz. Canın çıkışı anında duyulan acı ise bizzat ruhta olur ve onun bütün kısımlarını kapsar. Zira tepeden tırnağa; damarlardan,

sinirlerden, mafsallardan ve eklemlerden kıl diplerine kadar bütün vücuttan çekilip çıkarılan ruhtur. Bu sebeple onun vereceği keder ve acıyı hiç sorma! Nitekim ölüm sancıları hakkında şöyle denilmiştir: "Ölüm kılıç darbelerinden, testere ile biçilmekten ve makaslarla doğranmaktan daha acı verici bir olaydır. "Bunun sebebi şudur: Kılıçla kesilmenin ruha acı vermesinin nedeni kesilen yerin ruhla irtibatlı olmasıdır. Bunun yanında, doğrudan doğruya ruhu kesen ve biçen bir şeyin ona verdiği elem ve ıstırapın nasıl olduğunu bir düşün! Dayak yiyen biri bağıırıp yardım dileyebiliyorsa bu, onun bedeninde ve dilinde



güç ve kuvvetin hâlâ var olduğu anlamına gelir. Ölen bir kimsenin bu şiddetli sancılar içerisinde iken bağırp çağıramayışının nedeni; üzüntü ve kederinin en son safhaya ulaşmış ve bu acı ve sızılarının bütün bedenini kaplaması, etrafındaki insanlardan yardım dilemeye dahi takat ve kuvvetinin kalmayışındandır. O anda insanın akli karışmış hatta gitmiş; dili ise tutulmuştur. Etrafındakiler ise ona yardımda bulunmaktan âciz kalmışlardır. Şayet iniltilerinden birazcık olsun kurtulabilse etrafındakilere seslenmek ve onlardan yardım dilemek ister, ama buna güç yetiremez. Eğer onda biraz kuvvet kalabilmişse ruhunun çıkartıldığı anda boğazından ve göğsünden hırıltılar gelir. Artık rengi solmuş, çehresi ekşimiştir. Sanki rengi asıl yaratıldığı şey olan toprak rengine dönmeye başlamıştır. (Gergin olan) damarları kendi yerlerine çekilmiştir. Elem ve ıstırap içine ve dışına vurmuştur; öyle ki, göz bebekleri gibi yukarıya yönelmiştir. O anda insanın dudakları

kasılır, dili büzüşür, yumurtalıkları merkezine çekilir ve parmak uçları yeşil gibi bir renk almaya başlar. Bedeninden bütün damarları çekilen birinin halini bana hiç sorma! Damarlarından biri çekilen kişinin durumu bile gerçekten pek çetin olurdu. O halde acı ve ıstırap içerisinde ruhu çıkarılan birinin durumu nasıl olur! O, bir değil bütün damarları çekilen biridir. Sonra her uzuv yavaş yavaş ölmeye başlar. Önce

ayakları soğumaya başlar, sonra bacakları, ardından da uylukları... Her âza acı üzerine acı, belâ üzerine belâ hissetmeye başlar ve nihayet can gırtlığa kadar dayanır. İşte o zaman, bakışlarını dünyadan ve ailesinden çevirir. Artık (önceden tevbe etmemişse) tevbe kapısı ona kapanır, kendisini hasret ve pişmanlık kuşatır."

Her uzuv yavaş yavaş ölmeye başlar. Önce ayakları soğumaya başlar, sonra bacakları, ardından da uylukları... Her âza acı üzerine acı, belâ üzerine belâ hissetmeye başlar ve nihayet can gırtlığa kadar dayanır. İşte o zaman, bakışlarını dünyadan ve ailesinden çevirir. Artık (önceden tevbe etmemişse) tevbe kapısı ona kapanır, kendisini hasret ve pişmanlık kuşatır."

Allahım seni hamdinle tesbih ederim. Senden başka ilah olmadığına ancak senin gerçek ilah olduğuna şahitlik ederim. Senden bağışlanmayı ister tevbe eder sana yönelirim.